

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1993-1994

25 MARS 1994

Proposition de loi modifiant la loi provinciale du 30 avril 1836 et la loi du 19 octobre 1921 organique des élections provinciales

**(Déposée par MM. Daras
et Tavernier)**

DEVELOPPEMENTS

La fédéralisation de la Belgique a entraîné la création sur son territoire de nouvelles collectivités politiques autonomes. S'est alors posé, comme dans d'autres pays suivant une voie comparable, le problème du maintien ou non de certains niveaux de pouvoir décentralisés. Intermédiaires entre les collectivités locales de base et les collectivités politiques fédérées nouvellement créées, les provinces belges ont ainsi plusieurs fois été mises en cause dans leur existence même. Elles sont aujourd'hui toujours en place. Le processus de communautarisation et de régionalisation en marche depuis 1970 et la fusion des communes en 1976, n'ont pas ébranlé leurs fondements. Il est toutefois temps de penser à rénover quelque peu l'institution provinciale pour l'adapter à ce nouvel Etat fédéral belge.

Les réformes institutionnelles ne sont pas seulement destinées à mettre en place de nouvelles collectivités politiques. Elles sont aussi l'occasion de moderniser les pouvoirs existants. L'accroissement de la transparence et la simplification des institutions qui

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1993-1994

25 MAART 1994

Voorstel van wet tot wijziging van de provinciewet van 30 april 1836 en van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen

**(Ingediend door de heren Daras
en Tavernier)**

TOELICHTING

De federalisering van België heeft aanleiding gegeven tot de oprichting van een aantal nieuwe, autonome politieke instellingen op het grondgebied van ons land. Net als in andere landen die dezelfde weg zijn opgegaan, is ook hier de vraag gerezen of bepaalde gedecentraliseerde bevoegdheidsechelons al dan niet moeten blijven bestaan. Het voortbestaan van de provincies, die tussen de plaatselijke basisinstellingen en de nieuwe federale structuren in liggen, werd in de geschiedenis al verschillende keren op de helling gezet. Ze zijn er evenwel nog altijd. De indeling van België in gemeenschappen en gewesten, waaraan sinds 1970 wordt gewerkt, noch de samenvoeging van gemeenten in 1976 konden de provincies aan het wankelen brengen. Ondertussen is de tijd evenwel rijp om de provincie als instelling enigszins te moderniseren, zodat ze beter in de structuur van de nieuwe Belgische federale Staat kan worden ingepast.

De institutionele hervormingen hebben niet alleen tot doel een aantal nieuwe politieke instellingen in het leven te roepen. Zij bieden ook de gelegenheid bestaande bevoegdheidsniveaus te moderniseren. Er dient vooral te worden gestreefd naar meer doorzicht-

les composent doivent en être les objectifs principaux.

L'institution provinciale est en effet archaïque. Le système mis en place par la loi provinciale du 30 avril 1936 souffre d'un déficit démocratique chronique : le système électoral n'est pas véritablement proportionnel; le conseil provincial est démuné face à la députation permanente; le gouverneur de la province participe aux organes provinciaux sans être issu d'une base élue; les citoyens n'ont pas d'accès aisé à l'information administrative; les conseillers, eux-mêmes, rencontrent des difficultés dans le contrôle qu'ils tentent d'exercer sur les activités de la province ou de ses institutions et administrations.

De nombreuses personnes considèrent aujourd'hui les provinces comme un échelon intermédiaire superflu entre la Région et la commune. A défaut de les supprimer, la revalorisation du système provincial passe nécessairement par une modification sensible du fonctionnement de ses organes et une redéfinition claire de ses responsabilités.

La loi provinciale a été adoptée au lendemain de l'indépendance de la Belgique. Elle a, depuis, été modifiée à de nombreuses reprises dans des sens divers. Le texte qui en résulte présente de nombreuses incohérences. L'élaboration d'une nouvelle loi provinciale est à souhaiter. Dans l'attente de cette recodification complète, le texte actuel doit être modifié dans les perspectives suivantes.

La province doit être un véritable échelon intermédiaire entre l'Etat, la région et la communauté, d'une part, et les communes, d'autre part. Pour cette raison, elle veille sur son territoire à l'application des législations nationales, communautaires et régionales. Elle élabore des programmes d'action pour assurer des modes de transport efficaces, un environnement de qualité et une gestion économe des ressources naturelles. Elle assiste et conseille les communes dans l'exécution de leurs missions et peut notamment coordonner leur action.

Les élections provinciales doivent devenir vraiment démocratiques. Le scrutin doit pour cela être authentiquement proportionnel et l'apparementement doit être étendu à tout le territoire provincial.

Le conseil provincial devient l'organe souverain de la province. Il élit les membres de l'exécutif provincial qui restent chacun responsable devant lui. Les conseillers disposent d'un droit de contrôle plus large sur les activités de la province ou des administrations ou institutions qui sont sous son contrôle.

Le collège exécutif de la province remplace la députation permanente afin de rendre l'institution provinciale plus compréhensible pour les citoyens. Ce

tigheid en naar eenvoudiger structuren voor de instellingen waaruit zij bestaan.

De provincie is eigenlijk een archaïsche instelling. Het democratisch tekort van de regeling waarin de provinciewet van 30 april 1836 voorziet, is een structureel probleem : het kiesstelsel is niet echt proportioneel, de provincieraad is ontwapend tegenover de bestendige deputatie, de provinciegouverneur maakt deel uit van de provinciale instellingen zonder verkozen te zijn, de burgers krijgen moeilijk toegang tot de administratieve informatie en de raadsleden zelf worden met allerlei problemen geconfronteerd als zij de werkzaamheden van de provincie of van haar instellingen en diensten willen controleren.

Velen zijn dan ook de mening toegedaan dat de provincie, als tussenschakel tussen het gewest en de gemeente, overbodig is geworden. Als de provincies niet worden afgeschaft, moet het hele stelsel dringend een nieuw elan krijgen, waarvoor een grondige wijziging van de werking van de instellingen en een nieuwe afbakening van de taken en bevoegdheden noodzakelijk is.

De provinciewet is kort na de onafhankelijkheid van België tot stand gekomen. Sindsdien onderging die wet de meest uiteenlopende wijzigingen, zodat de huidige tekst op tal van punten erg onsamenhangend is. Eigenlijk zou er een geheel nieuwe provinciewet moeten komen. In afwachting daarvan stellen wij voor de huidige wet als volgt te wijzigen.

De provincie moet voortaan een echte tussenschakel vormen tussen de Staat, het gewest en de gemeenschap enerzijds en de gemeenten anderzijds. Ze dient er dan ook op toe te zien dat de nationale wetten en de decreten van gemeenschappen en gewesten op haar grondgebied worden toegepast. Ze werkt actieprogramma's uit voor een doeltreffend vervoer, een kwalitatief hoogstaande leefomgeving en een zuinig gebruik van de natuurlijke rijkdommen. Ze staat de gemeenten bij en geeft hun raad bij de uitvoering van hun taken. Zo verkeert ze in de beste positie om de werkzaamheden van de verschillende gemeenten te coördineren.

De provincieraadsverkiezingen moeten voortaan echt democratisch verlopen. Daarom moeten de regels van de evenredige vertegenwoordiging overkort worden toegepast en moet de apparenering tot het gehele grondgebied van de provincie worden uitgebreid.

De provincieraad wordt het soevereine bestuursorgaan van de provincie. Hij kiest de leden van de uitvoerende macht binnen de provincie, die elk afzonderlijk verantwoording aan de raad moeten afleggen. De raadsleden krijgen ruimere bevoegdheden om toezicht uit te oefenen op de werkzaamheden van de provincie of van de diensten of instellingen die onder het provinciebestuur ressorteren.

De bestendige deputatie wordt vervangen door een uitvoerend provinciecollege, wat de structuur van de provincie als instelling voor de burgers meteen door-

collège est constitué de membres élus à la majorité par le conseil. Il désigne son président en son sein. Le conseil peut mettre en œuvre la responsabilité des membres du collège par le biais de la technique de la motion de méfiance constructive.

Le gouverneur ne participe plus aux organes provinciaux. Son rôle est désormais limité à une mission générale de contrôle et de surveillance des administrations provinciales, intercommunales et communales.

Il fait rapport aux assemblées respectives au moins une fois par an.

Les citoyens disposent d'un droit d'interpellation au conseil provincial. Le greffier provincial leur donne accès à l'information administrative sans qu'ils doivent justifier d'un intérêt particulier.

La présente proposition de loi est divisée en deux chapitres principaux. Le premier reprend les modifications apportées à la loi provinciale du 30 avril 1836, et le deuxième, celles qui concernent la loi du 19 octobre 1921 organique des élections provinciales. Enfin, un troisième chapitre contient des dispositions finales relatives à l'entrée en vigueur des différents articles de la présente loi.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

CHAPITRE Ier

Modifications de la loi provinciale du 30 avril 1836

Article 1er

L'article 1er de la loi provinciale désigne les différentes autorités de la province. Le gouverneur, commissaire du gouvernement, cesse d'être un organe de la province et n'a donc plus sa place dans cet article. Il continue toutefois à participer au fonctionnement de la province, en tant que représentant des autorités supérieures, et trouvera donc sa place dans d'autres dispositions de la loi provinciale. Par contre, le « collège exécutif » est l'organe exécutif provincial élu par le conseil en son sein. Il remplace la députation permanente. Avec le conseil, il constitue une autorité provinciale en tant que telle et doit donc être mentionné dans cet article, en lieu et place du gouverneur.

zichtiger zou moeten maken. De leden van het college worden bij meerderheid door de raadsleden gekozen. Het college wijst zelf zijn voorzitter aan. De raad kan de leden van het college ter verantwoording roepen door middel van een constructieve motie van wantrouwen.

De gouverneur maakt niet langer deel uit van de provinciale instellingen. Hij heeft alleen nog een algemene taak van toezicht op de provinciale, intercommunale en gemeentelijke besturen.

Ten minste één keer per jaar brengt hij verslag uit bij de respectieve assemblées.

De burgers hebben het recht om zich met een vraag tot de provincieraad te wenden. De griffier van de provincie verleent hen toegang tot de administratieve informatie, zonder dat zij van enig specifiek belang moeten doen blijken.

Het onderhavige wetsvoorstel telt in hoofdzaak twee hoofdstukken. Het eerste bevat de wijzigingen die worden aangebracht in de provinciewet van 30 april 1836, terwijl in het tweede de wijzigingen in de organieke wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen zijn ondergebracht. Er is ook nog een derde hoofdstuk met de slotbepalingen betreffende de inwerkingtreding van de verschillende artikelen van deze wet.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

HOOFDSTUK I

Wijzigingen van de provinciewet van 30 april 1836

Artikel 1

Artikel 1 van de provinciewet bepaalt uit welke instellingen het provinciebestuur is samengesteld. De gouverneur of commissaris van de regering maakt niet langer deel uit van het provinciebestuur en hoort dus niet meer in dit artikel thuis. Toch blijft hij een rol spelen in de werking van de provincie, zij het dan als vertegenwoordiger van de hogere overheid. Het ambt moet dus in andere bepalingen van de provinciewet worden geregeld. Het « uitvoerend college », dat de bestendige deputatie vervangt, vertegenwoordigt daarentegen de uitvoerende macht van de provincie en wordt door de raad uit de eigen raadsleden verkozen. Samen met de raad vormt het uitvoerend college het provinciebestuur als dusdanig en moet het dus in plaats van de gouverneur in dit artikel worden vermeld.

Art. 2

L'article 3 de la loi est remplacé afin d'adapter la terminologie applicable à l'organe exécutif de la province : le collège exécutif remplace la députation permanente. Ce changement d'appellation se justifie pour trois raisons liées à la nécessité de rendre les institutions plus compréhensibles pour les citoyens. Premièrement, ce changement vise à éviter les confusions fréquentes entre député et député permanent. Deuxièmement, la nouvelle terminologie, proche de celle utilisée pour l'organe exécutif communal, permet de mieux faire apparaître le caractère local et décentralisé de l'institution provinciale. Troisièmement, ce changement veut marquer clairement la différence de rôle entre l'ancien et le nouvel organe exécutif. L'article précise encore que les modalités de l'élection du collège seront fixées dans les articles suivants de la loi. Celle-ci est en effet actuellement muette à cet égard.

Art. 3

L'actuel article 4 de la loi contient les règles de nomination, de suspension et de révocation des gouverneurs de province et des greffiers provinciaux; ces dispositions n'ont plus leur place dans le titre premier de la loi qui traite des autorités provinciales puisque le gouverneur cesse d'être un organe de la province et que le greffier n'en a jamais été un.

L'actuel article 4 devient dès lors, au sein du titre VIII consacré au greffier provincial, l'article 118*bis* de la loi provinciale, moyennant l'abrogation des dispositions relatives au gouverneur. En effet, contrairement à ces dernières, les dispositions relatives au greffier provincial ne doivent pas être modifiées. Elles peuvent donc être transférées comme telles dans un nouvel article 118*bis*. Les nouvelles dispositions relatives au gouverneur constitueront quant à elles le nouvel article 122 de la loi provinciale.

Le nouvel article 4 de la loi prévoit les modalités de l'élection du collège exécutif par le conseil provincial.

Les quatre paragraphes de ce nouvel article 4 précisent les modalités de cette élection dans deux hypothèses différentes.

Le premier paragraphe envisage l'hypothèse de la formation d'une majorité au sein du conseil qui permette la désignation d'un collège cohérent. Dans ce cas, les candidats présentés par la majorité sont élus. L'ordre de présentation des candidats détermine l'ordre de préséance des membres du collège. Les deux alinéas de ce paragraphe s'inspirent respectivement du § 1er, alinéa 1er, et du § 5 de l'article 60 de la loi

Art. 2

Artikel 3 van de wet wordt vervangen ten einde de benaming van het uitvoerend orgaan van de provincie aan de nieuwe situatie aan te passen : « bestendige deputatie » wordt « uitvoerend college ». Die nieuwe benaming is gerechtvaardigd, en wel om drie redenen die alle verband houden met de noodzaak om de instellingen voor de burger doorzichtiger te maken. Eerst en vooral zal men in het Frans niet langer kunnen verwarren tussen « député » (volksvertegenwoordiger) en « député permanent » (lid van de bestendige deputatie). Voorts sluit de nieuwe benaming nauwer aan bij de terminologie die voor het uitvoerend orgaan van de gemeenten wordt gebruikt, wat het plaatselijke en gedecentraliseerde karakter van de provinciale instelling extra doet uitkomen. Tot slot worden op die manier de verschillen tussen het nieuwe en het oude uitvoerende orgaan benadrukt. Het artikel vermeldt ook nog dat de verkiezing van het college in de volgende artikelen wordt geregeld. Op dit ogenblik zwijgt de wet in alle talen over die verkiezing.

Art. 3

Het huidige artikel 4 van de wet bevat de regels van de benoeming, de schorsing en de afzetting van de provinciegouverneurs en de provinciegriffiers. Die bepalingen horen evenwel niet langer thuis in titel I van de wet betreffende het provinciebestuur, aangezien de gouverneur niet langer tot het provinciebestuur behoort en de griffier daarvan nooit lid is geweest.

Het huidige artikel 4 wordt derhalve, onder titel VIII gewijd aan de provinciegriffier, artikel 118*bis* van de provinciewet, waarbij de bepalingen betreffende de gouverneur wel moeten worden opgeheven. In tegenstelling tot deze laatste bepalingen moeten de bepalingen betreffende de provinciegriffier immers niet worden gewijzigd. Zij kunnen als dusdanig worden overgebracht naar een nieuw artikel 118*bis*. De nieuwe bepalingen betreffende de gouverneur vormen op hun beurt artikel 122 van de provinciewet.

Het nieuwe artikel 4 van de wet regelt de verkiezing van het uitvoerend college door de provincieraad.

De vier paragrafen van het nieuwe artikel 4 regelen die verkiezing in twee verschillende situaties.

De eerste paragraaf gaat uit van de veronderstelling dat in de raad een meerderheid kan worden gevormd. Die meerderheid kiest dan een college waarin de samenhang groot is. In dat geval worden de door de meerderheid voorgedragen kandidaten verkozen. De orde van voordracht van de kandidaten bepaalt de orde van voorrang van de leden van het college. Beide leden van die paragraaf steunen res-

spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles.

Les trois autres paragraphes envisagent l'hypothèse où aucune majorité ne parvient à se dégager au sein du conseil provincial. Dans ce cas, le deuxième paragraphe dispose que les mandats de membres du collège exécutif sont répartis à la proportionnelle entre les groupes politiques du conseil. Le collège ainsi constitué permet de combler un vide politique en attendant que l'émergence d'une coalition puisse asseoir un collège majoritaire. Les deux alinéas de ce paragraphe s'inspirent respectivement des articles 60, § 2, et 65, § 1er, alinéa 1er, et § 4 de la loi spéciale du 8 août 1980.

Les deux derniers paragraphes précisent les modalités de cette élection proportionnelle. Ils s'inspirent respectivement du § 1er, alinéas 2 à 4, et du § 2, alinéas 1er et 2, de l'article 65 de la loi spéciale du 8 août 1980.

Art. 4

L'actuel article 5 de la loi concerne le gouverneur et le vice-gouverneur de la Province de Brabant; ces dispositions n'ont plus leur place dans le titre premier de la loi qui traite des autorités provinciales puisque le gouverneur et le vice-gouverneur cessent d'être des organes de la province.

Ces dispositions doivent dès lors constituer, au sein du titre VIII consacré au gouverneur, un nouvel article 131ter dans un chapitre IV *nouveau* devant contenir, du fait de la scission de la province du Brabant, des dispositions particulières relatives au gouverneur et au vice-gouverneur de Bruxelles-Capitale, ainsi qu'au gouverneur adjoint du Brabant flamand.

Les trois paragraphes du nouvel article 5 de la loi prévoient les modalités selon lesquelles il y a lieu de pourvoir à une vacance au sein du collège, suite au décès ou à la démission de l'un ou l'autre de ses membres. Les trois paragraphes de cet article n'ont donc pas vocation à s'appliquer en cas de remplacement de l'ensemble du collège exécutif.

Le premier paragraphe dispose que les conseillers qui ont antérieurement procédé à la désignation au siège considéré pourvoient à la vacance par une nouvelle désignation. Cette disposition s'applique quelle que soit la composition, majoritaire ou proportionnelle, du collège. Ce paragraphe s'inspire du § 5 de l'article 65 de la loi spéciale du 8 août 1980.

Les deux autres paragraphes envisagent l'hypothèse où, parce qu'ils ne souhaitent plus participer au collège, les conseillers qui ont antérieurement procédé à la désignation au siège considéré ne pour-

pectievelijk op § 1, eerste lid, en § 5 van artikel 60 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De drie overige paragrafen gaan uit van de veronderstelling dat zich binnen de provincieraad geen duidelijke meerderheid aftekent. In dat geval bepaalt de tweede paragraaf dat de mandaten voor het uitvoerend college evenredig worden verdeeld over de politieke fracties van de raad. Het aldus samengestelde college vult het politieke vacuüm op totdat een coalitie kan worden gevormd die een meerderheidscollege kan installeren. Beide leden van die paragraaf steunen respectievelijk op de artikelen 60, § 2, en 65, § 1, eerste lid, en § 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

De laatste twee paragrafen regelen voornoemde verkiezing volgens het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging. Ze zijn respectievelijk ontleend aan § 1, tweede tot vierde lid, en aan § 2, eerste en tweede lid, van artikel 65 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Art. 4

Het huidige artikel 5 van de wet heeft betrekking op de gouverneur en de vice-gouverneur van de provincie Brabant. Die bepalingen horen evenwel niet langer thuis in titel I van de wet, die betrekking heeft op het provinciebestuur, aangezien de gouverneur en de vice-gouverneur niet langer deel uitmaken van het provinciebestuur.

Bovendien verdwijnt de provincie Brabant. Die bepalingen moeten dan ook worden ondergebracht onder titel VIII gewijd aan de gouverneur, in een nieuw artikel 131ter van een nieuw hoofdstuk IV dat, ten einde rekening te houden met de splitsing van de provincie Brabant, de bijzondere bepalingen betreffende de gouverneur en de vice-gouverneur van Brussel-Hoofdstad, alsmede betreffende de adjunct-gouverneur van Vlaams-Brabant bevat.

De drie paragrafen van het nieuwe artikel 5 van de wet bevatten een regeling volgens welke een lid kan worden voorgedragen voor een zetel in het college die vacant is geworden als gevolg van het overlijden of het ontslag van een lid van dat college. De drie paragrafen van dit artikel zijn dus niet van toepassing als het voltallige uitvoerend college moet worden vervangen.

Paragraaf 1 bepaalt dat de raadsleden die eerder de desbetreffende zetel hebben toegewezen, in de vervanging voorzien door een nieuwe aanwijzing. Die bepaling geldt ongeacht de samenstelling (meerderheid of proportioneel) van het college. De paragraaf steunt op § 5 van artikel 65 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Beide andere paragrafen gaan uit van de veronderstelling dat de leden die eerder de desbetreffende zetel hebben toegewezen, nu niet door een nieuwe aanwijzing in de vervanging voorzien, omdat zij geen

voient pas à la vacance par une nouvelle désignation. Dans ce cas, il est procédé à une élection séparée pour chaque siège vacant.

Le dernier paragraphe précise les modalités de cette élection séparée. Ces deux derniers paragraphes s'inspirent respectivement du § 2 et du § 3 de l'article 60 de la loi spéciale du 8 août 1980. Ce type d'élection subsidiaire convient en effet davantage pour le remplacement de l'un ou l'autre membre que pour la désignation de tous les membres du collège.

Art. 5

Le titre II de la loi, abrogé par la loi du 18 mai 1872, est rétabli avec un nouvel intitulé relatif aux attributions provinciales. Ce titre II comprend un article 6 *nouveau*.

Art. 6

L'article 6 de la loi, abrogé par la loi du 18 mai 1872, est rétabli dans une rédaction nouvelle pour établir de manière générale, le cadre institutionnel dans lequel les provinces doivent exercer leurs attributions. A cet effet, il fait état des rapports qui vont nécessairement s'établir entre les organes de la province et les autorités publiques situées aux niveaux local, régional, communautaire et national. Il précise notamment que la province doit jouer un rôle moteur dans l'indispensable coordination entre les communes. A cet égard, cet article s'inspire de l'article 4, § 1er, de la loi du 26 juillet 1971 organisant les agglomérations et fédérations de communes.

Art. 7

L'article 47 de la loi, qui comprenait un alinéa, est complété par deux alinéas supplémentaires. Cet article traite du quorum de présence requis au sein du conseil provincial pour que celui-ci puisse valablement délibérer. Les deux alinéas supplémentaires permettent au conseil de ne pas être bloqué du fait de l'absence répétée de nombreux conseillers et donc de l'impossibilité de réunir un nombre suffisant de membres pour atteindre ce quorum. Dorénavant, après deux convocations consécutives sans que le quorum ne soit atteint, le Conseil pourra délibérer valablement quel que soit le nombre de membres présents. Les deux nouveaux alinéas sont repris de l'article 90 de la nouvelle loi communale.

deel meer wensen uit te maken van het college. In dat geval wordt voor elke vacante zetel een afzonderlijke verkiezing gehouden.

De laatste paragraaf regelt die afzonderlijke verkiezing. Beide laatste paragrafen steunen respectievelijk op § 2 en § 3 van artikel 60 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Dit soort van aanvullende verkiezing is immers beter geschikt voor de vervanging van een welbepaald lid dan voor de aanwijzing van alle leden van het college.

Art. 5

Titel II van de wet, die bij de wet van 18 mei 1872 was opgeheven, wordt opnieuw ingevoerd met een nieuw opschrift dat verwijst naar de bevoegdheden van de provincie. Titel II bevat een artikel 6 (*nieuw*).

Art. 6

Artikel 6 van de wet, dat bij de wet van 18 mei 1872 was opgeheven, wordt opnieuw ingevoerd in een nieuwe lezing, die bepaalt in welk algemeen institutioneel kader de provincies hun bevoegdheden moeten uitoefenen. Hierbij wordt verwezen naar de samenwerking die er noodzakelijk moet komen tussen de instellingen van de provincie en de besturen van de gemeenten, de gewesten, de gemeenschappen en het Rijk. In dat artikel wordt onder meer bepaald dat de provincie de drijvende kracht moet zijn achter de onontbeerlijke coördinatie van de werkzaamheden van de verschillende gemeenten. Daarvoor werd inspiratie gezocht bij artikel 4, § 1, van de wet van 26 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en de federaties van gemeenten.

Art. 7

Artikel 47 van de wet telde oorspronkelijk één lid en wordt nu aangevuld met twee nieuwe leden. Dit artikel legt het aanwezigheidsquorum vast dat in de provincieraad is vereist om rechtsgeldig te kunnen beraadslagen en besluiten. Beide nieuwe leden bieden de raad de gelegenheid om toch zijn werkzaamheden te kunnen voortzetten als herhaaldelijk teveel leden afwezig zijn om het quorum te bereiken. Als de raad tweemaal na elkaar werd bijeengeroepen en het quorum nog steeds niet is bereikt, kan hij voortaan toch rechtsgeldig beraadslagen en besluiten, hoeveel leden op dat ogenblik ook aanwezig zijn. Beide nieuwe leden werden overgenomen uit artikel 90 van de nieuwe gemeentewet.

Art. 8

L'article 49 de la loi, qui comprenait deux alinéas, est complété par un troisième alinéa. Cet article traite de la désignation, par le conseil provincial nouvellement élu, des membres qui assureront la présidence et la vice-présidence de l'assemblée ainsi que des membres du bureau. L'alinéa supplémentaire prévoit une incompatibilité entre l'exercice d'un de ces mandats et celui de membre du collège exécutif. Sous peine de confondre les différentes fonctions exercées au sein des institutions provinciales, il est effectivement important de distinguer clairement les personnes qui agissent en tant que membre du conseil de celles qui interviennent comme membres du collège exécutif.

Art. 9

L'article 51 de la loi est remplacé pour apporter certaines précisions à son contenu. Le principe de la publicité des séances du conseil est maintenu. La possibilité de décider du huis-clos est rendue moins aisée : cette décision ne peut être prise qu'à la majorité des deux tiers pour des considérations d'ordre public et à cause d'inconvénients graves. Par contre, dans un certain nombre de cas spécifiés, le huis-clos devient la règle.

Le nouvel article 51 s'inspire des articles 93 et 94 de la nouvelle loi communale. Cet article 94 précise que « la publicité est interdite (au sein du conseil communal) dans tous les cas où il s'agirait de questions de personnes ». Il a paru plus clair de préciser dans le texte même l'interprétation donnée par la doctrine et la jurisprudence à cette expression ⁽¹⁾.

Art. 10

L'article 52 de la loi est remplacé pour actualiser quelque peu sa forme et son contenu. La possibilité de voter par assis et levé, légèrement surannée, est supprimée. Pour le reste, les principes sont maintenus; seule la formulation est modifiée. Le nouvel article 52 s'inspire de l'article 100 de la nouvelle loi communale.

Art. 11

L'article 55 de la loi est modifié pour prévoir de nouvelles modalités lors de la réunion du conseil. Ces

⁽¹⁾ Cf. arrêt-Bassleer, rendu le 1er décembre 1966 par le Conseil d'Etat, cité dans *Manuel de droit communal : La nouvelle loi communale*, Bruxelles, Nemesis, 1992, pp. 132 et 133.

Art. 8

Artikel 49 van de wet dat uit twee leden bestond, wordt aangevuld met een derde lid. Dit artikel regelt de aanwijzing van de voorzitter, de ondervoorzitter en de leden van het bureau door de nieuw verkozen provincieraad. Het voorgestelde derde lid voorziet in de onverenigbaarheid tussen een van de bovengenoemde mandaten en het lidmaatschap van het uitvoerend college. Om geen verwarring tussen de diverse ambten in het provinciebestuur te scheppen, moet immers een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen de personen met de hoedanigheid van raadslid en degenen met de hoedanigheid van lid van het uitvoerend college.

Art. 9

Artikel 51 van de wet wordt op een aantal punten inhoudelijk gepreciseerd. Het beginsel van de openbaarheid van de raadsvergaderingen wordt gehandhaafd. De mogelijkheid om tot de behandeling met gesloten deuren te beslissen, wordt minder soepel gemaakt. Er kan slechts met gesloten deuren worden beraadslaagd, wanneer daartoe bij tweederdemeerderheid is besloten, en alleen in het belang van de openbare orde en op grond van ernstige bezwaren. In een aantal bijzondere gevallen daarentegen wordt voortaan altijd met gesloten deuren beraadslaagd.

Het nieuwe artikel 51 is ontleend aan de artikelen 93 en 94 van de nieuwe gemeentewet. Bedoeld artikel 94 preciseert onder meer het volgende : « De vergadering van de gemeenteraad mag niet openbaar zijn, (...) wanneer het om personen gaat. ». Duidelijkheidshalve wordt in de tekst zelf aangegeven welke uitlegging de rechtsleer en de rechtspraak daaraan geven ⁽¹⁾.

Art. 10

Artikel 52 van de wet wordt zowel formeel als inhoudelijk enigszins bijgewerkt. De enigszins achterhaalde mogelijkheid om bij zitten en opstaan te stemmen, wordt afgeschaft. De overige beginselen worden gehandhaafd. Alleen de formulering ondergaat wijzigingen. Het nieuwe artikel 52 is ingegeven door artikel 100 van de nieuwe gemeentewet.

Art. 11

Artikel 55 van de wet wordt gewijzigd om er nader, tot nog toe niet bestaande bepalingen in verband

⁽¹⁾ Cf. het op 1 december 1966 door de Raad van State gewezen arrest-Bassleer, dat wordt geciteerd in « *Manuel de droit communal : La nouvelle loi communale* », Brussel, Nemesis, 1992, blz. 132 en 133.

modalités s'inspirent de l'article 89 de la nouvelle loi communale.

L'alinéa 1er de l'article est complété sur deux points. Il est d'abord précisé que, dans son règlement d'ordre intérieur, le conseil peut prévoir que la séance ne commence pas nécessairement par la lecture du procès-verbal de la dernière séance. Il est également prévu qu'à la fin de la réunion du conseil, une séance d'interpellation doit être organisée. Celle-ci permet aux habitants de la province, selon des modalités à préciser dans le règlement du conseil, de faire entendre leur opinion relativement aux activités des organes provinciaux.

L'alinéa 2 de l'article 55 est remplacé. Il prévoit de manière expresse l'obligation de déposer le procès-verbal sur la table du conseil au moins une heure avant l'ouverture de la séance. Les conseillers ont donc toujours la possibilité d'en prendre connaissance avant le début de la réunion, ce qui facilite la mise en œuvre de leur droit de réclamer contre sa rédaction.

Le nouvel alinéa 6 introduit la possibilité pour le conseil de faire rédiger le procès-verbal séance tenante.

Art. 12

L'article 57 de la loi est modifié pour prévoir de nouvelles modalités lors de la réunion du conseil.

L'alinéa 1er de l'article est complété afin de permettre que le délai de convocation, dans l'hypothèse prévue par le nouvel article 47, alinéa 3, soit réduit de cinq à deux jours francs. Cette solution s'inspire de celle prévue à l'article 87 de la nouvelle loi communale pour une hypothèse identique.

L'alinéa 4 de l'article 57 est remplacé. Il précise dans quelles hypothèses un point ne figurant pas à l'ordre du jour peut néanmoins être mis en discussion en séance. Outre l'hypothèse qui était déjà prévue, il autorise le conseil à prévoir dans son règlement d'autres cas dans lesquels l'ordre du jour pourrait ainsi se voir modifier en toute extrémité. Il ne permet pas par contre au règlement du conseil de prévoir, pour l'addition de points supplémentaires à l'ordre du jour, une solution plus restrictive que celle prévue par cet alinéa.

Art. 13

L'article 58 de la loi est modifié pour actualiser quelque peu sa forme et son contenu. A l'alinéa 1er, le cas où le président du conseil peut faire expulser une personne présente est davantage précisé. Le principe contenu dans l'alinéa deux n'est pas modifié, seule sa

met de vergaderingen van de raad in te voegen. Deze bepalingen zijn ontleend aan artikel 89 van de nieuwe gemeentewet.

Het eerste lid van het artikel wordt op twee punten aangevuld. Ten eerste wordt gepreciseerd dat de raad in zijn reglement van orde kan bepalen dat de vergadering niet noodzakelijkerwijze met de voorlezing van de notulen van de vorige vergadering aanvangt. Ten tweede wordt op het einde van de raadsvergadering in een interpellatietijd voorzien. Een en ander moet de inwoners van de provincie de gelegenheid bieden om hun mening over de werkzaamheden van de provinciale instellingen te kennen te geven op de wijze te bepalen in het reglement van de raad.

Artikel 55, tweede lid, wordt vervangen. De nieuwe bepaling voorziet uitdrukkelijk in de verplichting om de notulen ten minste een uur voor het begin van de vergadering ter tafel te leggen. Zo kunnen de raadsleden in elk geval vóór het begin van de vergadering van de notulen kennis nemen, zodat het makkelijker wordt om tegen de redactie ervan bezwaar aan te tekenen.

Het nieuwe zesde lid schept de mogelijkheid voor de raad om de notulen staande de vergadering te laten opmaken.

Art. 12

In artikel 57 van de wet worden nieuwe bepalingen inzake de raadsvergaderingen opgenomen.

Artikel 57, eerste lid, wordt aangevuld, zodat de termijn voor het bijeenroepen van de raad in het geval bedoeld in het nieuwe artikel 47, derde lid, van vijf tot twee vrije dagen kan worden teruggebracht. Deze bepaling is ontleend aan hetgeen artikel 87 van de nieuwe gemeentewet voor een zelfde geval voorschrijft.

Artikel 57, vierde lid, wordt vervangen. Deze bepaling preciseert in welke gevallen een niet op de agenda geplaatst punt ter zitting in bespreking kan worden gebracht. De provincieraad kan, naast de reeds bestaande mogelijkheid om de agenda *in extremis* te wijzigen, andere dergelijke gevallen in zijn reglement opnemen. Het is evenwel niet toegelaten om, voor de toevoeging van nieuwe punten aan de agenda, in het reglement van de provincieraad een restrictievere procedure uit te werken dan die welke in dit lid is vervat.

Art. 13

In artikel 58 van de wet worden een aantal inhoudelijke en formele wijzigingen aangebracht. In het eerste lid wordt de mogelijkheid voor de voorzitter van de raad om aanwezigen uit de zaal te doen zetten nauwkeuriger omschreven. Het tweede lid wordt

formulation change. Ces solutions s'inspirent de celles prévues à l'article 98 de la nouvelle loi communale.

Art. 14

L'article 63 de la loi est remplacé pour prévoir de manière plus précise et plus complète les interdictions de siéger des conseillers provinciaux. Le premier point du nouvel article reprend, en le développant, le principe contenu dans l'actuel article 63. Les trois points supplémentaires précisent de nouvelles causes d'interdiction de siéger. Le nouvel article 63 s'inspire de l'article 92 de la nouvelle loi communale.

Art. 15

L'article 65, alinéa 1er, de la loi est modifié pour préciser la définition générale des attributions du conseil. La première partie de la nouvelle formulation applique l'article 162, alinéa 2, 2° de la Constitution. La seconde partie établit le principe qu'outre ce qui est d'intérêt provincial, le conseil règle tout autre objet qui relève des attributions provinciales énoncées au nouvel article 6 de la loi. Cette disposition permet aussi au conseil de se voir déléguer par les autorités nationales, régionales ou communautaires, l'exercice d'attributions autres que celles d'intérêt provincial. Cette solution s'inspire de celle prévue à l'article 117 de la nouvelle loi communale.

Art. 16

L'article 80 de la loi, abrogé par la loi du 27 mai 1975, est rétabli dans une rédaction nouvelle pour prévoir certaines attributions particulières du conseil. L'article prescrit au conseil de développer une politique programmatique dans les domaines environnemental et économique. Les provinces peuvent ainsi, à leur niveau, et dans le cadre de compétences propres ou déléguées, participer à la gestion de certaines matières régionales.

Art. 17

L'article 82 de la loi, abrogé par la loi du 27 mai 1975, est rétabli dans une rédaction nouvelle pour prévoir aussi certaines attributions particulières du conseil. L'article donne la possibilité à l'assemblée

remplacer : het daarin verankerde beginsel wordt gehandhaafd, maar de formulering wordt gewijzigd. Deze bepalingen steunen op artikel 98 van de nieuwe gemeentewet.

Art. 14

Artikel 63 van de wet wordt vervangen met het oog op de precisering en aanvulling van het verbod voor provincieraadsleden om deel te nemen aan een beraadslaging of besluit. Het 1° van het nieuwe artikel behelst de verdere uitwerking van het in het huidige artikel 63 opgenomen beginsel. De drie aanvullende punten verduidelijken de nieuwe redenen voor het opleggen van een verbod om zitting te nemen. Het nieuwe artikel 63 is ingegeven door artikel 92 van de nieuwe gemeentewet.

Art. 15

In artikel 65, eerste lid, van de wet wordt de algemene omschrijving van de bevoegdheden van de provincieraad verduidelijkt. De eerste zinsnede van de nieuwe formulering is een toepassing van artikel 162, tweede lid, 2°, van de Grondwet. In de tweede zinsnede wordt het beginsel verankerd dat de raad niet alleen de aangelegenheden van provinciaal belang regelt, maar ook alle andere aangelegenheden die onder de provinciale bevoegdheden vallen, opgesomd in het nieuwe artikel 6 van de wet. Deze bepaling voorziet tevens in de mogelijkheid voor de nationale, gewestelijke en communautaire overheid om andere bevoegdheden dan die van provinciaal belang aan de provincieraad te delegeren. Deze bepaling is ingegeven door artikel 117 van de nieuwe gemeentewet.

Art. 16

Artikel 80 van de wet, opgeheven bij de wet van 27 mei 1975, wordt opnieuw ingevoerd in een nieuwe lezing met het oog op de toewijzing van een aantal bijzondere bevoegdheden aan de raad. Deze bepaling legt de raad de verplichting op om een programmabeleid inzake milieu en economie uit te werken. Op die manier kunnen de provincies op hun niveau en in het kader van de eigen of gedelegeerde bevoegdheden aan het beheer van bepaalde gewestmateries deelnemen.

Art. 17

Ook artikel 82 van de wet, opgeheven bij de wet van 27 mei 1975, wordt met het oog op de toewijzing van een aantal bijzondere bevoegdheden aan de raad opnieuw ingevoerd in een nieuwe lezing. Op grond

d'exercer certaines matières relevant en principe d'autorités supérieures ou inférieures. Le conseil provincial peut ainsi se voir déléguer, par les organes des collectivités politiques originellement compétentes, le règlement de certaines matières nationales, régionales, communautaires ou communales.

L'exercice d'attributions des communes par la province est cependant limité aux territoires des communes qui y ont consenti. Cette disposition devrait permettre aux conseils provinciaux de réaliser de manière plus démocratique certaines activités actuellement exercées par des intercommunales. Le nouvel article 82 s'inspire de l'article 4, § 4, de la loi du 26 juillet 1971 organisant les agglomérations et fédérations de communes.

Art. 18 et 19

Les intitulés du titre VII de la loi et du chapitre Ier de ce titre sont adaptés au changement d'appellation de l'organe exécutif de la province. Les raisons de ce changement de terminologie ont été exposées dans le commentaire de l'article 2. On peut cependant ajouter que la nouvelle appellation est reprise de celle utilisée par la loi du 26 juillet 1971 à l'égard de l'organe exécutif des agglomérations et fédérations de communes.

Art. 20

L'article 100 de la loi, qui prévoit la durée des fonctions des membres du collège exécutif, est modifié afin de tenir compte de l'allongement de la durée des législatures provinciales de quatre à six ans, du fait que les élections provinciales seront dorénavant concomitantes avec les élections communales. Les raisons de cette simultanéité sont exposées dans le commentaire de l'article 38.

L'article est également complété par une disposition prévoyant que les membres du collège peuvent être démis de leurs fonctions avant terme, selon les modalités des articles suivants.

Art. 21

Un nouvel article 100*bis* est inséré. En son premier alinéa, il pose le principe de la responsabilité des membres du collège devant le conseil. En effet, puisque la législature provinciale est allongée de quatre à six ans, il importe que le collège ne soit pas inamovible; au contraire, une certaine souplesse doit être introduite dans les rapports entre le collège et le conseil dans la mesure où, sur une aussi longue

van dit artikel kan de raad optreden in bepaalde, in beginsel tot hogere of lagere bevoegdheidsniveaus behorende aangelegenheden. Aldus kan de provincieraad, op grond van een beslissing van de aanvankelijk bevoegde bewindsniveaus, de bevoegdheid toegewezen krijgen om een aantal nationale, gewest-, gemeenschaps- of gemeentelijke materies te regelen.

De uitoefening van gemeentelijke bevoegdheden door de provincie is evenwel beperkt tot het grondgebied van de gemeenten die met een dergelijke bevoegdheidsdelegatie hebben ingestemd. Deze bepaling moet de provincieraden in staat stellen om sommige, thans door de intercommunale verenigingen uitgeoefende bevoegdheden op een meer democratische wijze uit te oefenen. Het nieuwe artikel 82 is ontleend aan het bepaalde in artikel 4, § 4, van de wet van 26 juli 1971 houdende organisatie van de agglomeraties en de federaties van gemeenten.

Art. 18 en 19

De opschriften van titel VII van de wet en van hoofdstuk I van deze titel worden aangepast aan de nieuwe benaming van het uitvoerend orgaan van de provincie. De redenen voor deze naamsverandering zijn in de commentaar bij artikel 2 uiteengezet. Daaraan kan nog worden toegevoegd dat de nieuwe benaming is ingegeven door die welke in de wet van 26 juli 1971 aan het uitvoerend college van de agglomeraties en federaties van gemeenten is gegeven.

Art. 20

Artikel 100 van de wet, dat de duur van het mandaat van lid van het uitvoerend college vaststelt, wordt gewijzigd ingevolge de verlenging van de duur van de provinciale zittingsperiodes van vier tot zes jaar. Deze verlenging vloeit voort uit het feit dat de provincieraadsverkiezingen voortaan met de gemeenteraadsverkiezingen zullen samenvallen. De redenen voor dit samenvallen worden in de commentaar bij artikel 38 uiteengezet.

Dit artikel wordt tevens aangevuld met een bepaling op grond waarvan de leden van het college voortijdig uit hun ambt kunnen worden ontslagen, overeenkomstig het bepaalde in de volgende artikelen.

Art. 21

Een nieuw artikel 100*bis* wordt ingevoegd. In het eerste lid van dit artikel wordt het beginsel van de verantwoordelijkheid van de leden van het college tegenover de raad vastgesteld. Aangezien de provinciale zittingsperiode van vier tot zes jaar wordt verlengd, mag het college niet onafzetbaar zijn. Integendeel, er moet in de relaties tussen college en raad enige soepelheid tot stand worden gebracht. De

période, la majorité peut connaître bien des évolutions. Dans le cas contraire, le risque serait grand de voir un collège paralysé par un conseil qui lui est devenu hostile. Mais cette souplesse ne doit pas conduire à l'instabilité des organes provinciaux.

Le deuxième alinéa a dès lors pour objet de limiter les possibilités de mise en œuvre de cette responsabilité aux hypothèses prévues aux articles suivants, et ce afin que le système mis en place ne puisse être contourné. Quant au troisième alinéa, il prescrit un délai de quarante-huit heures entre le dépôt et le vote d'une motion mettant en œuvre la responsabilité des membres du collège, et ce afin de laisser au conseil le temps de la réflexion. Les premier et dernier alinéas s'inspirent respectivement de l'article 70 et des articles 71, alinéa 3, et 72, alinéa 2, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles.

Art. 22

Un nouvel article 100ter est inséré afin d'établir le système de la motion de méfiance constructive. Ce type de motion présente l'avantage de ne permettre au conseil de voter la méfiance à l'égard du collège ou d'un de ses membres, que s'il propose une solution de rechange. Le vide politique est ainsi évité. Cet article s'inspire de l'article 71 de la loi spéciale du 8 août 1980, lui-même inspiré de l'article 67 de la loi fondamentale allemande.

Art. 23

Un nouvel article 100^{quater} est inséré afin de réglementer la question de confiance posée par le collège exécutif. La confiance est refusée si la motion est rejetée par la majorité des membres du conseil. Cet article s'inspire de l'article 72 de la loi spéciale du 8 août 1980, lui-même inspiré de l'article 68 de la loi fondamentale allemande. Il est cependant plus favorable à la stabilité du collège puisque la charge de la preuve incombe à ses opposants et non à ses partisans.

Art. 24

Un nouvel article 100^{quinquies} est inséré afin de réglementer la période entre la démission du collège et son remplacement, et ce que la démission soit volontaire ou de plein droit en vertu de l'article 100^{quater}. Tant qu'il n'a pas été remplacé, le collège démissionnaire expédie les affaires courantes; il est pourvu à son remplacement conformément

meerderheid kan immers tijdens een zo lange periode wijzigingen ondergaan. Bij gebrek aan soepelheid is het gevaar groot dat het college door een hem vijandig geworden raad wordt lamgelegd. Die soepelheid mag evenwel niet tot instabiliteit van de provinciale organen leiden.

Het tweede lid heeft dan ook tot doel de mogelijkheid tot het op het spel zetten van deze verantwoordelijkheid te beperken tot de gevallen bedoeld in de volgende artikelen. Zulks om te voorkomen dat deze procedure wordt omzeild. In het derde lid wordt voorzien in een termijn van achtenveertig uur tussen de indiening en het ter stemming brengen van een motie betreffende de verantwoordelijkheid van de leden van het college. Een en ander moet de raad enige bedenktijd geven. Het eerste en het laatste lid zijn respectievelijk ingegeven door artikel 70 en de artikelen 71, derde lid, en 72, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Art. 22

Een nieuw artikel 100ter wordt ingevoegd tot vaststelling van de procedure van de constructieve motie van wantrouwen. Dit type van motie biedt het voordeel dat de raad alleen een motie van wantrouwen tegenover het college of een van zijn leden kan goedkeuren, als hij meteen een alternatief voorstelt. Aldus wordt voorkomen dat een politiek vacuüm ontstaat. Dit artikel stoelt op artikel 71 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat zelf op artikel 67 van de Duitse Grondwet is gebaseerd.

Art. 23

Er wordt een nieuw artikel 100^{quater} ingevoegd tot regeling van de door het uitvoerend college voorgedragen vertrouwensstemming. Het vertrouwen wordt geweigerd wanneer de meerderheid van de raadsleden de motie afwijzen. Dit artikel is ingegeven door artikel 72 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat op zijn beurt op artikel 68 van de Duitse Grondwet is gebaseerd. Deze bepaling is evenwel gunstiger voor de stabiliteit van het college, aangezien de bewijslast op zijn tegenstanders in plaats van op zijn voorstanders rust.

Art. 24

Er wordt een nieuw artikel 100^{quinquies} ingevoegd. Deze bepaling betreft de periode tussen het ontslag van het college en de vervanging ervan, ongeacht of het om vrijwillig ontslag dan wel om ontslag van rechtswege op grond van artikel 100^{quater} gaat. Zolang het ontslagnemende college niet is vervangen, handelt het de lopende zaken af. Er wordt in zijn

au nouvel article 4 de la loi provinciale. Si c'est l'un ou l'autre membre du collège qui est démissionnaire, il est pourvu à son remplacement conformément au nouvel article 5 de la loi. Cet article s'inspire de l'article 73 de la loi spéciale du 8 août 1980.

Art. 25

L'article 102 de la loi est légèrement modifié afin de l'adapter à la nouvelle terminologie relative à l'organe exécutif de la province. Les raisons de ce changement d'appellation ont été exposées dans le commentaire de l'article 2.

Art. 26

L'article 103 de la loi, abrogé par la loi du 1er juillet 1860, est rétabli dans une rédaction nouvelle pour prévoir que les membres du collège doivent prêter serment entre les mains du président du conseil. Cette disposition s'inspire de l'article 62 de la loi spéciale du 8 août 1980.

Art. 27

L'article 104 de la loi est modifié pour prévoir de nouvelles règles de fonctionnement du collège.

Le premier alinéa prévoit que le président du collège est désigné en son sein par le collège. Le gouverneur ne peut effectivement plus exercer cette présidence puisqu'il ne participe plus aux organes provinciaux. Le collège désigne son président en principe par consensus. Si celui-ci ne peut être atteint, le président est désigné à la majorité absolue des membres du collège. Cet alinéa s'inspire de l'article 60, § 4, alinéas 1er et 2, de la loi spéciale du 8 août 1980.

L'alinéa 2 est remplacé du fait de la disparition de la province du Brabant. Le nouvel alinéa consacre la possibilité pour le collège d'arrêter ses propres règles de fonctionnement, sans préjudice des dispositions de la loi elle-même. Inspiré de l'article 68 de la loi spéciale du 8 août 1980, cet alinéa amène l'alinéa 3 qui établit le principe de l'approbation du règlement du collège par le conseil.

L'alinéa 5 est modifié pour y supprimer toute possibilité de faire siéger au collège un ou deux membres du conseil afin que soit atteint le quorum de présence. Le principe selon lequel le collège ne peut valablement délibérer si la majorité de ses membres n'est pas réunie devient dès lors un principe absolu.

vervanging voorzien overeenkomstig het nieuwe artikel 4 van de provinciewet. Een ontslagnemend lid van het college wordt vervangen overeenkomstig het nieuwe artikel 5 van de wet. Dit artikel steunt op artikel 73 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Art. 25

Artikel 102 van de wet wordt lichtjes aangepast aan de nieuwe benaming van het uitvoerend orgaan van de provincie. De redenen voor deze naamsverandering bij artikel 2 werden uiteengezet in de commentaar.

Art. 26

Artikel 103 van de wet, opgeheven bij de wet van 1 juli 1860, wordt hersteld in een nieuwe lezing. Het bepaalt dat de leden van het college de eed afleggen in handen van de voorzitter van de raad. Deze bepaling is ingegeven door artikel 62 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Art. 27

Artikel 104 van de wet wordt gewijzigd ten einde in nieuwe regelen voor de werkwijze van het college te voorzien.

Het eerste lid bepaalt dat de voorzitter van het college uit zijn midden wordt aangewezen. De gouverneur kan niet langer voorzitter van het college zijn, aangezien hij geen deel meer uitmaakt van de provinciale organen. Het college wijst zijn voorzitter in beginsel bij consensus aan. Als overeenstemming niet mogelijk is, wordt de voorzitter bij absolute meerderheid van de leden van het college aangewezen. Dit lid is ontleend aan het bepaalde in artikel 60, § 4, eerste en tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Het tweede lid wordt vervangen ingevolge de splitsing van de provincie Brabant. De nieuwe bepaling biedt het college de mogelijkheid om, onverminderd de bepalingen van de wet zelf, zijn eigen werkwijze vast te stellen. Dit lid is ontleend aan artikel 68 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, en leidt tot het derde lid, waarin het beginsel wordt vastgesteld dat het reglement van het college door de raad moet worden goedgekeurd.

Door de wijziging van het vijfde lid wordt de mogelijkheid uitgesloten dat een of twee raadsleden zitting krijgen in het college om het quorum te bereiken. Het principe dat het college alleen rechtsgeldig kan beraadslagen en besluiten als de meerderheid van de leden aanwezig is, wordt bijgevolg tot een absoluut principe verheven.

L'alinéa 6 fixe les règles de décision au sein du collège. Cet alinéa est remplacé afin de substituer la procédure du consensus au principe de la majorité. Cette disposition s'inspire de l'article 69 de la loi spéciale du 8 août 1980. Les règles particulières à la prise de décision lorsque le collège exerce une mission juridictionnelle, sont déplacées à l'article 104*bis*.

Art. 28

L'article 104*bis*, qui établit un certain nombre de principes relatifs aux missions juridictionnelles du collège, est modifié afin d'y inclure les règles particulières concernant la prise de décision à la majorité, et ce en attendant que ces missions soient confiées à des juridictions administratives indépendantes.

Art. 29

L'article 106, alinéa 3, de la loi provinciale est légèrement modifié afin que le collège veille à l'instruction préalable de toutes les affaires qui sont soumises au conseil, notamment celles qui lui sont confiées par les communes, la région, la communauté ou l'Etat, et non uniquement des affaires d'intérêt provincial. Cette modification est liée au remplacement de l'article 122 qui prévoit actuellement que l'instruction des affaires autres que celles visées à l'article 106 incombe au gouverneur. Comme ce dernier n'est plus un organe provincial, cette responsabilité doit être reprise par le collège.

L'article 106 est complété par un nouvel alinéa afin d'introduire l'obligation pour le collège exécutif de fournir au conseil provincial toutes les informations qu'il souhaite concernant la politique menée par le collège, et plus généralement concernant l'exercice des attributions du collège. Cette disposition permettra aux conseillers provinciaux d'interpeller les membres du collège, y compris dans les matières qui ne sont pas de la compétence du conseil provincial.

Ce nouvel alinéa s'inspire de l'article 113 de la loi provinciale néerlandaise. Deux restrictions sont toutefois prévues : les demandes de renseignements ne peuvent être contraires à l'intérêt général, ni concerner l'exercice de la tutelle sur les communes. Mais en dehors de ces deux exceptions, la responsabilité des membres du collège exécutif, telle qu'elle est instituée au nouvel article 100*bis* de la loi, pourra être mise en œuvre à l'occasion de ces demandes d'information.

Het zesde lid bepaalt volgens welke regels de besluiten in het college moeten worden genomen. Dit lid wordt vervangen, zodat het principe van de consensus in de plaats komt van het meerderheidsprincipe. Deze bepaling is ingegeven door artikel 69 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. De bijzondere regels die gelden voor de besluitvorming wanneer het college een rechtsprekende taak uitoefent, worden opgenomen onder artikel 104*bis*.

Art. 28

Artikel 104*bis*, dat een aantal principes vastlegt betreffende de rechtsprekende taken van het college, wordt gewijzigd : in afwachting dat deze taken worden opgedragen aan onafhankelijke administratieve rechtbanken, worden specifieke regels opgenomen in verband met het principe dat de besluiten bij meerderheid worden genomen.

Art. 29

Artikel 106, derde lid, van de provinciewet wordt lichtjes gewijzigd en bepaalt dat het college zorg draagt voor het voorafgaande onderzoek van alle zaken die aan de raad worden voorgelegd, onder meer van de zaken die aan het college worden opgedragen door de gemeenten, het gewest, de gemeenschap of de Staat, en niet alleen van zaken van provinciaal belang. Deze wijziging gaat gepaard met de vervanging van artikel 122, dat nu bepaalt dat de gouverneur zorg draagt voor het onderzoek van alle zaken, andere dan die bedoeld bij artikel 106. Aangezien deze laatste geen provinciaal orgaan meer is, moet het college deze verantwoordelijkheid overnemen.

Artikel 106 wordt aangevuld met een nieuw lid waarbij het uitvoerend college wordt verplicht de provincieraad alle gewenste inlichtingen te verstrekken betreffende het beleid van het college en meer algemeen betreffende de uitoefening van de bevoegdheden van het college. Die bepaling maakt het de provincieraadsleden mogelijk de leden van het college te interpellieren, ook over aangelegenheden die niet tot de bevoegdheid van de provincieraad behoren.

Dat nieuwe lid gaat uit van artikel 113 van de Nederlandse provinciewet. Er zijn evenwel twee beperkingen : de verzoeken om inlichtingen mogen niet strijdig zijn met het algemeen belang en zij mogen geen betrekking hebben op de uitoefening van het toezicht op de gemeenten. Afgezien van die twee beperkingen kan de verantwoordelijkheid van de leden van het uitvoerend college zoals die is ingesteld bij het nieuwe artikel 100*bis* van de wet, naar aanleiding van die verzoeken om inlichtingen in het geding worden gebracht.

Art. 30

L'article 107 de la loi, abrogé par la loi du 6 janvier 1984, est rétabli dans une rédaction nouvelle pour circonscrire, en son premier alinéa, les pouvoirs du collège à ceux que lui attribue formellement la loi provinciale.

Cette disposition vise à empêcher que soient confiées au collège des attributions plus étendues que celles inscrites dans cette loi, et ce afin de privilégier l'extension des attributions du conseil sur celles du collège. Ce premier alinéa est directement inspiré de l'article 105 de la Constitution.

Le second alinéa a pour objet de réglementer strictement les possibilités de délégation du conseil envers le collège. De telles délégations ne peuvent avoir lieu que pour une durée maximale d'un an et que pour des attributions spécifiquement délimitées. Toutefois, les attributions que la Constitution — le règlement de tout ce qui est d'intérêt provincial (articles 41 et 162, alinéa 2, 2°) — et les nouveaux articles 80 à 82 de la loi provinciale réservent en propre au conseil, ne peuvent être déléguées au collège.

Art. 31

L'article 119, alinéa 3, de la loi est remplacé pour prévoir selon quelles modalités les actes et les délibérations du collège et du conseil sont signés. Il précise qu'outre la signature du greffier, celle du président du conseil ou du président du collège est requise selon qu'il s'agit de séances du conseil ou du collège. La modification vise en fait à clairement différencier les signataires selon l'organe décisionnel : contrairement à la disposition actuelle, les actes et délibérations du conseil ne pourront plus être signés par les membres du collège.

Art. 32

L'article 120 de la loi est modifié pour permettre une meilleure information des citoyens à l'égard des activités de la province. L'alinéa 4 prévoit que le greffier provincial est tenu de donner communication sans déplacement à tout habitant de la province qui en fait la demande, des actes du conseil ou de la députation et des pièces déposées aux archives. Les habitants ne doivent plus justifier d'un intérêt particulier pour voir le greffier accéder à leur demande.

Par ailleurs, un nouvel alinéa est inséré qui prévoit l'obligation pour le greffier de faire afficher les actes de portée générale du conseil ou du collège. Cet affichage devrait permettre aux habitants de la province de prendre connaissance des décisions pouvant les concerner et de savoir où le texte intégral d'une

Art. 30

Artikel 107 van de wet, opgeheven bij de wet van 6 januari 1984, wordt opnieuw ingevoerd in een nieuwe lezing. Het eerste lid beperkt de bevoegdheden van het college tot de bevoegdheden die het formeel toegekend krijgt door de provinciewet.

Deze bepaling strekt ertoe te voorkomen dat het college meer bevoegdheden krijgt dan bij de provinciewet is bepaald. Zo moet bij de uitbreiding van bevoegdheden de raad worden beoordeeld ten opzichte van het college. Dit eerste lid is rechtstreeks ontleend aan artikel 105 van de Grondwet.

Het tweede lid beoogt de mogelijkheden van de raad om aan het college te delegeren streng te reglementeren : delegeren is slechts mogelijk voor welbepaalde bevoegdheden en voor ten hoogste een jaar. De bevoegdheden waarvan de Grondwet — de regeling van de provinciale belangen (artikelen 41 en 162, tweede lid, 2°) — en de nieuwe artikelen 80 tot 82 van de provinciewet bepalen dat het eigen bevoegdheden zijn van de raad, kunnen niet aan het college worden gedelegeerd.

Art. 31

Artikel 119, derde lid, van de wet wordt vervangen en bepaalt nu de wijze waarop de akten, beraadslagingen en besluiten worden ondertekend : naast de handtekening van de griffier is ook de handtekening van de voorzitter van de raad of van de voorzitter van het college vereist, naargelang het vergaderingen van de raad of van het college betreft. De wijziging strekt ertoe naar gelang van het beslissingsorgaan een duidelijk onderscheid te maken op het stuk van de ondertekenaars : in tegenstelling tot de huidige bepaling mogen de akten, beraadslagingen en besluiten van de raad niet meer ondertekend worden door de leden van het college.

Art. 32

Artikel 120 van de wet wordt gewijzigd zodat de burgers beter kunnen worden ingelicht over de activiteiten van de provincie. Het vierde lid bepaalt dat de provinciegriffier gehouden is elke inwoner van de provincie die erom vraagt ter plaatse inzage te geven van de akten van de raad of van het uitvoerend college en van de in het archief berustende stukken. De inwoners moeten niet langer bewijzen dat ze belanghebbende zijn opdat de griffier hun verzoek kan inwilligen.

Er wordt een nieuw lid ingevoegd dat de griffier ertoe verplicht de akten van de raad of van het college die een algemene strekking hebben, door aanplakking bekend te maken. Via die aanplakking moeten de inwoners van de provincie kennis kunnen nemen van de besluiten die hen eventueel aanbelan-

décision peut être consulté. Ce nouvel alinéa s'inspire de l'article 112 de la nouvelle loi communale.

Art. 33

L'intitulé du Chapitre Ier du titre IX est modifié pour devenir « Du gouverneur de province ». Cet intitulé correspond mieux au nouveau statut du gouverneur, qui ne fait plus partie des organes de la province et n'a donc plus de rapport privilégié avec le conseil ou le collège.

Il permet en outre de mieux distinguer ce chapitre Ier du nouveau chapitre IV qui contiendra les dispositions relatives au gouverneur et au vice-gouverneur de Bruxelles-Capitale, ainsi qu'au gouverneur adjoint du Brabant flamand, lesquels ne sont pas des gouverneurs de province.

Art. 34

L'article 122 de la loi est remplacé pour prévoir les modalités de nomination, et de révocation du gouverneur, actuellement réglées par l'article 4 de la loi provinciale, lui-même remplacé pour prévoir les modalités de l'élection du collège exécutif par le conseil provincial. Les raisons du déplacement des règles de nomination et de révocation du gouverneur sont exposées au commentaire de l'article 3.

Puisque le gouverneur n'est plus un organe de la province, le pouvoir qui lui est donné par l'actuel article 122, de veiller à l'instruction de certaines affaires provinciales est supprimé. Cette responsabilité est totalement reprise par le collège exécutif conformément à l'article 106, alinéa 3, tel que modifié par l'article 29 de la présente proposition de loi.

Art. 35

L'article 123 de la loi est remplacé pour prévoir de manière plus stricte la possibilité pour le gouverneur d'assister aux délibérations du conseil ou du collège. Comme le gouverneur n'est plus un organe de la province, c'est seulement si sa présence est requise par le conseil ou le collège qu'il pourra dorénavant, en tant que gouverneur, assister à ces séances.

gen en kunnen vernemen waar de volledige tekst van een besluit ter inzage ligt. Dit nieuwe lid steunt op artikel 112 van de nieuwe gemeentewet.

Art. 33

Hoofdstuk I van titel IX krijgt als opschrift : « De provinciegouverneur ». Dat nieuwe opschrift stemt beter overeen met het nieuwe statuut van de gouverneur, die geen provinciaal orgaan meer is en dus geen bevoorrechte band meer heeft met de raad of met het college.

Dat opschrift maakt het tevens mogelijk een beter onderscheid te maken tussen dit hoofdstuk I en het nieuwe hoofdstuk IV dat bepalingen bevat betreffende de gouverneur en de vice-gouverneur van Brussel-Hoofdstad, alsmede betreffende de adjunct-gouverneur van Vlaams-Brabant, die geen provinciegouverneurs zijn.

Art. 34

Artikel 122 van de wet wordt vervangen en voorziet nu in de nadere regels voor de benoeming en afzetting van de gouverneur, die tot nu door artikel 4 van de provinciewet werden geregeld. Artikel 4 werd zelf vervangen en regelt nu de verkiezing van het uitvoerend college door de provincieraad. De redenen waarom de regels voor de benoeming en de afzetting van de gouverneur werden verplaatst, werden toegelicht in de commentaar bij artikel 3.

Aangezien de gouverneur geen provinciaal orgaan meer is, verliest hij de bevoegdheid die hem door het huidige artikel 122 wordt toegekend, namelijk de bevoegdheid om zorg te dragen voor het onderzoek van bepaalde zaken die aan de provincie worden onderworpen. Deze verantwoordelijkheid wordt geheel overgenomen door het uitvoerend college, conform artikel 106, derde lid, zoals gewijzigd bij artikel 29 van dit wetsvoorstel.

Art. 35

Artikel 123 van de wet wordt vervangen en omschrijft nauwkeuriger de mogelijkheid waarover de gouverneur beschikt om de beraadslagingen van de raad of van het college bij te wonen. Aangezien de gouverneur geen provinciaal orgaan meer is, kan hij als gouverneur de vergaderingen nog slechts bijwonen als zijn aanwezigheid door de raad of het college wordt gevorderd.

Art. 36

L'article 124 de la loi est modifié pour mieux préciser les missions du gouverneur.

Un nouvel alinéa est inséré entre les premier et second alinéas. Il prévoit que le gouverneur exerce un contrôle administratif et financier sur la province. Au moins une fois par an, il est tenu d'établir un rapport sur ses activités de contrôle et de le communiquer au Conseil régional, ainsi que les extraits qui les concernent au conseil provincial et aux conseils communaux.

Art. 37

Le premier paragraphe de l'article 48 adapte à la nouvelle terminologie proposée pour l'organe exécutif de la province, les dispositions de la loi provinciale dans lesquelles, malgré les modifications apportées par la présente proposition de loi, les mots « députation » ou « députation permanente » apparaissent encore.

Le deuxième paragraphe attribue au Roi la compétence d'adapter les autres lois et leurs arrêtés d'application à la nouvelle terminologie proposée pour l'organe exécutif de la province.

CHAPITRE II

**Modifications de la loi du 19 octobre 1921
organique des élections provinciales**

Art. 38

L'article 1er de la loi électorale provinciale est légèrement modifié du fait que les élections provinciales ne coïncideront plus avec les élections législatives. Ce changement est la conséquence de l'abrogation de l'article 56^{quater} de la Constitution qui permettait au Roi de dissoudre les conseils provinciaux en cas de dissolution du Sénat. Puisque la réforme du Sénat entraînera la disparition de la catégorie des sénateurs provinciaux, les élections provinciales pourront être dissociées des élections législatives.

Par ailleurs, puisque les provinces sont, comme les communes, des collectivités politiques locales et décentralisées, les élections provinciales auront dorénavant lieu le même jour que les élections communales, comme le prévoit la disposition transitoire VI, § 2, de la Constitution. De ce fait, il apparaît logique de déterminer les conditions pour être électeur à la

Art. 36

Artikel 124 van de wet wordt gewijzigd om de taken van de gouverneur nauwkeuriger te definiëren.

Tussen het eerste en het tweede lid wordt een nieuw lid ingevoegd. Het bepaalt dat de gouverneur een administratieve en financiële controle uitoefent op de provincie. Ten minste eenmaal per jaar moet hij over zijn controleactiviteiten een verslag opstellen en de gewestraad hiervan in kennis stellen; hij moet de provincieraad en de gemeenteraden kennis geven van de uittreksels van dat verslag die op hen betrekking hebben.

Art. 37

De bepalingen van de provinciewet waarin, na de doorvoering van de door dit wetsvoorstel aangebrachte wijzigingen, nog de woorden « deputation » of « bestendige deputation » voorkomen, worden door de eerste paragraaf van artikel 48 aangepast aan de nieuwe terminologie die voor het uitvoerend orgaan van de provincie wordt voorgesteld.

De tweede paragraaf machtigt de Koning om de andere wetten en de uitvoeringsbesluiten ervan aan te passen aan de nieuwe terminologie die voor het uitvoerend orgaan van de provincie wordt voorgesteld.

HOOFDSTUK II

**Wijzigingen van de wet van 19 oktober 1921 tot
regeling van de provincieraadsverkiezingen**

Art. 38

Artikel 1 van de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen wordt lichtjes gewijzigd, aangezien de provincieraadsverkiezingen niet meer zullen samenvallen met de parlementsverkiezingen. Een en ander is het gevolg van de opheffing van artikel 56^{quater} van de Grondwet, dat bepaalde dat de Koning de provincieraden kon ontbinden in geval van ontbinding van de Senaat. Aangezien met de hervorming van de Senaat de categorie van de provinciale senatoren verdwijnt, kunnen de provincieraadsverkiezingen worden losgekoppeld van de parlementsverkiezingen.

Daar de provincies net als de gemeenten plaatselijke, gedecentraliseerde politieke overheden zijn, zullen de provincieraadsverkiezingen voortaan plaatshebben op de dag van de gemeenteraadsverkiezingen, zoals voorgeschreven is in de overgangsbepaling VI, § 2, van de Grondwet. Het lijkt bijgevolg logisch dat bij de bepaling van de voorwaarden om

province par référence aux conditions requises pour être électeur à la commune, plutôt qu'aux conditions requises pour être électeur aux Chambres législatives. De même, les électeurs pour la province doivent être inscrits sur la liste des électeurs communaux, plutôt que sur la liste des électeurs généraux.

Art. 39

L'article 2 de la loi électorale provinciale est légèrement modifié afin d'élargir de l'arrondissement administratif à l'arrondissement judiciaire le cadre dans lequel les districts électoraux doivent être constitués. Le choix de l'arrondissement judiciaire comme cadre limitatif est justifié par l'article 96 de la loi provinciale qui prescrit que les membres de l'organe exécutif de la province doivent être pris en fonction de leur élection (ou de leur domiciliation) par arrondissement judiciaire.

Artt. 40 et 41

Le premier alinéa de l'article 15 de la loi électorale provinciale prévoit que, dans le cadre des élections provinciales, l'appareillement entre les listes de district est limité à l'arrondissement. La composition du conseil provincial n'est dès lors pas véritablement proportionnelle aux résultats du scrutin. Pour que les élections provinciales deviennent authentiquement proportionnelles, l'appareillement doit être étendu à l'ensemble de la province.

Le premier alinéa de l'article 15 est donc modifié afin que les listes présentées dans un district puissent former groupe, en vue de l'appareillement, avec des listes présentées dans d'autres districts de la province en général, plutôt que dans d'autres districts du même arrondissement administratif. Le deuxième alinéa de l'article 15 est modifié en conséquence pour ce qui concerne la détermination du bureau central chargé de procéder à la répartition des sièges en cas d'appareillement.

Le troisième alinéa de l'article 15, de même que l'article 6 de la loi électorale, sont également modifiés de telle manière que, pour l'application du Code électoral, la province et le bureau central provincial ne soient plus remplacés par l'arrondissement administratif et le bureau central d'arrondissement. Par contre, le principe du découpage en districts étant maintenu, l'arrondissement de la province et le bureau principal d'arrondissement visés par le Code électoral continueront à être remplacés, en ce qui concerne les élections provinciales, par le district électoral et le bureau principal de district.

kiezer te zijn voor de provincie wordt verwezen naar de vereisten om kiezer te zijn voor de gemeenteraad, veeleer dan naar de vereisten om kiezer te zijn voor de Wetgevende Kamers. Zo ook moeten de kiezers voor de provincie ingeschreven zijn op de lijst van de kiezers voor de gemeenteraad, en niet op de lijst van de kiezers voor het parlement.

Art. 39

Artikel 2 van de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen wordt lichtjes gewijzigd ten einde erin te voorzien dat het kader waarin de kiesdistricten worden gevormd, van het administratief arrondissement tot het gerechtelijk arrondissement worden verruimd. De keuze van het gerechtelijk arrondissement als beperkend kader is gerechtvaardigd door artikel 96 van de provinciewet, dat bepaalt dat de leden van het uitvoerend orgaan van de provincie per gerechtelijk arrondissement worden genomen op grond van hun verkiezing (of van hun woonplaats).

Artt. 40 en 41

Het eerste lid van artikel 15 van de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen bepaalt dat, in het kader van de provincieraadsverkiezingen, de apparenering tussen de districtslijsten beperkt wordt tot het arrondissement. De samenstelling van de provincieraad is bijgevolg niet echt evenredig met de resultaten van de stemming. Opdat de provincieraadsverkiezingen echt proportioneel kunnen zijn, moet de apparenering tot de hele provincie worden uitgebreid.

Het eerste lid van artikel 15 wordt dus gewijzigd, zodat lijsten die in een district worden voorgedragen zich, met het oog op de apparenering, kunnen verbinden met lijsten die in andere districten van de provincie worden voorgedragen, en niet alleen met die van de andere districten van hetzelfde administratief arrondissement. In het tweede lid van artikel 15 wordt dienovereenkomstig de omschrijving gewijzigd van het centraal bureau dat in geval van apparenering de zetels moet verdelen.

Het derde lid van artikel 15, alsmede artikel 6 van de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen worden eveneens gewijzigd : voor de toepassing van het Kieswetboek worden de provincie en het provinciaal centraal bureau niet meer vervangen door het administratief arrondissement en het arrondissementshoofdbureau. Het principe van de onderverdeling in districten wordt wel behouden, en bijgevolg zullen het arrondissement van de provincie en het arrondissementshoofdbureau bedoeld in het Kieswetboek, bij de provincieraadsverkiezingen ook in de toekomst vervangen worden door het kiesdistrict en het districtshoofdbureau.

Art. 42

L'article 20 de la loi électorale provinciale est profondément modifié afin de mettre en place un système plus équitable de répartition entre les districts des sièges attribués aux groupes de listes par le bureau central provincial.

Le système actuellement prévu à cet égard par la loi électorale provinciale est en effet fondé sur la méthode des « plus grands restes ». Cette méthode présente le double inconvénient, d'une part, de ne permettre l'attribution que d'un seul siège complémentaire par liste, alors que l'ensemble du groupe peut se voir attribuer, grâce à l'appareillement, plus de sièges complémentaires qu'il ne compte de listes; et d'autre part, de répartir les sièges complémentaires entre les districts sans égard pour les chiffres électoraux des listes qui s'y sont présentées, au point que la répartition des sièges qui en résulte peut apparaître sans logique, désordonnée, voire liée au hasard.

Le système actuellement prévu par le Code électoral pour les élections législatives n'est pas tellement meilleur. Certes, il permet d'attribuer plusieurs sièges complémentaires par liste. Par contre, du fait qu'il est fondé sur la méthode D'Hondt, il favorise les chiffres électoraux élevés.

De ce fait, les listes les plus fortes et les circonscriptions les plus grandes sont servies les premières, ce qui ne laisse aux petits partis que les petites circonscriptions dans lesquelles, justement, ils sont le moins présents. Certaines attributions circonscriptionnelles peuvent dès lors se révéler aberrantes. C'est ce qu'on a parfois appelé les « chinoïseries de l'appareillement » pour en dénoncer le principe même.

Cependant, ces aberrations, en ce qu'elles dépendent uniquement de la méthode de redistribution des sièges complémentaires entre les listes de circonscription, n'ont rien d'inéluctables. Favorisant moins les chiffres électoraux élevés, la méthode de la série impaire, dite « Sainte-Lagüe », permet une répartition circonscriptionnelle beaucoup moins aberrante, sans interdire l'attribution de plus d'un siège par liste.

C'est pour préparer cette répartition plus équitable des sièges complémentaires entre les districts, via la division des quotients électoraux par la série impaire, que le littera A est modifié.

Mais pour que les sièges complémentaires soient effectivement distribués rationnellement entre les circonscriptions, il faut que la méthode utilisée ne prenne en considération que des fractions locales obtenues par application du littera A, et non, comme le prescrit l'actuelle loi électorale par référence au Code électoral, en tenant compte de l'ordre de l'attri-

Art. 42

Artikel 20 van de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen wordt grondig gewijzigd. Hierdoor worden de zetels die door het provinciaal centraal bureau aan de groepen van verbonden lijsten worden toegekend, evenrediger over de districten verdeeld.

De huidige procedure, vastgelegd in de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, steunt immers op de methode van « de grootste overschotten ». Deze methode heeft twee nadelen: enerzijds maakt ze de toekenning van slechts één aanvullende zetel per lijst mogelijk, terwijl de groep in haar geheel via apparenering meer aanvullende zetels kan toegekend krijgen dan ze lijsten telt; anderzijds worden de aanvullende zetels over de districten verdeeld zonder dat rekening wordt gehouden met de kiescijfers van de lijsten die in die districten werden voorgedragen. De verdeling van de zetels die daaruit voortvloeit, kan dan ook onlogisch en verward lijken, ja zelfs het gevolg van het toeval.

De huidige procedure voor de parlementsverkiezingen vastgelegd in het Kieswetboek is niet veel beter. Hier kunnen weliswaar verschillende aanvullende zetels per lijst worden toegekend, maar deze procedure steunt op de methode-D'Hondt en bevoordeelt bijgevolg de hoge kiescijfers.

Daardoor worden de sterkst bemande lijsten en de grootste kiesdistricten het eerst bediend, zodat er voor de kleine partijen alleen nog maar kleine kiesdistricten overblijven waarin zij precies het zwakst vertegenwoordigd zijn. Om de ongerijmde toewijzing van zetels aan sommige kiesdistricten te brandmerken, heeft men het principe ervan wel eens als de « haarklieverij van de lijstenverbinding » bestempeld.

Doordat die aberraties alleen afhangen van de methode volgens welke de aanvullende zetels over de lijsten van het kiesdistrict herverdeeld worden, zijn zij helemaal niet onvermijdelijk. De methode van de oneven reeks, die de « Sainte-Lagüemethode » wordt genoemd, maakt, wegens het feit dat ze de hoge stemcijfers minder bevoordeelt, een veel minder ongerijmde verdeling van de zetels over de kiesdistricten mogelijk, zonder dat ze de toekenning van meer dan een zetel per lijst verbiedt.

Letter A wordt gewijzigd om die billijker verdeling van de aanvullende zetels over de districten via de verdeling van de kiesquotiënten door de oneven reeks voor te bereiden.

Opdat de aanvullende zetels werkelijk rationeel over de kiesdistricten kunnen worden verdeeld, mag de gebezigde methode evenwel alleen rekening houden met de met toepassing van letter A verkregen plaatselijke breuken en niet, zoals dat in de huidige kieswet onder verwijzing naar het Kieswetboek wordt voorgeschreven, met de orde van toewijzing

bution de sièges complémentaires entre les groupes de listes ⁽¹⁾.

Le littera B est dès lors modifié afin que les sièges complémentaires soient répartis entre toutes les listes de tous les districts, sur base des fractions locales rangées dans l'ordre décroissant.

Le nouveau littera B précise aussi que, dès qu'un groupe de listes ou un district est saturé en sièges, les fractions locales correspondant à ce groupe de liste ou à ce district sont exclues de toute dévolution ultérieure de sièges complémentaires. Le point de saturation est atteint lorsqu'un groupe de listes ou un district s'est vu attribuer le nombre de sièges qui lui revient. Il faut encore préciser que cette méthode de répartition des sièges complémentaires entre les districts ne modifie en rien la répartition des sièges entre les groupes de listes. A cet égard, l'article 176 du Code électoral qui fait usage de la méthode D'Hondt reste d'application.

Les nouveaux litteras A, B et C énoncent également des règles particulières, mais d'application rarissime, dans l'hypothèse où un siège attribué à une liste ne peut être pourvu faute de candidats en nombre suffisant sur cette liste ou dans l'hypothèse où un siège attribué à un groupe ne peut être pourvu faute de liste présentée dans le district où ce siège doit être pourvu. Ces règles permettent de réattribuer ce siège à une autre liste du même groupe. Elles évitent ainsi de porter atteinte à la répartition proportionnelle, contrairement à la législation actuelle qui réattribue le siège vacant à une autre liste du même district. Le siège n'est réattribué à un autre groupe que dans la seule hypothèse où ce siège ne peut être pourvu faute de candidats en nombre suffisant sur toutes les listes du groupe auquel ce siège avait été attribué.

Art. 43

L'article 25 de la loi électorale provinciale est modifié pour prévoir une cause supplémentaire d'incompatibilité pour les membres des conseils provinciaux. Ceux-ci ne pourront exercer plus d'un mandat au sein des intercommunales ou des interprovinciales. Cette incompatibilité s'applique également aux membres du collège exécutif, du fait que ceux-ci sont également membres du conseil provincial.

Art. 44

L'article 27 de la loi électorale provinciale est modifié pour prévoir une cause supplémentaire d'incom-

van de aanvullende zetels aan de respectieve groepen van lijsten ⁽¹⁾.

Letter B wordt derhalve gewijzigd opdat de aanvullende zetels op grond van de in dalende orde gerangschikte plaatselijke breuken over alle lijsten van alle districten kunnen worden verdeeld.

De nieuwe letter B bepaalt ook dat, als het maximum aan zetels bereikt is voor een groep van lijsten of een district, de met die groep van lijsten of dat district overeenstemmende plaatselijke breuken van iedere latere toewijzing van aanvullende zetels uitgesloten zijn. Dat maximum is bereikt wanneer aan een groep van lijsten of aan een district het aantal zetels is toegewezen waarop zij respectievelijk recht hebben. Voorts zij aangestipt dat die methode van verdeling van de aanvullende zetels over de districten niets aan de verdeling van de zetels over de lijstengroepen verandert. In dat verband blijft artikel 176 van het Kieswetboek, waarin de methode D'Hondt wordt gebruikt, onverkort van toepassing.

De nieuwe letters A, B en C bevatten ook bijzondere, maar zeer zelden toegepaste regels voor het geval een aan een lijst toegekende zetel niet kan worden begeven omdat op die lijst niet genoeg kandidaten voorkomen of voor het geval een aan een groep toegewezen zetel niet kan worden begeven omdat er in het district waar die zetel moet worden begeven, geen lijst werd ingediend. Dankzij die regels kan de zetel opnieuw aan een andere lijst van dezelfde groep worden toegewezen. In tegenstelling met de vigerende wetgeving, die de vacante zetel opnieuw aan een andere lijst van hetzelfde district toewijst, kan met diezelfde regels worden voorkomen dat aan de evenredige verdeling wordt geraakt. De zetel wordt alleen opnieuw aan een andere groep toegewezen in de onderstelling dat hij niet kan worden begeven omdat op geen van de lijsten van de groep waaraan die zetel was toegewezen, genoeg kandidaten voorkomen.

Art. 43

Artikel 25 van de provinciekieswet wordt gewijzigd : voor de provincieraadsleden wordt een onverenigbaarheid toegevoegd. Zij zullen nog slechts één mandaat in de intercommunales of de interprovinciales kunnen uitoefenen. Die onverenigbaarheid is eveneens van toepassing op de leden van het uitvoerend college aangezien zij ook provincieraadslid zijn.

Art. 44

Artikel 27 van de provinciekieswet wordt gewijzigd : er wordt voor de leden van het uitvoerend

⁽¹⁾ Y.J. Beaufays et H. Breny, « L'apparementement aux élections législatives », Courrier hebdomadaire du CRISP 1972, n° 585.

⁽¹⁾ Y.J. Beaufays et H. Breny, « L'apparementement aux élections législatives », Courrier hebdomadaire du CRISP 1972, n° 585.

patibilité pour les membres de l'organe exécutif de la province. Il est interdit à ceux-ci d'être simultanément membres d'un gouvernement fédéral, régional ou communautaire. Il leur est également interdit de cumuler leur fonction au sein du collège exécutif avec un mandat de conseiller communal ou de membre du collège des bourgmestre et échevins. Ces interdictions tendent à éviter aux membres du collège exécutif d'être à la fois juges et parties dans l'exercice respectivement de la tutelle ordinaire ou spécifique sur la province et de la tutelle provinciale sur les communes.

Art. 45

L'article 29 de la même loi est remplacé du fait que les élections provinciales n'auront plus lieu tous les quatre ans ou en même temps que les élections législatives. Elles auront dorénavant lieu tous les six ans en même temps que les élections communales. Les raisons de ce changement ont été exposées dans le commentaire de l'article 38 de la présente proposition de loi.

Art. 46

L'article 32 de la loi électorale provinciale est légèrement modifié afin de tenir compte des changements apportés à l'article 20 de cette loi et de l'élargissement de l'apparentement à toute la province. Les raisons de cet élargissement ont été évoquées dans le commentaire des articles 40 et 41 de la présente loi.

Art. 47

L'article 33 de la loi électorale provinciale est remplacé puisque le début, la durée et la fin du mandat de conseiller provincial sont fondamentalement modifiés du fait de la simultanéité des élections provinciales et des élections communales. Le nouvel article 33 est dès lors inspiré de l'article 2 de la nouvelle loi communale.

Art. 48

L'article 34 de la loi électorale provinciale est complété par deux nouveaux alinéas qui précisent que les membres des conseils provinciaux sortants et les membres des collèges exécutifs continuent à exercer leurs mandats jusqu'à leur remplacement. Puisqu'en vertu du nouvel article 33 de la loi électorale provinciale, les conseillers provinciaux nouvellement élus ne commenceront leur mandat que le 1er janvier suivant, les organes provinciaux sortants resteront en fonction jusqu'à cette date. Ce délai leur permettra

l'orgaan van de provincie een onverenigbaarheid toegevoegd. Het is hen verboden tegelijk tevens lid te zijn van een federale regering, een gewest- of een gemeenschapsregering. Het is hen eveneens verboden hun functie in het uitvoerend college te cumuleren met een mandaat van gemeenteraadslid of lid van een college van burgemeester en schepenen. Die verbodsbepalingen strekken ertoe te voorkomen dat leden van het uitvoerend college tegelijk rechter en partij zouden zijn bij de uitoefening van respectievelijk het gewone en het bijzondere toezicht op de provincie en het toezicht op de gemeenten.

Art. 45

Artikel 29 van dezelfde wet wordt vervangen omdat de provincieraadsverkiezingen niet meer om de vier jaar of tegelijkertijd met de parlementsverkiezingen zullen worden gehouden. Die verkiezingen zullen voortaan om de zes jaar samen met de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden. De redenen voor die verandering werden in de commentaar bij artikel 38 van dit wetsvoorstel toegelicht.

Art. 46

Artikel 32 van de provinciekieswet wordt lichtjes gewijzigd om rekening te houden met de in artikel 20 van die wet aangebrachte veranderingen en met de verruiming van de lijstenverbinding tot de gehele provincie. De redenen van die verruiming werden in de commentaar bij de artikelen 40 en 41 van dit wetsvoorstel toegelicht.

Art. 47

Artikel 33 van de provinciekieswet wordt vervangen omdat de aanvang, de duur en het einde van het mandaat van provincieraadslid grondig gewijzigd worden doordat provincieraadsverkiezingen en gemeenteraadsverkiezingen voortaan gelijktijdig worden gehouden. Het nieuwe artikel 33 is daarom ingegeven door artikel 2 van de nieuwe gemeentewet.

Art. 48

Artikel 34 van de provinciekieswet wordt aangevuld met twee nieuwe leden die bepalen dat de uittreedende provincieraadsleden en de leden van de uitvoerende colleges hun mandaat blijven uitoefenen tot zij vervangen zijn. Aangezien de nieuw gekozen provincieraadsleden krachtens het nieuwe artikel 33 van de provinciekieswet hun mandaat pas opnemen op 1 januari van het daaropvolgende jaar, blijven de uittreedende provinciale organen tot die datum hun functie uitoefenen. Die termijn biedt hen de moge-

de vérifier la régularité des élections communales qui se seront déroulées simultanément, et ce en attendant que cette mission soit confiée à des juridictions administratives indépendantes. Ces deux nouveaux alinéas sont inspirés de l'article 4 de la nouvelle loi communale.

CHAPITRE III

Disposition finale

Art. 49

L'article 49 de la présente proposition de loi fixe l'entrée en vigueur de ses différents articles, à l'exception de l'article 45 qui détermine que les élections provinciales auront lieu dorénavant le même jour que les élections communales. L'article 45 entre dès lors en vigueur dix jours après la publication officielle de la loi.

Par contre, les articles relatifs aux élections provinciales entrent en vigueur lors du prochain renouvellement intégral des conseils provinciaux déterminé par l'article 45. Les autres articles, relatifs au fonctionnement de l'institution provinciale, entrent en vigueur le 1er janvier 1995, c'est-à-dire le jour où, en vertu de l'article 47, débutera le mandat des conseillers provinciaux élus lors de ce prochain renouvellement intégral.

José DARAS

PROPOSITION DE LOI

CHAPITRE Ier

Modifications de la loi provinciale du 30 avril 1836

Article 1er

Dans l'article 1er de la loi provinciale du 30 avril 1836, les mots « commissaire du gouvernement » sont remplacés par les mots « collège exécutif ».

Art. 2

L'article 3 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

lijkkheid de regelmatigheid na te gaan van de gemeenteraadsverkiezingen die tegelijkertijd hebben plaatsgevonden, zulks in afwachting dat die taak aan onafhankelijke administratieve rechtbanken wordt opgedragen. Die twee nieuwe leden gaan uit van artikel 4 van de nieuwe gemeentewet.

HOOFDSTUK III

Slotbepaling

Art. 49

Artikel 49 van dit wetsvoorstel stelt de inwerking-treding van de diverse artikelen ervan vast, met uitzondering van artikel 45 waarin bepaald wordt dat de provincieraadsverkiezingen voortaan op dezelfde dag als de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden. Artikel 45 treedt derhalve tien dagen na de officiële bekendmaking van de wet in werking.

De artikelen in verband met de provincieraadsverkiezingen treden daarentegen in werking op het ogenblik van de eerstkomende bij artikel 45 vastgestelde algehele vernieuwing van de provincieraden. De overige artikelen met betrekking tot de werking van de provinciale instellingen treden in werking op 1 januari 1995, zijnde de dag waarop krachtens artikel 47 het mandaat van de bij die eerstkomende algehele vernieuwing verkozen provincieraadsleden ingaat.

VOORSTEL VAN WET

HOOFDSTUK I

Wijzigingen van de provinciewet van 30 april 1836

Artikel 1

In artikel 1 van de provinciewet van 30 april 1836 worden de woorden « commissaris van de regering » vervangen door de woorden « uitvoerend college ».

Art. 2

Artikel 3 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 3. — Le collège exécutif est élu par le conseil provincial en son sein, selon les modalités fixées par les articles ci-après. »

Art. 3

§ 1er. L'article 4 de la même loi en devient, au sein du titre VIII, intitulé « Du greffier provincial », l'article 118*bis*; dans cet article sont apportées les modifications suivantes :

- 1° le premier alinéa est abrogé;
- 2° au second alinéa, les mots « Ils sont nommés et révoqués par le Roi » sont supprimés.

§ 2. Il est inséré, à la place de l'article 4 qui devient l'article 118*bis*, un article 4 *nouveau* rédigé comme suit :

« Art. 4. — § 1er. Les candidats au collège présentés sur une même liste signée par la majorité absolue des membres du conseil, sont élus.

L'ordre de présentation des candidats détermine l'ordre de préséance des membres du collège.

§ 2. Si, dans les 30 jours qui suivent la démission du collège, aucune liste signée par la majorité absolue des membres du conseil, n'est déposée entre les mains du président du conseil, les mandats de membre du collège sont répartis proportionnellement entre les groupes politiques dont le conseil est composé conformément au § 3 du présent article.

Dans ce cas, le rang des membres du collège est déterminé d'après l'ordre du quotient correspondant, calculé conformément au § 3.

§ 3. Le nombre de mandats revenant à chaque groupe politique est établi par le bureau du conseil, qui fait application des articles 167 et 168 du Code électoral, en considérant comme chiffre électoral de chaque groupe le nombre de membres dont celui-ci se compose.

Chaque groupe politique adresse au président du conseil une liste indiquant, dans l'ordre de préférence, les noms de ceux de ses membres qu'il désigne pour faire partie du collège, et ce à concurrence du nombre de mandats revenant au groupe en application de l'alinéa 1er. Les listes ne sont valides que si elles sont signées par la majorité des membres du conseil formant le groupe politique intéressé.

Le président du conseil vérifie si les conditions fixées pour l'établissement des listes sont réunies. Il invite les membres du collège qui ont été désignés à prêter serment.

§ 4. Pour l'application du présent article, sont considérés comme formant un groupe politique, les membres du conseil élus sur des listes affiliées entre elles en application de l'article 118*bis* du Code électoral.

Sont également considérés comme formant un groupe politique, les membres du conseil non visés au premier alinéa, qui ont été élus sur une même liste. »

« Art. 3. — De provincieraad kiest uit zijn midden een uitvoerend college op de wijze bepaald in de hiernavolgende artikelen. »

Art. 3

§ 1. Artikel 4 van dezelfde wet wordt daarvan, onder titel VIII met als opschrift « De provinciegriffier », artikel 118*bis*; in dat artikel worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° het eerste lid wordt opgeheven;
- 2° in het tweede lid worden de woorden « Zij worden benoemd en afgezet door de Koning; » weggelaten.

§ 2. Op de plaats van artikel 4, dat artikel 118*bis* wordt, wordt een artikel 4 *nieuw* ingevoegd, dat luidt als volgt :

« Art. 4. — § 1. De kandidaten voor het college die voorgedragen zijn op een zelfde lijst ondertekend door de volstreckte meerderheid van de leden van de raad, zijn verkozen.

De orde van voordracht van de kandidaten bepaalt de orde van voorrang van de leden van het college.

§ 2. Indien binnen 30 dagen na het ontslag van het college geen enkele lijst aan de voorzitter van de raad wordt overhandigd die ondertekend is door de volstreckte meerderheid van de leden van de raad, worden de mandaten van lid van het college, overeenkomstig § 3, evenredig verdeeld over de politieke fracties waaruit de raad is samengesteld.

In dat geval wordt de rangorde van de leden van het college bepaald door de volgorde van het overeenstemmende quotiënt berekend overeenkomstig § 3.

§ 3. Het aantal mandaten dat aan elke fractie toekomt, wordt bepaald door het bureau van de raad, dat de artikelen 167 en 168 van het Kieswetboek toepast, daarbij als stemcijfer van elke fractie het aantal leden van die fractie in aanmerking nemend.

Elke fractie zendt aan de voorzitter van de raad een lijst met, in de volgorde van haar voorkeur, zoveel namen van haar leden die zij aanwijst om deel uit te maken van het college als er mandaten aan de fractie toekomen overeenkomstig het eerste lid. De lijsten zijn slechts geldig als zij ondertekend zijn door de meerderheid van de raadsleden waaruit de betrokken fractie bestaat.

De voorzitter van de raad vergewist zich of de voorwaarden voor het opmaken van de lijsten vervuld zijn. Hij nodigt de aangewezen leden van het college uit de eed af te leggen.

§ 4. Voor de toepassing van dit artikel worden geacht een fractie te vormen, de leden van de raad die verkozen zijn op lijsten onderling verenigd overeenkomstig artikel 118*bis* van het Kieswetboek.

Een fractie worden ook geacht te vormen de niet in het eerste lid bedoelde leden van de raad die op een zelfde lijst verkozen zijn. »

Art. 4

Il est inséré dans la même loi à la place de l'article 5 qui, au sein du titre IX intitulé « Du gouverneur » dans un chapitre IV *nouveau* intitulé « Dispositions particulières » devient l'article 131ter, un article 5 *nouveau* rédigé comme suit :

« Art. 5. — § 1er. En cas de vacance au sein du collège, les conseillers qui ont précédemment procédé à la désignation au siège considéré pourvoient à la vacance par une nouvelle désignation.

§ 2. Si, dans les 10 jours qui suivent la vacance au sein du collège, le remplacement du ou des membres manquants n'est pas intervenu, il est procédé à des élections séparées conformément au § 3 du présent article.

§ 3. Les présentations des candidatures au siège vacant au sein du collège doivent être signées par cinq membres au moins du conseil. Ceux-ci ne peuvent signer qu'une seule présentation à chaque mandat.

L'élection a lieu au scrutin secret et à la majorité absolue des membres du conseil par autant de scrutins séparés qu'il y a de membres à élire.

Si, au cours d'un scrutin, aucun candidat ne recueille la majorité absolue au premier vote, il est procédé à un second vote pour départager les deux candidats ayant obtenu le plus grand nombre de suffrages, après désistement éventuel d'un candidat mieux placé.

En cas de parité de suffrages, la préférence est donnée au candidat le plus jeune. »

Art. 5

Le titre II de la même loi, abrogé par la loi du 18 mai 1872, est rétabli sous l'intitulé suivant : « Des attributions provinciales ».

Art. 6

Dans le nouveau titre II de la même loi, intitulé « Des attributions provinciales », l'article 6, abrogé par la loi du 18 mai 1872, est rétabli dans la rédaction suivante :

« Art. 6. — La province veille à l'application des législations nationales, communautaires et régionales sur son territoire.

Elle assiste et conseille les communes dans l'exécution de leurs missions, coordonne leur action, et encourage notamment la coordination technique des services communaux.

Elle contrôle les administrations et institutions provinciales, à participation provinciale et intercommunale. »

Art. 4

In dezelfde wet wordt, op de plaats van artikel 5, dat onder titel IX met als opschrift « De gouverneur » in een hoofdstuk IV *nieuw* met als opschrift « Bijzondere bepalingen » artikel 131ter wordt, een artikel 5 *nieuw* ingevoegd, dat luidt als volgt :

« Art. 5. — § 1. Is een mandaat in het college vacant, dan voorzien de raadsleden die de desbetreffende zetel hebben toegewezen, in de vervanging door een nieuwe aanwijzing.

§ 2. Indien, binnen 10 dagen nadat in het college een mandaat is opgegevallen, het ontbrekende lid of de ontbrekende leden niet vervangen zijn, wordt overgegaan tot afzonderlijke verkiezingen overeenkomstig § 3.

§ 3. De voordrachten van kandidaturen voor de zetel die in het college is opgegevallen, moeten worden ondertekend door ten minste vijf leden van de raad. Dezen mogen slechts een enkele voordracht voor elk mandaat ondertekenen.

De verkiezing gebeurt bij geheime stemming en bij de volstreekte meerderheid van de leden van de raad in zoveel afzonderlijke stembourten als er te verkiezen leden zijn.

Indien bij een verkiezing geen enkele kandidaat de volstreekte meerderheid heeft behaald in de eerste stembour, wordt er opnieuw gestemd om de twee kandidaten die het grootste aantal stemmen hebben verkregen, te rangschikken, na eventuele terugtreding van een gunstiger gerangschikte kandidaat.

Bij staking van stemmen is de jongste kandidaat gekozen. »

Art. 5

Titel II van dezelfde wet, opgeheven bij de wet van 18 mei 1872, wordt opnieuw ingevoerd met het volgende opschrift : « Bevoegdheden van de provincie ».

Art. 6

In de nieuwe titel II van dezelfde wet, met als opschrift « Bevoegdheden van de provincie », wordt het door de wet van 18 mei 1872 opgeheven artikel 6 hersteld in de volgende lezing :

« Art. 6. — De provincie ziet erop toe dat de nationale wetten en de decreten van gemeenschappen en gewesten op haar grondgebied worden toegepast.

Ze staat de gemeenten bij en adviseert hen bij de uitvoering van hun taken, coördineert hun optreden en stimuleert met name de technische coördinatie van de gemeentediensten.

Ze controleert de provinciebesturen en de provinciale instellingen waarin de provincie en de intercommunale verenigingen deel hebben. »

Art. 7

L'article 47 de la même loi est complété par les alinéas suivants :

« Cependant, si le conseil a été convoqué deux fois sans s'être trouvé en nombre, il pourra, après une nouvelle et dernière convocation, délibérer quel que soit le nombre des membres présents, sur les objets mis pour la troisième fois à l'ordre du jour.

Les deuxième et troisième convocations se feront conformément aux règles prescrites par l'article 57, et il sera fait mention si c'est pour la deuxième fois ou pour la troisième fois que la convocation a lieu; en outre, la troisième convocation rappellera les dispositions des deux alinéas précédents. »

Art. 8

L'article 49 de la même loi est complété par l'alinéa suivant :

« Le président, le ou les vice-présidents et les membres du bureau ne peuvent être membres du collège exécutif. »

Art. 9

L'article 51 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 51. — Les séances du conseil sont publiques.

Le jour et l'heure de la séance du conseil sont annoncés au moins sept jours avant la séance, par voie d'affichage aux valves des communes de la province.

Toutefois, les deux tiers des membres présents peuvent pour des considérations d'ordre public et à cause d'inconvénients graves, décider que la séance ne sera point publique.

La publicité est interdite dans tous les cas où il s'agirait de questions mettant en cause des tiers étrangers au conseil ou la vie privée des conseillers. Dès qu'une question de ce genre sera soulevée, le président prononcera immédiatement le huis clos et la séance ne pourra être reprise en public que lorsque la discussion de cette question sera terminée. »

Art. 10

L'article 52 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 52. — Les membres du conseil votent à haute-voix et par appel nominal, excepté lorsqu'il s'agit de la présentation de candidats, de nomina-

Art. 7

Artikel 47 van dezelfde wet wordt aangevuld met de volgende leden :

« De raad kan echter, indien hij tweemaal bijeen-geroepen is zonder dat het vereiste aantal leden is opgekomen, na een derde en laatste bijeenroeping, ongeacht het aantal aanwezige leden, op geldige wijze beraadslagen en besluiten over de onderwerpen die voor de derde maal op de agenda voorkomen.

De tweede en de derde oproeping moeten geschieden overeenkomstig de voorschriften van artikel 57, en er moet vermeld worden of de oproeping voor de tweede of voor de derde maal geschiedt; bovendien moeten de bepalingen van de twee vorige leden in de derde oproeping worden overgenomen. »

Art. 8

Artikel 49 van dezelfde wet wordt aangevuld met het volgende lid :

« De voorzitter, de ondervoorzitter of ondervoorzitters en de leden van het bureau kunnen geen lid zijn van het uitvoerend college. »

Art. 9

Artikel 51 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Art. 51. — De vergaderingen van de raad zijn openbaar.

Dag en uur van de vergadering van de raad worden ten minste zeven dagen vóór de vergadering door aanplakking *ad valvas* in de gemeenten van de provincie bekendgemaakt.

Tweederde van de aanwezige leden kunnen in het belang van de openbare orde en op grond van ernstige bezwaren beslissen dat de vergadering niet openbaar zal zijn.

De vergadering van de raad mag niet openbaar zijn in alle gevallen waarin zaken worden behandeld waarbij derden zijn betrokken die niet tot de raad behoren of waarbij de persoonlijke levenssfeer van de raadsleden ter sprake komt. Zodra een dergelijk punt aan de orde is, beveelt de voorzitter terstond de behandeling in besloten vergadering; de openbare vergadering kan eerst worden hervat nadat dit punt is afgehandeld. »

Art. 10

Artikel 52 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Art. 52. — De leden van de raad stemmen mondeling en bij naamafroeping, behalve over voordrachten van kandidaten, benoemingen, afzettingen of

tion, de révocation ou de destitution, lesquelles se font au scrutin secret. »

Art. 11

A l'article 55 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

a) l'alinéa 1er est remplacé par l'alinéa suivant :

« La séance est ouverte et close par le président. Sauf stipulation contraire dans le règlement d'ordre intérieur, elle commence par la lecture du procès-verbal de la dernière séance qui est approuvé et transcrit conformément à l'article 119. Elle se termine par une séance d'interpellation à l'occasion de laquelle les habitants de la province présents peuvent, dans le respect des dispositions prévues par le règlement, demander des explications sur les délibérations et les décisions du conseil ou du collège. »;

b) l'alinéa 2 est remplacé par l'alinéa suivant :

« Dans tous les cas, le procès-verbal est déposé sur la table du conseil une heure au moins avant l'ouverture de la séance. »;

c) à l'alinéa 3, les mots « Dans ce cas » sont supprimés;

d) l'article est complété par l'alinéa suivant :

« Chaque fois que le conseil le juge convenable, le procès-verbal est rédigé séance tenante, en tout ou en partie, et signé par les membres présents. »

Art. 12

A l'article 57 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

a) l'alinéa 1er est complété comme suit :

« Ce délai sera toutefois ramené à deux jours francs pour l'application de l'article 47, troisième alinéa. »;

b) l'alinéa 4 est remplacé par l'alinéa suivant :

« A moins que le conseil n'adopte une solution moins contraignante dans son règlement, un point ne figurant pas à l'ordre du jour ne peut être mis en discussion en séance que dans les cas d'urgence reconnus par les deux tiers au moins des membres présents; leur nom est inséré au procès-verbal. »

Art. 13

A l'article 58 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

a) à l'alinéa 1er, les mots « qui y porte le trouble » sont remplacés par les mots « qui donnera des signes

ontzettingen, die bij geheime stemming geschieden. »

Art. 11

Artikel 55 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt :

a) het eerste lid wordt vervangen als volgt :

« De vergadering wordt door de voorzitter geopend en gesloten. Tenzij het reglement van orde anders bepaalt, begint ze met de voorlezing van de notulen van de vorige vergadering die, na goedkeuring, overeenkomstig artikel 119 worden overgeschreven. Op het einde van de vergadering wordt de inwoners van de provincie de mogelijkheid geboden om, met inachtneming van de bepalingen van het reglement, nadere toelichting te vragen omtrent de beraadslagingen en de besluiten van de raad of van het college. »;

b) het tweede lid wordt vervangen als volgt :

« In elk geval worden de notulen ten minste een uur vóór het openen van de vergadering ter tafel gelegd. »;

c) in het derde lid, *in limine*, worden de woorden « In dat geval heeft elk lid » vervangen door de woorden « Elk lid heeft »;

d) het artikel wordt aangevuld met het volgende lid :

« Telkens wanneer de raad het gewenst acht, worden de notulen geheel of gedeeltelijk staande de vergadering opgemaakt en door de aanwezige leden ondertekend. »

Art. 12

Artikel 57 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt :

a) het eerste lid wordt aangevuld als volgt :

« Die termijn wordt evenwel tot twee vrije dagen teruggebracht voor de toepassing van artikel 47, derde lid. »;

b) het vierde lid wordt vervangen als volgt :

« Tenzij de raad in zijn reglement van orde in een minder dwingende oplossing voorziet, mag een punt dat niet op de agenda voorkomt ter zitting niet in bespreking worden gebracht, behalve in dringende gevallen erkend door ten minste tweederde van de aanwezige leden; hun naam wordt in de notulen opgenomen. »

Art. 13

Artikel 58 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt :

a) in het eerste lid worden de woorden « die wanorde veroorzaakt » vervangen door de woorden « die

publics soit d'approbation, soit d'improbation, ou excitera au tumulte de quelque manière que ce soit »;

b) l'alinéa 2 est remplacé par l'alinéa suivant :

« Le président peut, en outre, dresser procès-verbal à charge du contrevenant et le renvoyer devant le tribunal de police qui pourra le condamner à une amende d'un à quinze francs ou à un emprisonnement d'un à trois jours, sans préjudice d'autres poursuites si le fait y donne lieu. »

Art. 14

L'article 63 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 63. — Il est interdit à tout membre du conseil :

1° d'être présent à la délibération sur des objets auxquels il a un intérêt direct, soit personnellement, soit comme chargé d'affaires, avant ou après son élection, ou auxquels ses parents ou alliés jusqu'au quatrième degré inclusivement ont un intérêt personnel ou direct.

Cette prohibition ne s'étend pas au-delà des parents ou alliés jusqu'au quatrième degré, lorsqu'il s'agit de la présentation de candidats, de nomination aux emplois, révocations ou suspensions;

2° de prendre part directement ou indirectement dans aucun service, perception de droits, fourniture ou adjudication quelconque pour la province;

3° d'intervenir comme avocat, notaire ou homme d'affaires dans les procès dirigés contre la province. Il ne pourra, en la même qualité, plaider, aviser ou suivre aucune affaire litigieuse quelconque dans l'intérêt de la province, si ce n'est gratuitement;

4° d'assister à l'examen des comptes des administrations publiques subordonnées à la province et dont il serait membre. »

Art. 15

L'article 65, alinéa 1er, de la même loi est remplacé par l'alinéa suivant :

« Le conseil règle tout ce qui est d'intérêt provincial; il délibère sur tout autre objet relevant des attributions provinciales ou qui lui est soumis par l'autorité supérieure. »

Art. 16

L'article 80 de la même loi, abrogé par la loi du 27 mai 1975, est rétabli dans la rédaction suivante :

« Art. 80. — Les conseils élaborent des programmes d'action en vue d'assurer un environnement de

openlijk tekens van goedkeuring of van afkeuring geeft of op enigerlei wijze wanorde veroorzaakt »;

b) het tweede lid wordt vervangen als volgt :

« De voorzitter kan bovendien proces-verbaal opmaken tegen de overtreder en hem verwijzen naar de politierechtbank, die hem kan veroordelen tot geldboete van een frank tot vijftien frank of tot gevangenisstraf van een dag tot drie dagen, onverminderd andere vervolgingen, indien het feit daartoe grond oplevert. »

Art. 14

Artikel 63 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« Art. 63. — Het is elk raadslid verboden :

1° tegenwoordig te zijn bij een beraadslaging of besluit over zaken waarbij hij een rechtstreeks belang heeft, hetzij persoonlijk, hetzij als gelastigde, voor of na zijn verkiezing, of waarbij zijn bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad een persoonlijk en rechtstreeks belang hebben.

Inzake voordrachten van kandidaten, benoemingen tot bedieningen, afzettingen of schorsingen geldt dit verbod slechts ten aanzien van bloed- of aanverwanten tot en met de tweede graad;

2° rechtstreeks of onrechtstreeks deel te nemen aan enige dienst, heffing van rechten, levering of aanbesteding ten behoeve van de provincie;

3° als advocaat, notaris of zaakwaarnemer werkzaam te zijn in rechtsgedingen, tegen de provincie ingesteld. Het is hem verboden in dezelfde hoedanigheid ten behoeve van de provincie te pleiten, raad te geven of op te treden in enige betwiste zaak, tenzij hij het kosteloos doet;

4° tegenwoordig te zijn bij het onderzoek van de rekeningen der aan de provincie ondergeschikte openbare besturen waarvan hij lid is. »

Art. 15

Artikel 65, eerste lid, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« De raad regelt alles wat van provinciaal belang is; hij beraadslaagt en besluit over elk ander onderwerp dat tot de bevoegdheid van de provincie behoort of dat hem door de hogere overheid wordt voorgelegd. »

Art. 16

Artikel 80 van dezelfde wet, opgeheven door de wet van 27 mei 1975, wordt hersteld in de volgende lezing :

« Art. 80. — De raden werken actieprogramma's uit voor het waarborgen van de kwaliteit van het

qualité, des modes de transport sûrs et efficaces, de favoriser une gestion économe des ressources naturelles et de l'énergie et plus généralement un développement économique durable. »

Art. 17

L'article 82 de la même loi, abrogé par la loi du 27 mai 1975, est rétabli dans la rédaction suivante :

« Art. 82. — Le conseil exerce en outre :

1° les attributions actuellement exercées par l'Etat, la Région ou la Communauté et qui lui sont confiées dans le cadre de la décentralisation ou de la déconcentration;

2° les attributions que le conseil accepte d'exercer à la demande d'une ou de plusieurs communes de son territoire ».

Art. 18

L'intitulé du titre VII de la même loi est remplacé par l'intitulé suivant : « Du collège exécutif de la province ».

Art. 19

Dans l'intitulé du chapitre Ier du titre VII de la même loi, les mots « Du nombre des députés » sont remplacés par les mots « Du nombre des membres ».

Art. 20

A l'article 100 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes :

- a) les mots « quatre ans » sont remplacés par les mots « six ans »;
- b) l'alinéa unique est complété comme suit :

« Ils peuvent toutefois être démis de leurs fonctions avant terme, selon les modalités des articles ci-après. »

Art. 21

Un article 100*bis* rédigé comme suit est inséré dans la même loi :

« Art. 100*bis*. — Le collège, de même que chacun de ses membres, est responsable devant le conseil.

Nulle motion de méfiance, de censure ou de confiance n'est recevable si elle ne remplit les conditions des articles ci-après.

leefmilieu en van de veiligheid en doeltreffendheid van de transportmiddelen, voor het bevorderen van een spaarzaam gebruik van de natuurlijke rijkdommen en energiebronnen en, meer in het algemeen, van een duurzame economische ontwikkeling. »

Art. 17

Artikel 82 van dezelfde wet, opgeheven bij de wet van 27 mei 1975, wordt hersteld in de volgende lezing :

« Art. 82. — De raad oefent bovendien de bevoegdheden uit :

1° van de Staat, het gewest of de gemeenschap, die hem in het kader van de decentralisatie of de deconcentratie worden toegekend;

2° die hij aanvaardt uit te oefenen op verzoek van een of meer gemeenten van zijn grondgebied. »

Art. 18

Het opschrift van titel VII van dezelfde wet wordt vervangen als volgt : « Het uitvoerend college van de provincie ».

Art. 19

In de Franse tekst van het opschrift van hoofdstuk I van titel VII van dezelfde wet worden de woorden « Du nombre des députés » vervangen door de woorden « Du nombre des membres ».

Art. 20

Artikel 100 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt :

- a) de woorden « vier jaar » worden vervangen door de woorden « zes jaar »;
- b) het enige lid van het artikel wordt aangevuld als volgt :

« Zij kunnen echter voortijdig uit hun ambt worden ontslagen overeenkomstig het bepaalde in de volgende artikelen. »

Art. 21

In dezelfde wet wordt een artikel 100*bis* ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 100*bis*. — Het college, evenals elk lid ervan, is verantwoordelijk tegenover de raad.

Geen enkele motie van wantrouwen, van afkeuring of van vertrouwen is ontvankelijk wanneer ze niet voldoet aan de voorwaarden gesteld in de volgende artikelen.

Le vote sur ces motions ne peut intervenir qu'à l'expiration d'un délai de quarante-huit heures à compter de leur dépôt ».

Art. 22

Un article 100ter rédigé comme suit est inséré dans la même loi :

« Art. 100ter. — Le conseil peut, à tout moment, adopter une motion de méfiance à l'égard du collège ou d'un ou de plusieurs de ses membres.

Cette motion n'est recevable que si elle présente un successeur au collège, à un ou à plusieurs de ses membres, selon le cas. Elle ne peut être adoptée qu'à la majorité des membres du conseil.

L'adoption de la motion emporte la démission du collège ou du ou des membres contestés ainsi que l'installation du nouveau collège ou du ou des nouveaux membres. »

Art. 23

Un article 100quater rédigé comme suit est inséré dans la même loi :

« Art. 100quater. — Le collège peut, à tout moment, poser la question de confiance sous la forme d'une motion.

La confiance est refusée si la motion est rejetée par la majorité des membres du conseil.

Le rejet de la motion emporte de plein droit la démission du collège ».

Art. 24

Un article 100quinquies rédigé comme suit est inséré dans la même loi :

« Art. 100quinquies. — Tant qu'il n'a pas été remplacé, le collège démissionnaire expédie les affaires courantes.

Si le collège ou si l'un ou plusieurs de ses membres sont démissionnaires, il est pourvu à leur remplacement conformément à l'article 4 ou à l'article 5 selon le cas. »

Art. 25

A l'article 102 de la même loi, les mots « le député » sont remplacés par les mots « le membre du collège ».

Over die moties kan pas worden gestemd na verloop van achtenveertig uur na de indiening ervan. »

Art. 22

In dezelfde wet wordt een artikel 100ter ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 100ter. — De raad kan te allen tijde een motie van wantrouwen tegen het college of een of meer van zijn leden aannemen.

Die motie is alleen dan ontvankelijk wanneer zij een opvolger voorstelt, naar gelang van het geval, voor het college of voor een of meer leden van het college. Zij kan slechts aangenomen worden bij de meerderheid van de leden van de raad.

De aanneming van de motie heeft het ontslag van het college of van het betwiste lid of de betwiste leden tot gevolg, alsmede de aanstelling van het nieuwe college, dan wel van het nieuwe lid of de nieuwe leden. »

Art. 23

In dezelfde wet wordt een artikel 100quater ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 100quater. — De raad kan te allen tijde besluiten de vertrouwenskwestie te stellen in de vorm van een motie.

Het vertrouwen wordt geweigerd indien de motie wordt verworpen door de meerderheid van de leden van de raad.

Door het verwerpen van de motie is het college van rechtswege ontslagnemend. »

Art. 24

In dezelfde wet wordt een artikel 100quinquies ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 100quinquies. — Zolang het ontslagnemende college niet is vervangen, handelt het de lopende zaken af.

Wanneer het college of een of meer van de leden ervan ontslagnemend zijn, wordt naar gelang van het geval in de vervanging voorzien overeenkomstig artikel 4 of artikel 5. »

Art. 25

In artikel 102 van dezelfde wet worden de woorden « het nieuw gekozen lid » vervangen door de woorden « het nieuw gekozen lid van het college ».

Art. 26

L'article 103 de la même loi, abrogé par la loi du 1er juillet 1860, est rétabli dans la rédaction suivante :

« Art. 103. — Les membres du collège prêtent serment entre les mains du président du conseil. »

Art. 27

A l'article 104 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes :

a) l'alinéa 1er est remplacé par l'alinéa suivant :

« Chaque collège désigne un président en son sein. A défaut d'un consensus, le président est élu au scrutin secret et à la majorité absolue des membres du collège. »;

b) l'alinéa 2 est remplacé par l'alinéa suivant :

« Sans préjudice des dispositions de la présente loi, chaque collège décide de ses règles de fonctionnement. »;

c) l'alinéa 5 est remplacé par l'alinéa suivant :

« Le collège exécutif peut délibérer lorsque la majorité de ses membres est présente. »;

d) l'alinéa 6 est remplacé par l'alinéa suivant :

« Sans préjudice des délégations qu'il accorde, chaque collège délibère collégialement, selon la procédure du consensus, de toutes affaires de sa compétence. »

Art. 28

A l'article 104*bis*, alinéa 1er, 7°, de la même loi, les mots « est prise à la majorité des membres présents; en cas de partage, la voix du président est prépondérante; la décision » sont insérés entre les mots « interlocutoire ou définitive » et les mots « est motivée ».

Art. 29

A l'article 106 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

a) à l'alinéa 3, les mots « d'intérêt provincial » sont supprimés;

b) l'article est complété par l'alinéa suivant :

« Le collège exécutif communique au conseil toute information souhaitée concernant les matières relevant de ses attributions, pour autant que celle-ci ne soit pas contraire à l'intérêt général, ni ne concerne l'exercice de la tutelle sur les communes. »

Art. 26

Artikel 103 van dezelfde wet, opgeheven bij de wet van 1 juli 1860, wordt hersteld in de volgende lezing :

« Art. 103. — De leden van het college leggen de eed af in handen van de voorzitter van de raad. »

Art. 27

Artikel 104 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt :

a) het eerste lid wordt vervangen als volgt :

« Elk college wijst uit zijn midden een voorzitter aan. Indien geen consensus tot stand komt, wordt de voorzitter gekozen bij geheime stemming en bij volstrekte meerderheid van de leden van het college. »;

b) het tweede lid wordt vervangen als volgt :

« Onverminderd de bepalingen van deze wet, regelt elk college zijn werkwijze. »;

c) het vijfde lid wordt vervangen als volgt :

« Het uitvoerend college kan beraadslagen en besluiten wanneer de meerderheid van zijn leden aanwezig is. »;

d) het zesde lid wordt vervangen als volgt :

« Onverminderd de door het college toegestane delegaties, beraadslaagt elk college collegiaal, volgens de procedure van de consensus, over alle zaken die tot zijn bevoegdheid behoren. »

Art. 28

In artikel 104*bis*, eerste lid, 7°, van dezelfde wet worden de woorden « wordt iedere tussen- of eindbeslissing met redenen omkleed en wordt ze uitgesproken in openbare terechtzitting » vervangen door de woorden « wordt iedere tussen- of eindbeslissing genomen bij de meerderheid van de aanwezige leden; bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend; de beslissing wordt met redenen omkleed en wordt uitgesproken in openbare terechtzitting ».

Art. 29

In artikel 106 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) in het derde lid, worden de woorden « van provinciaal belang » weggelaten;

b) het artikel wordt aangevuld met het volgende lid :

« Het uitvoerend college verstrekt aan de raad alle gewenste inlichtingen betreffende de aangelegenheden waarvoor hij bevoegd is, voor zover die niet strijdig zijn met het algemeen belang, noch betrekking hebben op de uitoefening van het toezicht op de gemeenten. »

Art. 30

L'article 107 de la même loi, abrogé par la loi du 6 janvier 1984, est rétabli dans la rédaction suivante :

« Article 107. — Le collège n'a d'autres pouvoirs que ceux que lui attribue formellement la présente loi.

Le conseil peut, pour une durée ne dépassant pas un an, déléguer au collège telles de ses attributions qu'il désigne, à l'exclusion de celles que la Constitution et les articles 80 à 82 de la présente loi réservent en propre au conseil. »

Art. 31

L'article 119, alinéa 3, de la même loi, est remplacé par l'alinéa suivant :

« Les actes ainsi transcrits, de même que toutes les délibérations, sont signés par le greffier, avec le président du conseil ou le président du collège selon qu'il s'agit de séances du conseil ou du collège. »

Art. 32

A l'article 120 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes :

a) à l'alinéa 4, les mots « à toute personne intéressée » sont remplacés par les mots « à tout habitant de la province qui en fait la demande »;

b) l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 4 et 5 :

« Les actes de portée générale du conseil ou du collège sont publiés, par les soins du greffier, par la voie d'affiches indiquant l'objet, la date de la décision et, le cas échéant, la décision de l'autorité de tutelle. Les lieux où le texte intégral de la décision peut être consulté par le public sont également mentionnés. »

Art. 33

L'intitulé du chapitre Ier du titre IX de la même loi est remplacé par l'intitulé suivant : « Des attributions du gouverneur ».

Art. 34

L'article 122 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

Art. 30

Artikel 107 van dezelfde wet, opgeheven bij de wet van 6 januari 1984, wordt hersteld in de volgende lezing :

« Het college heeft geen andere macht dan die welke deze wet er uitdrukkelijk aan toekent.

De raad kan, voor een termijn die een jaar niet te boven gaat, aan het college de door hem aangewezen bevoegdheden delegeren, met uitzondering van die welke door de Grondwet en de artikelen 80 tot 82 van deze wet voor de raad zelf worden gereserveerd. »

Art. 31

Artikel 119, derde lid, van dezelfde wet wordt vervangen door het volgende lid :

« De aldus overgeschreven akten, evenals alle be-raadslagingen en besluiten, worden ondertekend door de griffier, samen met de voorzitter van de raad of de voorzitter van het college, naargelang het om een vergadering van de raad dan wel van het college gaat. »

Art. 32

In artikel 120 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) in het vierde lid worden de woorden « elke belanghebbende » vervangen door de woorden « elke inwoner van de provincie die daartoe een aanvraag indient »;

b) tussen het vierde en het vijfde lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidend als volgt :

« De akten met een algemene strekking van de raad of het college worden door de griffier bekendgemaakt door middel van aanplakbrieven die het onderwerp, de datum van het besluit en, in voorkomend geval, het besluit van de toezichthoudende overheid vermelden. Tevens wordt vermeld waar de volledige tekst van het besluit voor het publiek ter inzage ligt. »

Art. 33

Het opschrift van hoofdstuk I van titel IX van dezelfde wet wordt vervangen door het volgende opschrift : « Bevoegdheden van de gouverneur ».

Art. 34

Artikel 122 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 122. — Il y a dans chaque province, un gouverneur de province nommé et révoqué par le Roi. »

Art. 35

L'article 123 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 123. — Le conseil et le collège peuvent, chacun pour ce qui le concerne, requérir la présence du gouverneur. »

Art. 36

A l'article 124 de la même loi, l'alinéa suivant est inséré entre le premier et le second alinéa :

« Il exerce un contrôle administratif et financier sur la province, les communes de la province et les intercommunales dont le ressort couvre, en tout ou en partie, le territoire de la province. Au moins une fois l'an, il établit un rapport sur ses activités de contrôle et le communique au Conseil régional; il porte les extraits qui les concernent à la connaissance du conseil provincial et des conseils communaux. »

Art. 37

§ 1er. Les mots « députation » et les mots « députation permanente » utilisés dans la même loi sont remplacés respectivement par les mots « collège » et par les mots « collège exécutif ».

§ 2. Le Roi met les dispositions des lois en vigueur et leurs arrêtés d'exécution en concordance avec la terminologie utilisée dans la présente loi en remplaçant les mots « députation permanente », « députation », « député permanent », « député » et leurs pluriels respectivement par les mots « collège exécutif », « collège », « membre du collège exécutif », « membre du collège » ou leurs pluriels.

CHAPITRE II

Modifications de la loi du 19 octobre 1921 organique des élections provinciales

Art. 38

Dans l'article 1er de la loi du 19 octobre 1921 organique des élections provinciales, les mots « aux Chambres législatives » et « électeurs généraux »

« Art. 122. — In elke provincie is er een provinciegouverneur, die door de Koning wordt benoemd en ontslagen. »

Art. 35

Artikel 123 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 123. — De raad en het college kunnen, elk voor wat hem betreft, de aanwezigheid van de gouverneur vorderen. »

Art. 36

In artikel 124 van dezelfde wet wordt tussen het eerste en het tweede lid het volgende lid ingevoegd :

« Hij oefent een administratieve en financiële controle uit op de provincie, de gemeenten van de provincie en de intercommunale verenigingen die optreden op een gebied dat zich geheel of ten dele op het grondgebied van de provincie uitstrekt. Ten minste eenmaal per jaar maakt hij over zijn controleactiviteiten een verslag op, dat hij ter kennis brengt van de gewestraad; hij stelt de provincieraad en de gemeenteraden in kennis van de uittreksels van dat verslag die op die instellingen van toepassing zijn. »

Art. 37

§ 1. De in dezelfde wet gebruikte woorden « deputatie » en « bestendige deputatie » worden respectievelijk vervangen door de woorden « college » en « uitvoerend college ».

§ 2. De Koning brengt de bepalingen van de bestaande wetten en de uitvoeringsbesluiten ervan in overeenstemming met de in deze wet gebruikte terminologie; daarbij worden de woorden « bestendige deputatie », « deputatie », « bestendig afgevaardigde », « afgevaardigde » en hun meervoudsvormen respectievelijk vervangen door de woorden « uitvoerend college », « college », « lid van het uitvoerend college », « lid van het college » en hun meervoudsvormen.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen

Art. 38

In artikel 1 van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, worden de woorden « voor de Wetgevende Kamers » en « par-

sont respectivement remplacés par les mots « à la commune » et « électeurs communaux ».

Art. 39

Dans l'article 2, alinéa 1er, de la même loi, les mots « arrondissement administratif » sont remplacés par les mots « arrondissement judiciaire ».

Art. 40

L'article 6, alinéa 1er, de la même loi est remplacé par l'alinéa suivant :

« Le bureau principal d'arrondissement visé à l'article 94 du Code électoral est remplacé, en ce qui concerne les élections provinciales, par le bureau principal de district. »

Art. 41

A l'article 15 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes :

a) à l'alinéa 1er, les mots « du même arrondissement administratif » sont remplacés par les mots « de la province »;

b) à l'alinéa 2, les mots « de l'arrondissement administratif » et les mots « bureau central d'arrondissement » sont respectivement remplacés par les mots « de la province » et par les mots « bureau central provincial »;

c) l'alinéa 3 est remplacé par l'alinéa suivant :

« Les dispositions des articles 115, alinéa 2, 132 à 137, 174, 176 à 178 de ce Code visant les arrondissements de la province s'applique, en ce qui concerne les élections provinciales, aux districts électoraux. »

Art. 42

A l'article 20 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes :

a) le littéra A est remplacé par la disposition suivante :

« A. Le bureau principal de chacun des districts, au lieu de procéder de la manière indiquée à l'article 174 du Code électoral, établit un diviseur électoral en divisant le total général des votes valables par le nombre de sièges à conférer dans le district. Il divise les chiffres électoraux par ce diviseur et fixe ainsi, à chaque liste, son quotient électoral, dont les unités indiquent le nombre de sièges immédiatement acquis.

lementskiezers » respectievelijk vervangen door de woorden « voor de gemeente » en « gemeenteraads-kiezers ».

Art. 39

In artikel 2, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden « administratief arrondissement » vervangen door de woorden « gerechtelijk arrondissement ».

Art. 40

Artikel 6, eerste lid, van dezelfde wet wordt vervangen door het volgende lid :

« Het in artikel 94 van het Kieswetboek bedoelde arrondissementshoofdbureau wordt voor de provincieraadsverkiezingen vervangen door het districts-hoofdbureau. »

Art. 41

In artikel 15 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) in het eerste lid worden de woorden « van hetzelfde administratief arrondissement » vervangen door de woorden « van de provincie »;

b) in het tweede lid worden de woorden « van het administratief arrondissement » en « centraal bureau van het arrondissement » respectievelijk vervangen door de woorden « van de provincie » en « centraal bureau van de provincie ».

c) het derde lid wordt vervangen door het volgende lid :

« In zover de bepalingen van de artikelen 115, tweede lid, 132 tot 137, 174 en 176 tot 178 van dat Wetboek betrekking hebben op de arrondissementen van de provincie, zijn ze, wat de provincieraadsverkiezingen betreft, van toepassing op de kiesdistricten. »

Art. 42

In artikel 20 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) letter A wordt vervangen door de volgende bepaling :

« A. In plaats van te handelen op de wijze vermeld in artikel 174 van het Kieswetboek, bepaalt het hoofdbureau van elk district een kiesdeler door het algemeen totaal van de geldige stemmen te delen door het getal van de in het district toe te wijzen zetels. Het deelt de stemcijfers door deze deler en bepaalt aldus voor elke lijst haar kiesquotiënt, waarvan de eenheden het aantal onmiddellijk behaalde zetels aangeven.

Si un de ces sièges ne peut être attribué faute de candidats en nombre suffisant sur une liste, ce siège est ajouté aux sièges complémentaires encore à attribuer par le bureau central provincial.

A l'exclusion des listes comptant un nombre de candidats inférieur ou égal à leur quotient électoral, le bureau principal de district divise ensuite chaque quotient, autant de fois qu'il y a de sièges non immédiatement attribués, successivement par 1, 3, 5, si la liste n'a pas encore de siège; par 3, 5, 7, si elle en a obtenu un; par 5, 7, 9, si elle en a obtenu deux, et ainsi de suite. La fraction ainsi obtenue représente le droit éventuel de la liste à occuper le ou les sièges complémentaires encore à attribuer par le bureau central provincial.

Procès-verbal de ces opérations est immédiatement adressé au président du bureau central provincial, les autres pièces devant seules être envoyées au greffier de la province, conformément à l'article 22 ci-après »;

b) le littéra B est remplacé par la disposition suivante :

B. Le bureau central provincial, de son côté, réunit le lendemain à midi, procède conformément aux articles 176 et suivants du Code électoral, sauf que, pour les listes formant groupe, au lieu de procéder de la manière indiquée aux alinéas 4 et suivants de l'article 177, la désignation des districts où les listes obtiendront le ou les sièges complémentaires se fait de la manière suivante :

Le bureau central provincial range les fractions inscrites aux procès-verbaux de district visés au dernier alinéa du littéra précédent, de toutes les listes formant groupe de la province, dans l'ordre de leur importance, la première étant celle qui se rapproche le plus de l'unité.

Il indique en regard de chaque fraction ainsi classée le nom du groupe et le nom du district auxquels elle se rapporte.

Le premier siège dans l'attribution complémentaire revient à la liste dont la fraction est classée en tête, et ainsi de suite.

Si la fraction venant en ordre utile se rapporte à un district qui se trouve avoir été déjà complètement pourvu, il n'est pas attribué de siège supplémentaire à la liste correspondant à cette fraction. Il en va de même si la fraction venant en ordre utile se rapporte à un groupe dont le total des sièges attribués directement ou complémentaires aux listes qui le constituent est égal au nombre de sièges qui lui revient en vertu de l'article 176 du Code électoral.

Si un des sièges complémentaires ne peut être attribué dans le district non encore complètement pourvu, le dernier siège complémentaire attribué, est réattribué, selon le mode décrit aux alinéas précédents, à l'exclusion de la liste se rapportant à la

Indien een van die zetels niet kan worden toegewezen omdat een lijst onvoldoende kandidaten telt, wordt die zetel toegevoegd aan de aanvullende zetels die het provinciaal centraal bureau nog moet toewijzen.

Met uitzondering van de lijsten die minder of evenveel kandidaten tellen als hun kiesquotiënt, deelt het districtshoofdbureau evenveel keer als er niet onmiddellijk toegewezen zetels zijn, elk quotiënt achtereenvolgens door 1, 3, 5 indien de lijst nog geen zetel heeft behaald, door 3, 5, 7 indien de lijst één zetel heeft behaald, door 5, 7, 9 indien de lijst twee zetels heeft behaald, en zo verder. De aldus verkregen breuk bepaalt het eventuele recht van de lijst op de nog door het provinciaal centraal bureau toe te wijzen aanvullende zetel(s).

Het proces-verbaal van deze verrichtingen wordt onmiddellijk gezonden aan de voorzitter van het provinciaal centraal bureau; de andere stukken worden aan de provinciegriffier gezonden overeenkomstig artikel 22 »;

b) letter B wordt vervangen door de volgende bepaling :

« B. Het provinciaal centraal bureau vergadert de volgende dag om 12 uur en handelt overeenkomstig de artikelen 176 en volgende van het Kieswetboek, behalve voor de lijsten die een lijstenverbinding zijn aangegaan, waarvoor, in plaats van te handelen op de wijze vermeld in artikel 177, vierde lid en volgende, de aanwijzing van de districten waarin de lijsten de aanvullende zetel(s) zullen verkrijgen, als volgt geschiedt :

Voor alle lijsten die in de provincie een verbinding zijn aangegaan, rangschikt het provinciaal centraal bureau in de volgorde van hun belangrijkheid de breuken die zijn ingeschreven in de processen-verbaal van de districten die in het laatste lid van de vorige letter zijn bedoeld; de breuk die het dichtst het getal één benadert, staat bovenaan.

Het vermeldt tegenover elke aldus gerangschikte breuk de naam van de groep en van het district waarop ze betrekking heeft.

De eerste zetel in de aanvullende toewijzing komt toe aan de lijst met de hoogste breuk, en zo verder.

Heeft de in batige rangorde komende breuk betrekking op een district dat het volle aantal zetels reeds heeft verkregen, dan wordt geen aanvullende zetel toegewezen aan de lijst met die breuk. Hetzelfde geldt indien de in batige rangorde komende breuk betrekking heeft op een groep waarvan het totaal aantal zetels dat onmiddellijk of aanvullend werd toegewezen aan de lijsten die de groep samenstellen, gelijk is aan het aantal zetels dat overeenkomstig artikel 176 van het Kieswetboek aan de groep toekomt.

Indien een van de aanvullende zetels niet kan worden toegewezen in het district dat het volle aantal zetels nog niet verkregen heeft, wordt vervolgens de laatste aanvullende zetel toegewezen op de in de vorige leden beschreven wijze, behalve voor de lijst

dernière fraction utile. L'opération est répétée autant de fois que nécessaire. »;

c) le littera C est remplacé par la disposition suivante :

« C. Si un siège ne peut être attribué faute de candidats en nombre suffisant sur une liste, tous les sièges correspondants aux fractions venant en ordre utile à partir de la fraction utile correspondant au siège ne pouvant être attribué, sont réattribués, selon le mode décrit au littera précédent, à l'exclusion de la liste ne comptant pas un nombre suffisant de candidats. L'opération est répétée autant de fois que nécessaire. ».

Si un siège ne peut être attribué selon le mode décrit à l'alinéa précédent faute de candidats en nombre suffisant sur toutes les listes constituant un groupe, ce siège est réattribué, en poursuivant les opérations indiquées à l'article 176 du Code électoral, à l'exclusion du groupe ne comptant un nombre suffisant de candidats sur les listes qui le constituent. Les opérations indiquées au littera précédent sont ensuite recommencées à partir de la fraction utile correspondant au siège ne pouvant être attribué. L'opération est répétée autant de fois que nécessaire. ».

Art. 43

L'article 25, alinéa 1er, de la même loi est complété par un 7°, libellé comme suit :

« 7°. les personnes qui exercent plus d'un mandat au sein d'associations de provinces ou de communes dans un but d'utilité publique ».

Art. 44

A l'article 27 de la même loi, le 3° est rétabli dans la rédaction suivante :

« 3°. les membres d'un gouvernement fédéral, régional ou communautaire, d'un conseil communal ou d'un collège des bourgmestre et échevins ».

Art. 45

L'article 29 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 29. — La réunion ordinaire des collèges électoraux à l'effet de pourvoir au renouvellement intégral des conseils provinciaux a lieu le même jour que la réunion ordinaire des électeurs communaux à l'effet de pourvoir au renouvellement intégral des conseils communaux ».

met de hoogste breuk die in aanmerking komt, totdat het aantal aanvullende zetels dat niet kon worden toegewezen, is bereikt. Die verrichting wordt zoveel keer herhaald als nodig is »;

c) letter C wordt vervangen door de volgende bepaling :

« C. Indien een zetel niet kan worden toegewezen omdat een lijst onvoldoende kandidaten telt, worden alle zetels die overeenstemmen met de in batige rangorde komende breuken die volgen op de eerst in aanmerking komende breuk die betrekking heeft op de zetel die niet kan worden toegewezen, vervolgens toegewezen, op de in de vorige letter bedoelde wijze, met uitzondering van de lijst die onvoldoende kandidaten telt. Die verrichting wordt zoveel keer herhaald als nodig is.

Indien een zetel niet kan worden toegewezen op de in het vorige lid bedoelde wijze, omdat alle lijsten die een groep vormen onvoldoende kandidaten tellen, wordt die zetel vervolgens toegewezen door de bij artikel 176 van het Kieswetboek bedoelde verrichtingen te herhalen, met uitzondering van de groep die onvoldoende kandidaten telt op de lijsten waaruit de groep bestaat. De in de vorige letter bedoelde verrichtingen worden vervolgens overgedaan vanaf de in aanmerking komende breuk die overeenstemt met de zetel die niet kon worden toegewezen. De verrichting wordt zoveel keer herhaald als nodig is. »

Art. 43

Artikel 25, eerste lid, wordt aangevuld met een 7°, luidend als volgt :

« 7°. de personen die meer dan één mandaat uitoefenen in provinciale of gemeentelijke verenigingen die het openbaar nut nastreven ».

Art. 44

In artikel 27 van dezelfde wet wordt het 3° hersteld in de volgende lezing :

« 3°. de leden van een federale regering, een gewest- of gemeenschapsregering, een gemeenteraad of een college van burgemeester en schepenen ».

Art. 45

Artikel 29 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 29. — De gewone verkiezingen tot algehele vernieuwing van de provincieraden worden gehouden op dezelfde dag als de gewone verkiezingen tot algehele vernieuwing van de gemeenteraden ».

Art. 46

A l'article 32 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes :

a) à l'alinéa 2, *in limine*, les mots « d'un même arrondissement » sont remplacés par les mots « de la province »;

b) à l'alinéa 4, les mots « bureau central d'arrondissement » et les mots « à l'article 20, litt. A, 2e alinéa » sont respectivement remplacés par les mots « bureau central provincial » et par les mots « à l'article 20, litt. A, dernier alinéa ».

Art. 47

L'article 33 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 33. — Les conseillers provinciaux sont élus pour un terme de six ans à compter du 1er janvier qui suit leur élection. Ils sont rééligibles.

Les conseils provinciaux sont renouvelés intégralement tous les six ans. »

Art. 48

Art. 48. — L'article 34 de la même loi est complété par les alinéas suivants :

« Les membres du conseil provincial sortant lors d'un renouvellement intégral et les membres démissionnaires restent en fonction jusqu'à ce que les pouvoirs de leurs successeurs aient été vérifiés et que leur installation ait eu lieu.

En outre, si le conseiller sortant ou démissionnaire est investi d'un mandat de membre du collège exécutif, il est tenu de continuer l'exercice de ce mandat jusqu'à ce qu'il ait été remplacé soit comme membre du collège, soit comme conseiller provincial. »

CHAPITRE III

Disposition finale

Art. 49

Les articles 1er à 37 de la présente loi entrent en vigueur le 1er janvier 1995.

Les articles 38 à 44, 46 à 48 entrent en vigueur lors du prochain renouvellement intégral des conseils provinciaux.

José DARAS
Josef TAVERNIER

Art. 46

In artikel 32 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) *in limine* van het tweede lid worden de woorden « van een zelfde arrondissement » vervangen door de woorden « van de provincie »;

b) in het vierde lid worden de woorden « centraal bureau van het arrondissement » en « in artikel 20, A, tweede lid » respectievelijk vervangen door de woorden « provinciaal centraal bureau » en « in artikel 20, A, laatste lid. »

Art. 47

Artikel 33 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 33. — De provincieraadsleden worden gekozen voor zes jaar, te rekenen van de 1^e januari na hun verkiezing. Zij zijn herkiesbaar.

De provincieraden worden om de zes jaar geheel vernieuwd. »

Art. 48

Art. 48. — Artikel 34 van dezelfde wet wordt aangevuld met de volgende leden :

« De provincieraadsleden die aftreden bij de algehele vernieuwing en de ontslagnemende leden blijven hun ambt uitoefenen totdat de geloofsbrieven van hun opvolgers zijn onderzocht en hun installatie heeft plaatsgehad.

Indien het aftredende of ontslagnemende raadslid bovendien een mandaat van lid van het uitvoerend college krijgt, is hij gehouden dat mandaat te blijven uitoefenen totdat hij wordt vervangen hetzij als lid van het college, hetzij als provincieraadslid. »

HOOFDSTUK III

Slotbepaling

Art. 49

De artikelen 1 tot 37 van deze wet treden in werking op 1 januari 1995.

De artikelen 38 tot 44 en 46 tot 48 treden in werking bij de eerstkomende algehele vernieuwing van de provincieraden.

1037-1 (1993-1994)
Document de commission n° 1
Intérieur

(19)

1037-1 (1993-1994)
Commissiestuk nr. 1
Binnenlandse Aangelegenheden

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1993 - 1994

17 juin 1994

Proposition de loi
modifiant la loi provinciale du 30 avril 1836
et la loi du 19 octobre 1921 organique
des élections provinciales

AMENDEMENTS PROPOSÉS
PAR M. DE LOOR et consorts

Articles 6, 9, 10, 14 et 17

R. A 16553

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1993 - 1994

17 juni 1994

Voorstel van wet
tot wijziging van de provinciewet van 30 april 1836
en van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van
de provincieraadsverkiezingen

AMENDEMENTEN
VAN DE H. DE LOOR c.s.

Artikelen 6, 9, 10, 14 en 17

R. A 16553

Art. 6

Het voorgestelde artikel 6 te vervangen als volgt :

"De provincie neemt autonome initiatieven ter behartiging van het provinciaal belang. Bovendien heeft zij een coördinerende, stimulerende, ondersteunende en adviserende functie ten aanzien van de gemeenten.

Zij zorgt ondermeer voor een bovengemeentelijke planning en voert een gedifferentieerd bovengemeentelijk beleid op allerlei domeinen, zoals ruimtelijke ordening, leefmilieu, welzijns- en culturele voorzieningen, toerisme, onderwijs, mobiliteit en economische streekontwikkeling."

Verantwoording

Het amendement strekt er toe de bevoegdheden van de provincie op een andere wijze te omschrijven. ~~Alzo worden de provinciale bevoegdheden in de voorgestelde tekst bij wijze van voorbeeld opgesomd.~~

Art. 6

Remplacer l'article 6 proposé comme suit :

"La province prend des initiatives autonomes en vue de la gestion de l'intérêt provincial. En outre, elle remplit une fonction coordinatrice et stimulatrice, ainsi qu'une fonction d'appui et de conseil à l'égard des communes.

Elle prévoit entre autres un planning supracommunal et mène une politique différenciée et supracommunale dans différents domaines, tels que l'aménagement du territoire, l'environnement, l'aide sociale et les équipements socioculturels, le tourisme, l'enseignement, la mobilité et le développement économique de la région."

Justification

L'amendement vise à décrire d'une autre manière les compétences de la province. Ainsi, dans le texte proposé, les compétences provinciales sont énumérées à titre exemplatif.

Art. 9

Aan het voorgestelde artikel 51 de volgende wijzigingen aan te brengen :

A. Het tweede lid te vervangen als volgt :

"Plaats, dag, tijdstip en agenda van de vergaderingen van de raad worden ten minste zeven dagen voor de vergadering ter kennis gebracht van het publiek.

De pers en de belangstellende inwoners van de provincie worden, op hun verzoek en binnen een nog lopende termijn, op de hoogte gesteld van de agenda van de provincieraad, eventueel tegen betaling van een vergoeding die niet meer mag bedragen dan de kostprijs."

B. Het vierde lid te vervangen als volgt :

"De vergadering van de provincieraad is niet openbaar wanneer het om personen gaat. Zodra een dergelijk punt aan de orde is, beveelt de voorzitter terstond de behandeling in besloten vergadering.

Wanneer tijdens de openbare vergadering blijkt dat de behandeling van een punt in besloten vergadering moet worden voortgezet, kan de openbare vergadering, enkel met dit doel, worden onderbroken. De openbare vergadering kan eerst worden hervat nadat dit punt is afgehandeld."

Verantwoording

Het amendement strekt er toe de onlangs door de Senaat aangenomen teksten tot wijziging van de gemeentewet mutatis mutandis op te nemen in de provinciewet. Naast het voordeel van de duidelijkheid en de eenvormigheid van de teksten biedt deze formule ook het voordeel dat op provinciaal niveau dezelfde democratische beginselen zullen gelden als op gemeentelijk niveau.

Art. 9

Apporter les modifications suivantes à l'article 51 proposé :

A. Remplacer le deuxième alinéa comme suit :

"Les lieu, jour, heure et l'ordre du jour des séances du conseil sont portés à la connaissance du public au moins sept jours avant celui de la séance.

La presse et les habitants intéressés de la province sont, à leur demande et dans un délai utile, informés de l'ordre du jour du conseil provincial, moyennant éventuellement paiement d'une redevance qui ne peut excéder le prix de revient."

B. Remplacer le quatrième alinéa comme suit :

"La séance du conseil provincial n'est pas publique lorsqu'il s'agit de questions de personnes. Dès qu'une question de ce genre est soulevée, le président prononce immédiatement le huis clos.

S'il paraît nécessaire, pendant la séance publique, de continuer l'examen d'un point en séance à huis clos, la séance publique peut être interrompue, à cette seule fin. La séance ne pourra être reprise en public que lorsque la discussion de cette question sera terminée."

Justification

L'amendement vise à reprendre mutatis mutandis les textes modifiant la loi communale adoptés récemment par le Sénat, dans la loi provinciale. Outre l'avantage de la clarté et de l'uniformité des textes, ce procédé offre également l'avantage qu'au niveau provincial les mêmes principes démocratiques seront d'application qu'au niveau communal.

Art. 10

Het voorgestelde artikel 52 te vervangen als volgt :

Onverminderd het vierde lid stemmen de leden van de provincieraad mondeling.

Het reglement van orde kan een regeling invoeren die gelijkwaardig is met een mondelinge stemming.

Als dusdanig worden beschouwd de mechanisch uitgebrachte naamstemmingen en de stemming bij zitten en opstaan of bij handopsteking.

Ongeacht de bepalingen van het reglement van orde wordt er mondeling gestemd telkens als een derde van de aanwezige leden hierom verzoekt.

Alleen de voordrachten van kandidaten, benoemingen tot ambten, ter beschikkingstellingen, preventieve schorsingen in het belang van de dienst, en tuchtstraffen geschieden bij geheime stemming en eveneens bij volstreekte meerderheid van stemmen."

Verantwoording

De door dit amendement voorgestelde tekst is een letterlijke overname van het onlangs door de Senaat gewijzigde artikel van de nieuwe gemeentewet over de wijze van stemmen in de gemeenteraad. Het amendement maakt het mogelijk dat het functioneren van de provincieraad wordt gemoderniseerd, ondermeer door de invoering van het elektronisch stemmen.

Art. 10

Remplacer l'article 52 proposé comme suit :

"Sans préjudice de l'alinéa 4, les conseillers provinciaux votent à haute voix.

Le règlement d'ordre intérieur peut prévoir un mode de scrutin équivalent au vote à haute voix.

Sont considérés comme tels, le vote nominatif exprimé mécaniquement et le vote par assis et levé ou à main levée.

Nonobstant les dispositions du règlement d'ordre intérieur, le vote se fait à haute voix chaque fois qu'un tiers des membres présents le demandent.

Seules les présentations de candidats, les nominations aux emplois, les mises en disponibilité, les suspensions préventives dans l'intérêt du service, et les sanctions disciplinaires, font l'objet d'un scrutin secret, à la majorité absolue des suffrages."

Justification

Le texte proposé par cet amendement est une reprise littérale de l'article de la loi communale sur le mode de scrutin au conseil communal, modifié récemment par le Sénat. L'amendement permet une modernisation du fonctionnement du conseil provincial, entre autres par l'introduction du vote informatisé.

Art. 14

Het 4° van het voorgestelde artikel 63 te schrappen.

Verantwoording

Deze bepaling is overbodig indien de dossiers die betrekking hebben op het administratief toezicht op de gemeenten niet het voorwerp kunnen uitmaken van het vraagrecht van de provincieraadsleden.

Art. 14

Omettre le point 4° de l'article 63 proposé.

Justification

Cette disposition est inutile si les dossiers qui ont trait à la tutelle administrative sur les communes ne peuvent faire l'objet du droit d'interrogation des conseillers provinciaux.

Art. 17

Het 1° van het voorgestelde artikel 82 te schrappen.

Verantwoording

De overheid die in het kader van decentralisatie en deconcentratie bevoegdheden toekent aan de provincie moet volledig vrij kunnen bepalen door welke provinciale instelling deze bevoegdheden zullen worden uitgeoefend.

Art. 17

Omettre le point 1° de l'article proposé.

Justification

L'autorité qui, dans le cadre de la décentralisation et de la déconcentration, confère des compétences à la province doit pouvoir désigner de façon tout à fait libre l'institution provinciale qui exercera ces compétences.

Herman DE LOOR
Lisette LIETEN-CROES
Eric PINOIE

690-1, 833-1, 1017-1, 1020-1, 1022-1 et 1037-1

Document de travail n° 1

Intérieur

690-1, 833-1, 1017-1, 1020-1, 1022-1 en 1037-1

Werkstuk nr. 1

Binnenlandse Aangelegenheden

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1993 - 1994

29 juin 1994

**PRERAPPORT : MODIFICATION DE LA LOI
PROVINCIALE DU 30 AVRIL 1836**

(Texte néerlandais)

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1993 - 1994

29 juni 1993

**VOORRAPPORT : WIJZIGING VAN DE
PROVINCIEWET VAN 30 APRIL 1836**

(Nederlandse tekst)

R.A 16229, 16366, 16533, 16536, 16538 et 16553

R.A 16229, 16366, 16533, 16536, 16538 en 16553

(12)

VOORRAPPORT : WIJZIGING VAN DE PROVINCIEWET VAN 30 APRIL 1836

LQ/ /NVD

29 juni 1994

INLEIDING.

Het St.-Michielsakkoord heeft de Gewesten en Gemeenschappen meer bevoegdheden gegeven en het voortbestaan van de provincies bevestigd.

De provincies moeten voortaan een tussenschakel vormen tussen de federale staat, de Gewesten en de Gemeenschappen enerzijds en de gemeenten anderzijds. Vanuit de provincies moet permanent toezicht zijn opdat de lagere besturen de federale wetten en de decreten van gemeenschappen en gewesten correct toepassen.

De provincies moeten de gemeenten ondersteunen en als raadgever optreden bij de uitvoering van hun gemeentelijke taken. De provincies kunnen hier een belangrijke coördinerende rol spelen.

We stellen vast dat de provinciewet kort na de onafhankelijkheid van België tot stand kwam en uiteenlopende wijzigingen onderging maar tot heden onvoldoende waarborgen biedt voor de democratische beslissingskracht van de provincieraden.

De provincies moeten als instelling aangepast en gemoderniseerd worden zodat ze niet alleen beter passen in de nieuwe Belgische federale staat maar tevens een garantie bieden voor een doorzichtige democratische werking van de provincieraad zelf.

Omwille van het feit dat het voor de eerstkomende provincieraadsverkiezingen niet haalbaar is om de provinciekieswet nog te wijzigen, stellen we voor ons te beperken tot het wijzigen van de Provinciewet van 30 april 1836 en zijn later doorgevoerde wijzigingen.

Bij het doornemen van de verschillende neergelegde wetsvoorstellen en amendementen wordt duidelijk dat naar inhoud een belangrijk aantal voorstellen de provinciewet in dezelfde zin wensen aan te passen.

Omwille van de duidelijkheid in structuur hebben wij ons gehouden aan de titelverdeling van de bestaande provinciewet en zijn verschillende hoofdstukken.

Bij elk hoofdstuk wordt een korte inhoud gegeven van de hoofdgedachte die door een meerderheid van indieners van wetsvoorstellen en/of amendementen naar voor is gebracht.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

(de aangeduide artikels verwijzen naar de desbetreffende artikels uit de provinciewet van 30 april 1836).

TITEL I : HET PROVINCIEBESTUUR

De gouverneur of commissaris maakt niet langer deel uit van het provinciebestuur maar blijft als vertegenwoordiger van de hogere overheid zijn rol spelen.

De bestendige deputatie wordt vervangen door het 'uitvoerend college' dat uit de raad wordt verkozen. Verder wordt de ontkoppeling beoogt tussen het mandaat van provincieraadslid en het ambt van lid van de bestendige deputatie. Dit moet leiden tot een grotere duidelijkheid en een efficiëntere werking van de provinciale instellingen.

De provincieraad en het uitvoerend college vormen samen het provinciebestuur.

Verder worden de woorden 'bestendige deputatie' in de volledige provinciewet vervangen door het 'uitvoerend college'.

Aangezien volgens de indieners noch de gouverneur noch de provinciegriffier deel uitmaken van het provinciebestuur, horen deze niet langer thuis in Titel I van deze wet.

In een nieuwe tekst wordt de wijze van verkiezing van het uitvoerend college geregeld : de kandidaten voorgedragen op een zelfde lijst ondertekend door de volstreckte meerderheid van de leden van de raad, zijn verkozen; indien binnen dertig dagen zo'n lijst niet wordt overhandigd aan de voorzitter van de raad, worden de mandaten van lid van het college evenredig verdeeld over de politieke fracties waaruit de raad is samengesteld.

Een meerderheid van de indieners is de mening toegedaan dat zowel de gouverneur als de provinciegriffier deel blijven uitmaken van het provinciebestuur en de benaming 'bestendige deputatie' dient behouden te blijven. De leden van de bestendige deputatie worden uit de provincieraad verkozen. Cumul tussen provincieraadslid en bestendige afgevaardigde wordt verboden. De tot bestendige afgevaardigde verkozen leden worden in de raad door hun opvolgers vervangen.

Gelijklopend aan de gedachte die bij de bespreking van de gemeentewet werd verwoord, wordt ook hier een artikel toegevoegd om het gehandicapt raadslid te laten bijstaan door een vertrouwenspersoon.

Een ander voorstel van de heer Buchmann voorziet in de rechtstreekse verkiezing van de provinciegouverneur. En dit vanuit het principieel democratisch standpunt dat het logisch is dat de uitvoerende macht door de bevolking wordt verkozen. Na het verstrijken van zijn ambstermijn (na zes jaar) zal de bevolking dan zijn beleid kunnen beoordelen. De indiener opteert voor het stelsel van de volstreckte meerderheid van de uitgebrachte stemmen (met eventueel een tweede stemronde), en buitengewone verkiezingen in geval van ontslag of overlijden.

Artikel 1 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Commissaris van de regering wordt hier vervangen door 'uitvoerend college'. Met als gevolg dat het provinciebestuur is samengesteld uit de provincieraad en een uitvoerend college dat de bestendige deputatie vervangt.

Artikel 1 - Buchmann, Stuk 1022

Commissaris van de regering wordt vervangen door 'gouverneur van de provincie'.

Artikel 2bis (nieuw) - Quintelier, amendement

De positie van het gehandicapt raadslid dat zonder hulp haar of zijn mandaat niet kan uitoefenen wordt verduidelijkt door het wettelijk instellen van een vertrouwenspersoon vrij te kiezen onder de provincieraadskiezers, die aan de verkiesbaarheidsvereisten voor het mandaat van provincieraadslid voldoen. De vertrouwenspersoon heeft dezelfde rechten en plichten als het raadslid zelf.

Artikel 3 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De provincieraad gaat over tot de verkiezing van een 'uitvoerend college' i.p.v. een bestendige deputatie. Dit ten einde de benaming van het uitvoerend orgaan van de provincie aan te passen aan de nieuwe situatie : bestendige deputatie wordt uitvoerend college.

Verder wordt vastgelegd dat de verkiezing van het college in de volgende artikelen wordt geregeld.

Artikel 3 - Buchmann, Stuk 1020

De leden van de bestendige deputatie worden uit de provincieraad door de gouverneur benoemd en ontslagen. Cumul van provincieraadslid en bestendige afgevaardigde is verboden; zij worden in de raad vervangen door hun opvolgers (tot het beëindigen van hun functie).

Artikel 4 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Hierbij wordt de verkiezing geregeld van het uitvoerend college door de provincieraad : voordracht van de kandidaten voor het college, tijdstip, rangorde, aantal. Er worden twee situaties voorzien : indien binnen de raad een meerderheid kan

gevormd worden en indien er zich binnen de raad geen duidelijke meerderheid aftekent (zie tekst hierboven).

Artikel 4 - Buchmann, Stuk 1022

Hier wordt het principe van de rechtstreekse verkiezing van de gouverneur door de provincieraadskiezers in de provinciewet ingebracht.

Artikel 4bis - Buchmann, Stuk 1022

Invoering van de verkiesbaarheidsvoorwaarden om tot gouverneur te kunnen verkozen worden (Belg zijn, burgerlijke en politieke rechten genieten, 21 jaar zijn, woonplaats hebben in een gemeente van de provincie waarvoor men zich tot gouverneur verkiesbaar stelt).

De artikelen 4 tot en met 14 van het voorstel van wet houdende de rechtstreekse verkiezing van de gouverneur van de provincie (Stuk 1022) van de heer Buchmann bevat de verkiezingsprocedure.

Artikel 5 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Dit artikel bevat de regeling voor de vervanging van één lid uit het college ingeval van overlijden of ontslag van dat lid (niet van toepassing indien het voltallig college moet vervangen worden) : vervanging door nieuwe aanwijzing; indien dit niet is gebeurd binnen de 10 dagen gaat men over tot afzonderlijke verkiezingen voor elke vacante zetel. De laatste paragraaf regelt de manier van voordracht en de afzonderlijke verkiezing.

TITEL II : BEVOEGDHEDEN VAN DE PROVINCIE

Artikel 6 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Dit opgeheven artikel wordt opnieuw ingevoerd en bepaalt in

SENAAT

6

welk institutioneel kader de provincies hun bevoegdheden moeten uitoefenen : toezicht op de uitvoering van de wetten en decreten, adviestaak naar de gemeente toe, coördinatie van het optreden van de gemeenten, stimuleren van de technische coördinatie van de gemeentediensten, controle van het provinciebestuur, de provinciale instellingen en de intercommunales.

Artikel 6 - De Loor, amendement

De provincie neemt autonome initiatieven, en heeft een coördinerende, stimulerende, ondersteunende en adviserende functies ten aanzien van de gemeenten.

De bevoegdheden van de provincie worden op een andere manier omschreven : ze worden bij wijze van voorbeeld opgesomd (R.O., leefmilieu, toerisme,..)

TITEL IV : DE PROVINCIERAAD

HOOFDSTUK I : Bepalingen betreffende de vergaderingen van de raad en de wijze waarop hij beraadslaagt.

De provincieraad is het hoogste democratische verkozen orgaan van de provincie. Het is dan ook logisch dat deze raad minimaal 10 keren per jaar samengeroepen wordt waarbij dan een bepaald aanwezigheidsquorum moet bereikt worden.

Bij de installatie van de nieuwe raad wordt de voorzitter, de ondervoorzitter en de bestendige deputatie (uitvoerend college) gekozen.

De provincieraden worden verplicht commissies op te richten en hun eigen werking en deze van de commissies in een huishoudelijk reglement vast te leggen.

De openbaarheid van de provincieraadszittingen wordt bevorderd door betere en ruimere bekendmaking van de zittingen, o.a. door aanplakking in het provinciehuis en in elk gemeentehuis van de provincie.

De bijeenroeping gebeurt zeven dagen voor elke zitting. De raadszittingen zijn in principe openbaar en worden eveneens zeven dagen vooraf bekendgemaakt. Voorstellen die niet op de agenda staan, moeten uiterlijk vijf vrije dagen voor de vergadering schriftelijk worden overgemaakt aan de voorzitter. De wijze van stemmen wordt aangepast en aangevuld met de electronische mogelijkheden.

De voorzitter is belast met het handhaven van de orde; het begrip wanorde en de mogelijkheid tot opmaken van een P.V. wordt ingevoerd.

Wat het presentiegeld betreft wordt een gelijke behandeling van alle provincieraadsleden nagestreefd en de reiskosten worden door de raad vastgesteld.

Zoals in de gemeente wordt ook in de provincie gepreciseerd wanneer een raadslid aan de beraadslaging niet mag deelnemen.

Artikel 44 - Quintelier, amendement

Vermits de provincieraad het hoogste orgaan is van het provinciebestuur, is het noodzakelijk dat de provincieraad een minimum aantal keren bijeenkomt, namelijk tenminste tien maal per jaar.

Deze regeling is in overeenstemming met de regeling voor de versterking van de gemeentelijke democratie.

Artikel 47 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Hier wordt het aanwezigheidsquorum vereist in de provincieraad om geldig te kunnen stemmen, vastgelegd. De beslissingskracht van de raad na een tweede en derde maal oproeping wordt vastgelegd om toch geldig te kunnen stemmen, ongeacht het aantal aanwezige leden. Deze regeling sluit aan bij deze voorzien in de nieuwe gemeentewet.

Artikel 49 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Dit artikel regelt de aanwijzing van de voorzitter, de onder-

voorzitter en de bureauleden door de nieuw verkozen provincieraad. De voorzitter, de ondervoorzitter en de bureauleden kunnen geen lid zijn van het uitvoerend college.

Artikel 50 - Quintelier, amendement

De facultatieve mogelijkheid voor de provincies om een huishoudelijk reglement over de werking van de raad op te stellen wordt omgezet in een verplichting. Alhoewel in alle provincies commissies bestaan, is het toch belangrijk dit bestaan principieel vast te leggen in de provinciewet met een reglement van inwendige orde voor de concrete regeling ervan.

Dit conform de regeling in het wetsontwerp voor de versterking van de gemeentelijke democratie.

Artikel 51 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De raadszittingen zijn openbaar en worden 7 dagen voor zitting bekendgemaakt door aanplakking in elke gemeente. Twee derden van de aanwezige leden beslist over de geheime zitting. In elk geval is er geheime zitting wanneer het gaat over zaken waarbij derden zijn betrokken of over de persoonlijke zaken van de raadsleden.

Artikel 51 - Quintelier, amendement

Dit artikel bepaalt uitdrukkelijk over welke beleidsmateries de provincieraad al dan niet openbaar dient te vergaderen.

Artikel 51 - De Loor, amendement

Overname van de door de senaat aangenomen teksten tot wijziging van de gemeentewet in de provinciewet zodat dezelfde democratische beginselen gelden op beide niveau's : informatie over de raadsvergaderingen naar de inwoners en de pers toe, niet-openbaarheid van de vergadering.

Artikel 52 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Dit omvat de wijze van stemmen (bij zitten en opstaan wordt afgeschaft) : mondeling en bij naamafroeping, behalve over de zaken waarover geheim moet gestemd worden.

Artikel 52 - Cannaerts, amendement

De wijze van stemmen wordt aangevuld met het electronisch stemmen. Behoudens hetgeen vermeld wordt in het huishoudelijk reglement, kan één derde van de raadsleden de mondelinge of electronische stemming aanvragen.

De wijze van stemmen wordt in overeenstemming gebracht met hetgeen voorzien is in het wetsontwerp voor de versterking van de gemeentelijke democratie.

Artikel 52 - De Loor, amendement

Overname van de door de senaat aangenomen wijziging van de nieuwe gemeentewet over de wijze van stemmen (electronisch stemmen, geheime stemming,...).

Artikel 55 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De wijze van openen en sluiten van de vergadering wordt bepaald, de neerlegging van de notulen met goedkeuring ervan of bezwaren ertegen, alsmede de instelling van een vragenruimte voor de bevolking.

Artikel 55 - Cannaerts, amendement

Dit artikel wordt aangevuld : na elke vergadering wordt een beknopt verslag opgesteld dat binnen de 7 vrije dagen aan de raadsleden wordt overgemaakt en de ondertekening van de notulen gebeurt binnen de maand.

Dit conform de wijzigingen voorzien voor de nieuwe gemeentewet ter versterking van de gemeentelijke democratie.

Artikel 57 - Daras, Tavernier, Stuk 1037 en Cannaerts, amendement

Termijn voor de bijeenroeping van de raad : zeven vrije dagen voor de raadsvergadering. Voor het indienen van voorstellen die niet op de agenda staan : deze moeten uiterlijk vijf vrije dagen voor de vergadering schriftelijk worden overgemaakt aan de voorzitter. De dossiers behorende bij de agendapunten, liggen ter inzage op het provinciebestuur.

Artikel 57bis (nieuw) - Tyberghien-Vandenbussche, amendement

Om een grotere openbaarheid te waarborgen is het wenselijk dat de openbare vergaderingen zo ruim mogelijk ter kennis worden gebracht : aanplakking op de zetel van het provinciehuis evenals aan ieder gemeentehuis van de provincie.

Artikel 58 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Hier wordt een omschrijving gegeven van het begrip wanorde en de mogelijkheid ingevoerd om een P.V. tegen de overtreder op te stellen door de voorzitter.

Artikel 61 - De Loor, Stuk 1017

De berekeningswijze van het presentiegeld wordt in de provinciewet opgenomen om een gelijke behandeling te hebben voor alle provincieraadsleden. De vergoeding van de reiskosten wordt door de raad vastgesteld. Beiden zijn ten laste van de provincie.

Artikel 63 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Hier wordt meer gepreciseerd en aangevuld wanneer het voor een raadslid verboden is om tegenwoordig te zijn bij een beraadslaging of een besluit. Dit is ingegeven door de regeling in de nieuwe gemeentewet.

Artikel 63 - De Loor, amendement

Schrappen van het 4° : overbodige bepaling indien dossiers met betrekking tot het administratief toezicht op de gemeenten niet het voorwerp kunnen uitmaken van het vraagrecht van de provincieraadsleden.

HOOFDSTUK II : Bevoegdheden van de provincieraad

Hier geeft men een andere omschrijving van de bevoegdheden van de provincie.

Net zoals voor de gemeenten wordt hier het inzage-, vraag- en informatierecht van de provincieraadsleden expliciet vastgelegd. Het inzagerecht wordt uitgebreid tot de medebewindstaken die aan de gouverneur en de bestendige deputatie zijn toegewezen. Om de daadwerkelijke uitoefening van het inzagerecht mogelijk te maken, is het noodzakelijk dat ook de praktische regelingen ervoor worden getroffen.

Door het vastleggen van het algemeen vraag- en informatierecht van de individuele provincieraadsleden, zal de controletaak van de provincieraad aan belang winnen.

Met het oog op een transparante besluitvorming wordt ook de algemene verplichting opgelegd om een beleidsnota te hechten aan het ontwerp van begroting zodat de raadsleden met meer kennis van zaken de begroting kunnen beoordelen en de bestendige deputatie verantwoording kan afleggen voor het door hen gevoerde beleid.

Om de openbaarheid van bestuur te bevorderen moeten er openbare debatten gehouden worden over het beleid gevoerd door de V.Z.W.'s, de intercommunales en de G.O.M.'s waarin provincieraadsleden beheersmandaten vervullen.

Artikel 65 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Heromschrijving van de bevoegdheden van de provincie : de raad regelt alles wat van provinciaal belang is en besluit over elk ander onderwerp dat tot de bevoegdheid van de provincie behoort of dat hem door de hogere overheid wordt voorgelegd.

Hier wordt in de mogelijkheid voorzien dat de federale, gewestelijke en communautaire overheid andere bevoegdheden dan die van provinciaal belang aan de provincieraad delegeren.

Artikel 65 en 65bis (nieuw) - De Loor, Stuk 1017

'Openbaarheid van akten en stukken' wordt een nieuw artikel. Vastlegging van het inzage-, vraag- en informatierecht van de provincieraadsleden. Met een register van inkomende en uitgaande stukken, mogelijkheid van het geven van kopies, bezoekrecht van de provincieraadsleden; met vastlegging van de concrete modaliteiten in een huishoudelijk reglement.

Artikel 65bis - Tyberghien-Vandenbussche, amendement

Aanpassing van het vorige artikel : hier wordt expliciet het vraagrecht van de provincieraadsleden vastgelegd, de termijn waarbinnen men een antwoord moet geven wordt van 10 werkdagen op één maand gebracht, met ook de bepaling van wat niet het doel mag zijn van het vraagrecht.

Artikel 65bis - De Loor, amendement

Het vraagrecht kan geen betrekking hebben op de dossiers van administratief toezicht op de gemeenten en de O.C.M.W.'s.

Artikel 66 - De Loor, Stuk 1017

Invoering van een algemene beleidsnota die voor de stemming wordt besproken.

Artikel 66bis (nieuw) - Dierickx, Daras, Stuk 833

De begrotingen, rekeningen en jaarverslagen van de V.Z.W.'s, intercommunales en G.O.M.'s waarin provincieraadsleden zeten, worden jaarlijks en voor het goedkeuren van de provinciale begroting verplicht in de provincieraad besproken.

Artikel 66bis (nieuw) - De Loor, amendement

Controle op de provinciale V.Z.W.'s op een andere manier organiseren : een beleidsnota met betrekking tot de V.Z.W.'s wordt jaarlijks voor het goedkeuren van de begroting aan de raad voorgelegd. Verantwoordingsstukken met betrekking tot de begroting en de rekening zijn permanent ter inzage van de provincieraadsleden.

Artikel 80 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Toewijzing van een aantal bijzondere bevoegdheden aan de provincieraad : milieu en economie, met opstelling van actieprogramma's.

Artikel 82 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Dit artikel maakt het mogelijk dat de raad optreedt in bepaalde, in beginsel tot hogere (staat, gewest, gemeenschap) of lagere (op verzoek van één of meer gemeenten) bevoegdheidsniveaus behorende aangelegenheden.

Artikel 82 - De Loor, amendement

Schrappen van 1° : de overheid die bevoegdheden aan de provincie toekent, moet volledig vrij kunnen bepalen door welke provinciale instelling deze zullen worden uitgeoefend.

Artikel 85bis - Scharff, Flagothier, amendement

De provincieraad krijgt er een bevoegdheid bij : zij onderzoekt en bespreekt vooraf de begrotingen en de rekeningen van de intercommunales vooraleer deze door de betrokken organen van de intercommunales zelf worden goedgekeurd.

TITEL VII : DE BESTENDIGE DEPUTATIE/HET UITVOEREND COLLEGE VAN DE PROVINCIE

HOOFDSTUK I : Aantal leden, onverenigbaarheden en ambtsduur.

Er is een voorstel voor een nieuwe samenstelling van de bestendige deputatie.

De duur van het mandaat wordt van vier op zes jaar gebracht daar de provincieraadsverkiezingen voortaan zullen samenvallen met de gemeenteraadsverkiezingen.

Het college/de bestendige deputatie mag volgens de indieners niet onafzetbaar zijn. Een procedure voor een motie van wantrouwen, van afkeuring of van vertrouwen wordt hier voorgesteld, alsook een overgangsmaatregel en de procedure voor de vervanging van het college of één of meerdere leden ervan.

Artikel 96 - Scharff, Flagothier, amendement

Nieuwe samenstelling van de bestendige deputatie : minimum 3 leden, maximum 6 leden in provincies met meer dan 1 miljoen inwoners (na beslissing van de provincieraad).
In Vlaams-Brabant zal één député uit het arrondissement Halle-Vilvoorde komen.

Artikel 99 en 100 - Buchmann, Stuk 1020

Dit voorstel moet samen gelezen worden met het voorstel tot rechtstreekse verkiezing van de gouverneur door de kiezers : hij put daaruit de legimiteit om de andere leden van de uitvoerende macht in de provincie te benoemen. Vandaar het voorstel om het woord 'verkiezing' te vervangen door 'benoeming'.

Artikel 100 - Scharff, Flagothier, amendement

Invoering van de constructieve motie van wantrouwen : de raad kan op ieder moment een motie van wantrouwen aannemen t.o.v. de députatie of één van haar leden. Zij is enkel ontvankelijk indien er een opvolger is aangeduid. Stemmen na 48 uur. Motie

is aangenomen indien een meerderheid in de raad voor stemt. Dit houdt ook een onmiddellijke vervanging in.

Artikel 100 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De duur van de provinciale zittingsperiodes van het mandaat van lid van het uitvoerend college wordt van vier op zes jaar gebracht met de mogelijkheid van voortijdig ontslag volgens de procedure in de volgende artikelen.

Artikel 100bis (nieuw) - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Het college en elk lid ervan is verantwoordelijk t.o.v. de raad. Moties zijn mogelijk indien ze voldoen aan de voorwaarden gesteld in de volgende artikelen. Over de moties kan pas gestemd worden 48 uur na de indiening ervan.

Artikel 100ter (nieuw) - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Vaststelling van de procedure van de constructieve motie van wantrouwen tegen het college of tegen één of meer leden ervan, met voorstel van een opvolger om een politiek vacuüm te vermijden. De motie wordt aangenomen bij de meerderheid van de leden van de raad, met als gevolg het ontslag van de bewuste leden en aanstelling van de nieuwe leden.

Artikel 100quater (nieuw) - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Vertrouwenskwestie in de vorm van een motie : het vertrouwen wordt geweigerd wanneer de meerderheid van de raadsleden de motie afwijzen. Bij het verwerpen van de motie is het college ontslagnemend.

Artikel 100quinquies (nieuw) - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Periode tussen het ontslag van het college en de vervanging ervan : het college handelt de lopende zaken af. De vervanging wordt voorzien overeenkomstig artikel 4 en 5.

Artikel 102 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Het nieuw gekozen lid wordt vervangen door het 'nieuw gekozen lid van het college'.

Artikel 102 - Buchmann, Stuk 1020

Gekozen wordt vervangen door 'benoemd'.

HOOFDSTUK II : Algemene bepalingen betreffende de bestendige deputatie van de provincieraad.

Er worden verschillende voorstellen gedaan voor wat betreft de werking van de bestendige deputatie en de rol van de gouverneur hierbij.

De heren Daras en Tavernier stellen voor dat de voorzitter van het college uit zijn midden wordt aangewezen daar de gouverneur niet langer voorzitter van het college kan zijn daar hij, in hun visie, geen deel meer uitmaakt van de provinciale organen.

De heren Quintelier en De Loor willen ook dat de bestendige deputatie uit haar midden een voorzitter kiest daar de functie van de gouverneur momenteel tweeslachtig is. Enerzijds heeft hij een gedeconcentreerde taak en treedt hij op als verlengstuk van de nationale overheid of van de gewest- en gemeenschapsoverheid in de provincie. Anderzijds neemt hij als voorzitter van de bestendige deputatie deel aan de besluitvorming i.v.m. materies van provinciaal belang. Hij is dus tegelijk rechter en partij : de gouverneur oefent als commissaris van de gewestexecutieve het administratief toezicht uit t.a.v. de besluiten van de deputatie, terwijl hij eerst zelf als voorzitter van de deputatie heeft deelgenomen aan de besluitvorming. Dit voorstel wil aan deze ongezonde situatie een einde maken door de bestendige deputatie niet langer door de gouverneur te laten voorzitten, doch door een uit haar midden verkozen voorzitter. Bij de gouverneur komt dan de nadruk te liggen op zijn functie van commissaris van de hogere overheid dat nauwer aansluit bij zijn statuut : hij is immers een voor

het leven benoemd ambtenaar, die politiek niet sanctioneerbaar is.

Aangezien de deputatie voortaan zes in plaats van zeven stemgerechtigden telt, wordt het risico van staking van stemmen groter. Momenteel bepaalt de provinciewet dat in dat geval het voorstel is verworpen, behalve bij rechtsprekende taken waar bij staking van stemmen de stem van de voorzitter beslissend is. Om te beletten dat in de nieuwe situatie de besluitvorming wordt geblokkeerd, worden hier bepaalde regels ingevoerd (cfr de regels die gelden voor het schepencollege). Bij rechtsprekende taken echter moet er zo snel mogelijk een beslissing worden genomen en wordt de huidige regeling behouden.

Verder wordt er een bepaling ingevoerd die het de provincieraadsleden mogelijk maakt de leden van het college/de deputatie te interpellieren, ook over aangelegenheden die niet tot de bevoegdheid van de provincieraad behoren maar tot de exclusieve bevoegdheid van de deputatie en/of de gouverneur (taken opgelegd door de federale of de gewestelijke overheden, zoals de milieu- en bouwvergunningen in beroep).

Een ander voorstel wil voorkomen dat het college meer bevoegdheden krijgt dan bij provinciewet is bepaald.

Opdat de raadsleden met meer kennis van zaken de begroting zouden kunnen beoordelen en opdat het college, als college en elk individueel lid, verantwoording kan afleggen, wordt de verplichting ingevoerd om een algemene beleidsnota te hechten aan het ontwerp van begroting.

Tot slot worden de aan de burgers toegekende rechten van inzage en van informatie ten aanzien van de besluiten van de bestendige deputatie en ten aanzien van de werking van de provinciale diensten én de rechten van inspraak (relatie provincieraad met de adviesraden, commissies en stuurgroepen en de verhouding van de burger met de provinciale overheid) nader omschreven en vastgelegd.

Artikel 103 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De leden van het college leggen de eed af in de handen van de voorzitter van de raad.

Artikel 103 - Buchmann, Stuk 1020

De bestendige deputatie wordt ter goedkeuring aan de provincieraad voorgesteld.

Artikel 104 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Elk college wijst bij consensus een voorzitter uit zijn midden aan; als er geen consensus is, gebeurt dit bij volstreekte meerderheid van de leden van het college.

Elk college mag zijn eigen werkwijze regelen.

Het college kan maar besluiten indien de meerderheid van haar leden aanwezig is (de mogelijkheid om het college aan te vullen met provincieraadsleden om het vereist aantal leden te bekomen, vervalt).

Elk college beraadslaagt collegiaal, volgens de procedure van de consensus (in plaats van het vroegere meerderheidsprincipe) over alle zaken die tot zijn bevoegdheid behoren (voor de rechtsprekende taken, zie artikel 104bis).

Artikel 104 - Quintelier, amendement

De bestendige deputatie kiest uit haar midden een voorzitter; in geval van verhindering wijst de bestendige deputatie een ander lid aan om het voorzitterschap waar te nemen.

Artikel 104 - De Loor, Stuk 1017

De bestendige deputatie kiest uit haar midden een voorzitter; in geval van verhindering wijst de bestendige deputatie een ander lid aan om het voorzitterschap waar te nemen.

Elk besluit wordt genomen bij volstreekte meerderheid van de aanwezige leden. Wanneer de bestendige deputatie een rechtsprekende taak uitoefent, is de stem van de voorzitter beslissend bij staking van stemmen (behoud van de huidige regeling). Verder is er een regeling voorzien bij de benoeming of de voordracht van de kandidaten, bij staking van de stemmen in andere aangelegenheden en bij spoedeisende zaken.

Artikel 104bis - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Bij rechtsprekende taken van het college : de beslissingen

worden bij meerderheid van de aanwezige leden genomen, bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

Artikel 106 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Het college draagt zorg voor het voorafgaand onderzoek van alle zaken die aan de raad worden voorgelegd, en niet alleen van de zaken van provinciaal belang. (Dit is in de huidige provinciewet de taak van de gouverneur - artikel 122.)

Het college wordt verplicht om alle inlichtingen te verstrekken over zijn beleid en over de uitoefening van zijn bevoegdheden aan de provincieraadsleden (met twee beperkingen).

Artikel 106 - Tavernier, Daras, Stuk 690

De leden van de bestendige deputatie, als college en ieder afzonderlijk, zijn aan de raad verantwoording verschuldigd over het door hen gevoerde bestuur voor alle materies waarvoor ze bevoegd zijn. Er wordt een sanctie voorzien voor leden van de bestendige deputatie die de hierboven vermelde verplichting niet nakomen : ontslag van de député door de provincieraad.

Artikel 107 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De bevoegdheden van het college worden beperkt tot de bevoegdheden die het formeel toegekend krijgt door de provinciewet. De raad mag slechts welbepaalde bevoegdheden delegeren aan het college én voor ten hoogste één jaar.

Artikel 113bis - De Loor, amendement

De rekenplichtige wordt vervangen door de provincieontvanger : een rekenplichtige kan geen dwanginvordering van de provinciale taksen uitvoeren; hij moet dit doen door een beroep te doen op de administratie van de directe belastingen. Door dit amendement kunnen de provincies voortaan zelf deze dwanginvordering uitvoeren.

Artikel 115 - De Loor, Stuk 1017

Aan de begroting wordt een algemene beleidsnota gehecht die samen tenminste zeven vrije dagen voor de vergadering aan de provincieraadsleden worden overgemaakt.

Artikel 115 - Tyberghien-Vandenbussche, amendement

Dezelfde verplichtingen als in het voorgaande gelden voor de begrotingswijzigingen.

De provincieraad moet de begroting vaststellen voor 15 december.

Artikel 117 - Cannaerts, amendement

Opleggen van motiveringsplicht voor de besluiten van de provinciale overheden : én de rechtsgrond én de inhoudelijke motivering vormen een essentieel bestanddeel van de besluiten.

Artikel 118 - Cannaerts, amendement

Nieuwe regeling voor de bekendmaking van de besluiten : vorm, bekendmaking in het Bestuursmemoriaal, algemeen inzagerecht op de zetel van het provinciebestuur en in elke gemeente van de provincie en via andere kanalen.

Artikel 118bis(nieuw) - Cannaerts, amendement

Inzagerecht voor elke inwoner van de provincie van de reglementen, verordeningen en algemene besluiten van de provinciale overheden in de provincie of de gemeenten.

Inzagerecht voor iedere inwoner en elke belanghebbende van de in de tekst opgesomde documenten hetzij op het provinciehuis, hetzij op het gemeentehuis en modaliteiten ervoor.

Artikel 118ter(nieuw) - Cannaerts, amendement

Inzagerecht voor elke belanghebbende van motivering en tekst van de besluiten van de bestendige deputatie in bestuursaangelegenheden. De modaliteiten ervan worden hier ook bepaald (ontvankelijkheid van de aanvraag tot inzage, informatie binnen de 30 dagen,...).

Artikel 118quater(nieuw) - Cannaerts, amendement

Verplichting tot actieve informatieverstrekking op een begrijpelijke en voor de burger toegankelijke wijze : het verstrekken van voorlichting over de organisatie en de werking van de provinciale diensten en over de voorbereiding en de uitvoering van het provinciaal beleid; met vermelding van de resultaten in het jaarverslag.

Artikel 118quinquies(nieuw) - Cannaerts, amendement

Op basis van de beleidsnota neemt de provincieraad de vereiste beslissingen om de inspraakprocedures nuttig voor de besluitvorming te regelen : informatie-uitwisseling met de adviesraden, commissies of stuurgroepen; geven van adviezen door de burger en/of door de hen vertegenwoordigende organisaties. Met opname van de jaarlijkse evaluatie in het jaarverslag.

TITEL VIII : DE PROVINCIEGRIFFIER

Er is een voorstel om de naam van provinciegriffier te vervangen door 'provinciegriffier-administrateur-generaal'. Hij zou ook aan het hoofd gesteld worden van het gehele provinciepersoneel.

Naast een technische aanpassing en veranderingen i.v.m. het ondertekenen van de stukken door de provinciegriffier, wordt de wet gewijzigd om de burgers beter in te lichten over de activiteiten van de provincie. De burgers hebben het recht om zich met een vraag tot de provincieraad te wenden. De inwoners moeten niet langer bewijzen dat ze belanghebbende zijn opdat

SENAAT

22

de provinciegriffier hun verzoek tot inzage van akten en stukken (administratieve informatie) kan inwilligen.

Artikel 118bis - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Hetgeen in het artikel 4 van de huidige provinciewet staat i.v.m. de provinciegriffier, wordt overgenomen omdat de provinciegriffier nooit lid is geweest van het provinciebestuur en deze bepaling dus niet op zijn juiste plaats stond onder Titel I over het provinciebestuur. (de bepalingen over de gouverneur worden hier weggelaten)

Artikel 119 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De akten, beraadslagingen en besluiten worden voortaan ondertekend door de provinciegriffier samen met de voorzitter van de raad of van het college; in tegenstelling met de huidige bepaling mogen de stukken niet meer mee ondertekend worden door de leden van de bestendige deputatie.

Artikel 119 - Tyberghien-Vandenbussche, amendement

De stukken moeten getekend worden binnen de maand.

Artikel 119 - Quintelier, amendement

De naam van provinciegriffier wordt overal vervangen door 'provinciegriffier-administrateur-generaal'.

De briefwisseling in provinciale zaken wordt mede-ondertekend door de provinciegriffier-administrateur-generaal.

Artikel 120 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De provinciegriffier is eraan gehouden elke inwoner van de provincie die erom vraagt ter plaatse inzage te geven van de akten van de raad of van het college en van de in het archief

berustende stukken.

De provinciegriffier wordt verplicht de akten van de raad of van de deputatie met algemene strekking door aanplakking bekend te maken. Tevens wordt vermeld waar de tekst van het besluit ter inzage ligt voor het publiek.

Artikel 120 - De Loor, amendement

Dit heeft als doel de provinciegriffier aan het hoofd te stellen van het gehele provinciepersoneel, inclusief van het gemeenschaps- en gewestpersoneel dat bij het provinciebestuur is tewerkgesteld.

TITEL IX : DE GOUVERNEUR

HOOFDSTUK I : Bevoegdheden van de Gouverneur.

(nieuwe opschrift dat volgens de heren Daras en Tavernier beter overeenstemt met het nieuwe statuut van de gouverneur dat geen provinciaal orgaan meer is en dus geen bevoorrechte band meer heeft met de raad/college)

Volgens de heren Daras en Tavernier maakt de gouverneur niet langer deel uit van de provinciale instellingen. Hij heeft alleen nog een algemene taak van toezicht op de provinciale, intercommunale en gemeentelijke besturen.

Aangezien de gouverneur geen provinciaal orgaan meer is, kan hij volgens de heren Daras en Tavernier de vergaderingen van de raad of het college nog slechts bijwonen als deze zijn aanwezigheid vorderen. Aangezien de gouverneur de deputatie niet langer voorziet, is hij er ook geen lid meer van en ook niet meer stemgerechtigd in dit orgaan.

Volgens de heer De Loor, die de rol van de gouverneur iets ruimer ziet, zal hij wel de vergaderingen van de deputatie kunnen bijwonen, er het woord voeren, en de deputatie verzoeken een aangelegenheid te behandelen (zoals nu al met betrek-

king tot de provincieraad). De deputatie zal ook zijn aanwezigheid kunnen vorderen.

Bepaalde taken van de gouverneur worden nauwkeuriger gedefinieerd.

Artikel 122 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Hetgeen in de huidige provinciewet onder artikel 4 staat i.v.m. de gouverneur, wordt hier overgenomen nl. 'In elke provincie is er een provinciegouverneur, die door de Koning wordt benoemd en ontslagen.'

(In het voorstel van Daras en Tavernier regelt artikel 4 de verkiezing van het uitvoerend college door de provincieraad.)

Artikel 123 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De raad en het college kunnen de aanwezigheid van de gouverneur vorderen.

Artikel 123 - De Loor, Stuk 1017

Hier wordt overal 'bestendige deputatie' ingevoegd, zodat de gouverneur zowel in de raad als in de bestendige deputatie over dezelfde rechten beschikt zoals hij die nu reeds heeft t.o.v. de provincieraad (bijwonen van de vergaderingen, er het woord voeren,...).

Artikel 124 - Daras, Tavernier, Stuk 1037

De gouverneur oefent een administratieve en financiële controle uit op de provincie. Tenminste éénmaal per jaar stelt hij een verslag op over zijn controleactiviteiten dat hij ter kennis brengt van de gewestraad.

Artikel 124 - Tavernier, Daras, Stuk 690

De gouverneur is aan de provincieraad verantwoording schuldig voor het door hem als orgaan van de provincie gevoerde bestuur.

HOOFDSTUK II : Algemene bepalingen betreffende de gouverneur.

Het aan de burgers toegekende informatie- en inzagerecht geldt ook ten aanzien van de besluiten van de gouverneur.

Artikel 126bis(nieuw) - Cannaerts, amendement

De artikelen 117, eerste lid en 118ter zijn ook van toepassing op de besluiten van de gouverneur.

Artikel 126 - Quintelier, amendement

Regeling voor de overheveling van het federaal personeel van het provinciaal gouvernement en van het personeel van de gemeenschappen en de gewesten tewerkgesteld in het provinciebestuur naar het personeel van de provincie.

HOOFDSTUK IV (nieuw) : Bijzondere bepalingen.

Artikel 131ter - Daras, Tavernier, Stuk 1037

Dit is het artikel 5 van de huidige provinciewet, dat betrekking heeft op de gouverneur en de vice-gouverneur van de provincie Brabant.

Daar deze geen deel meer uitmaken van de provinciale instellingen en omdat de provincie Brabant verdwijnt, vindt men hier de bijzondere bepalingen betreffende de gouverneur en de vice-gouverneur, alsmede betreffende de adjunct-gouverneur van Vlaams-Brabant.

(1)

1037 - 1 (1993-1994)

Document de commission n° 2

Intérieur

1037 - 1 (1993-1994)

Commissiestuk nr. 2

Binnenlandse Aangelegenheden

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1993 - 1994

17 juin 1994

Proposition de loi modifiant la loi provinciale du 30 avril 1836 et la loi du 19 octobre 1921 organique des élections provinciales

**AMENDEMENTS PROPOSES PAR
M. QUINTELIER**

ART. 1er bis - 8bis - 9

R.A 16553

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1993 - 1994

17 juni 1994

Voorstel van wet tot wijziging van de provinciewet van 30 april 1836 en van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen

**AMENDEMENTEN VAN
DE H. QUINTELIER**

ART. 1bis - 8bis - 9

R.A 16553

ART. 1bis (nieuw)

Een artikel 1bis (nieuw) in te voegen, luidende :

“ART. 1bis.-

Het raadslid dat wegens een fysische handicap niet zelfstandig zijn mandaat kan vervullen, kan zich voor de uitoefening van dit mandaat laten bijstaan door een vertrouwenspersoon gekozen onder de provincieraadskiezers, die aan de verkiesbaarheidsvereisten voor het mandaat van provincieraadslid voldoen.

Bij het verlenen van de bijstand geniet de vertrouwenspersoon dezelfde rechten en is onderworpen aan dezelfde verplichtingen als het raadslid.

Voor de toepassing van dit artikel bepaalt de Koning de criteria.”

VERANTWOORDING

De positie van het gehandicapt raadslid dat zonder hulp haar of zijn mandaat niet kan uitoefenen, wordt verduidelijkt en verbeterd door het wettelijk instellen van een vertrouwenspersoon.

Zowel door de parlementaire vertegenwoordiging als door de organisaties van gehandicapten werd het ontbreken van een reglementering betreffende uitoefening van het provinciaal mandaat door gehandicapten en hun eventueel recht op bijstand van een persoon naar hun keuze, meer bepaald om deel te nemen aan geheime stemmingen, meermaals aangehaald.

Vroeger was voorzien dat de vertrouwenspersoon moest gekozen worden uit de plaatsvervangende raadsleden. Dit kan echter problemen scheppen op het vlak van de politieke afhankelijkheid van het gehandicapt raadslid. Het raadslid kan nu zijn vertrouwenspersoon vrij kiezen onder de provincieraadskiezers die aan de verkiesbaarheidsvereisten voor het mandaat van provincieraadslid voldoen.

Door deze aanvulling van de provinciewet worden deze bepalingen een recht voor alle gehandicapten voor zover zij voldoen aan de criteria die door de Koning zullen worden opgesteld.

De vertrouwenspersoon heeft dezelfde rechten en plichten als het raadslid zelf.

Het gehandicapt raadslid kan zijn vertrouwenspersoon steeds vervangen door een ander.

ART. 8bis (nieuw)

Een artikel 8bis (nieuw) in te voegen, luidende :

“ART. 8bis.- Artikel 50 van de provinciewet wordt vervangen als volgt :

§ 1. De provincieraad stelt een huishoudelijk reglement vast. Naast de door deze wet voorgeschreven maatregelen, kan dit reglement alle andere maatregelen bevatten die betrekking hebben op de werking van de raad.

§ 2. De provincieraad richt in zijn midden de commissies of de afdelingen op die hem in het raam van de besluitvorming van advies zullen dienen. De raad bepaalt in zijn reglement van orde de regelen betreffende de samenstelling en de werking van deze commissies of afdelingen. De samenstelling ervan gebeurt volgens het principe van de evenredige vertegenwoordiging met een minimum van één vertegenwoordiger per fractie. Het voorzitterschap wordt waargenomen door een raadslid. De commissies of afdelingen kunnen zich laten bijstaan door niet-raadsleden in functie van hun betrokkenheid en/of deskundigheid op het gebied van de te behandelen problemen.”

VERANTWOORDING

De facultatieve mogelijkheid voor de provincie om een huishoudelijk reglement op te stellen wordt omgezet in een verplichting waarbij de grootst mogelijke autonomie van de provincie in acht wordt genomen.

Alhoewel in alle provincies reeds commissies of afdelingen bestaan, is het toch belangrijk dit bestaan principieel vast te leggen in de provinciewet. In het reglement van inwendige orde kunnen deze concreet geregeld worden.

ART. 9

Het voorgestelde artikel 51 te vervangen als volgt :

"De vergadering van de provincieraad wordt in het openbaar gehouden wanneer beraadslaagd wordt of een besluit genomen wordt over :

- 1° de begrotingen van de uitgaven, het hoofdstuk betreffende de wedden uitgezonderd, en van de middelen om daarin te voorzien, de daarbijhorende beleidsnota, de rekeningen en het daarbijhorende verslag over het bestuur van de provincie en over het gevoerde beheer;
- 2° de overschrijving van een uitgave van de ene afdeling naar de andere of van het ene artikel van de begroting naar het andere;
- 3° het verrichten van betalingen, waarvan het visum van het Rekenhof niet werd verstrekt;
- 4° de oprichting of de verbetering van inrichtingen van provinciaal belang;
- 5° het aangaan van leningen, het verkrijgen, vervreemden en ruilen van goederen van de provincie of het treffen van dadingen aangaande die goederen;
- 6° het aanleggen van openbare werken, die geheel of ten dele op kosten van de provincie moet worden uitgevoerd;
- 7° de uitvoering van werken waarbij verscheidene gemeenten van de provincie tegelijk betrokken zijn evenals over het aandeel van elke gemeente in de kosten;
- 8° de veranderingen, die worden voorgesteld betreffende de grenzen van de provincie, van de arrondissementen, kiesdistricten, kantons en gemeenten en betreffende de aanwijzing van de hoofdplaatsen.

Zij mag evenwel niet openbaar zijn, zelfs in de gevallen bepaald in het eerste lid, wanneer het om personen gaat.

Zodra een dergelijk punt te berde wordt gebracht, beveelt de voorzitter terstond de behandeling in gesloten vergadering; de openbare vergadering kan eerst hervat worden nadat dit punt is afgehandeld.

In alle andere gevallen is de vergadering al of niet openbaar; zij moet in het openbaar worden gehouden wanneer twee derden van de ter vergadering aanwezige leden het vragen."

VERANTWOORDING

Dit artikel bepaalt uitdrukkelijk over welke beleidsmateries de provincieraad al dan niet openbaar dient te vergaderen.

Leonard QUINTELIER.

ART. 1erbis

Insérer un article 1erbis (nouveau) libellé comme suit :

“ART. 1erbis.- Un article 2bis est inséré dans la même loi, qui est libellé comme suit :

“Le conseiller qui, en raison d’un handicap physique, ne peut pas exercer son mandat de manière autonome peut se faire assister, dans l’exercice de ce mandat, par une personne de confiance choisie parmi les électeurs provinciaux qui satisfont aux conditions d’éligibilité au mandat de conseiller provincial. Dans le cadre de l’assistance qu’elle accorde, la personne de confiance bénéficie des mêmes droits et est soumise aux mêmes obligations que le conseiller. Le Roi fixe les critères à respecter en vue de l’application du présent article.”

JUSTIFICATION

La position du conseiller handicapé qui est incapable d’exercer son mandat sans aide est précisée et améliorée par l’institution par la voie légale de la fonction de personne de confiance.

L’absence d’une réglementation relative à l’exercice du mandat provincial par des handicapés et à leur droit éventuel à l’assistance d’une personne de leur choix, plus précisément pour participer à des scrutins secrets, a été évoquée à de nombreuses reprises, tant par la représentation parlementaire que par les organisations de handicapés. Il était prévu, jadis, que la personne de confiance devait être choisie parmi les conseillers suppléants. Cela peut, toutefois, soulever des problèmes en raison de la dépendance politique du conseiller handicapé. Il peut choisir librement sa personne de confiance parmi les électeurs provinciaux qui satisfont aux conditions d’éligibilité au mandat de conseiller provincial.

Ces dispositions, qui complètent la loi provinciale, ouvrent un droit à tous les handicapés, pour autant qu’ils satisfassent aux critères qui seront établis par le Roi.

La personne de confiance a les mêmes droits et devoirs que le conseiller lui-même.

Le conseiller handicapé peut toujours remplacer sa personne de confiance par une autre.

ART. 8bis

Insérer un article 8bis (nouveau) libellé comme suit :

“ART. 8bis.- L’article 50 de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

“§ 1er. Le conseil provincial arrête un règlement d’ordre intérieur. Outre les mesures prescrites par la présente loi, ce règlement peut comporter toutes les autres mesures relatives au fonctionnement du conseil.

§ 2. Le conseil provincial constitue en son sein les commissions ou les sections qui lui fourniront des avis dans le cadre du processus décisionnel. Le conseil fixe dans son règlement d’ordre intérieur les règles relatives à la composition et au fonctionnement de ces commissions ou sections. Leur composition obéit au principe de la représentation proportionnelle, étant entendu qu’il faut au moins un représentant par groupe. La présidence est assumée par un conseiller. Les commissions ou sections peuvent se faire assister par des personnes qui ne sont pas membres du conseil, dans la mesure où elles sont concernées par les problèmes à examiner et/ou sont expertes en la matière.”

JUSTIFICATION

La possibilité d’établir un règlement d’ordre intérieur dont dispose la province est transformée en une obligation s’inscrivant dans le cadre de la plus large autonomie.

Bien qu’il y ait déjà des commissions ou des sections dans toutes les provinces, il importe d’inscrire le principe de leur existence dans la loi provinciale. Leur concrétisation peut être réglée dans le règlement d’ordre intérieur.

ART. 9

Remplacer l'article 51 proposé par ce qui suit :

“La séance du conseil provincial est publique lorsqu'il est amené à délibérer ou à prendre une décision dans les matières suivantes :

1° les budgets des dépenses, à l'exception du chapitre relatif aux traitements, et des moyens pour y pourvoir, la note de politique générale y afférente, les comptes et le rapport y afférent sur l'administration de la province et la gestion exercée;

2° le transfert d'une dépense d'une section à l'autre ou d'un article à l'autre du budget;

3° l'exécution de paiements pour lesquels le visa de la Cour des comptes n'a pas été accordé;

4° la fondation ou la restauration d'établissements d'intérêt provincial;

5° la conclusion d'emprunts, l'acquisition, l'aliénation et l'échange de biens de la province ou la conclusion de transactions relatives à ces biens;

6° l'ouverture de chantiers de travaux publics qui doivent être exécutés en tout ou en partie aux frais de la province;

7° l'exécution de travaux concernant plusieurs communes de la province, ainsi que la fixation des quote-parts de chaque commune dans les frais;

8° les modifications que l'on propose d'apporter aux limites de la province, des arrondissements, des districts électoraux, des cantons et des communes et les modifications concernant la désignation des chefs-lieux.

La publicité est, toutefois, interdite, même dans les cas visés au premier alinéa, lorsqu'il s'agit de personnes.

Dès qu'une question de ce genre est soulevée, le président prononce le huis clos et la séance publique ne peut reprendre que lorsque la discussion de cette question est achevée.

Dans tous les autres cas, la séance peut être publique ou non; elle doit être publique lorsque les deux tiers des membres présents en séance demandent qu'elle le soit."

JUSTIFICATION

Cet article détermine explicitement quelles sont les questions de gestion pour l'examen desquelles le conseil provincial doit se réunir ou non publiquement.

(1)

1037 - 1 (1993-1994)

Document de commission n° 3

Intérieur

1037 - 1 (1993-1994)

Commissiestuk nr. 3

Binnenlandse Aangelegenheden

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1993 - 1994

17 juin 1994

Proposition de loi modifiant la loi provinciale du 30 avril 1836 et la loi du 19 octobre 1921 organique des élections provinciales

**AMENDEMENTS PROPOSES PAR
M. CANNAERTS**

ART. 10, 11, 12, 12bis, 15 et 31

R.A 16553

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1993 - 1994

17 juni 1994

Voorstel van wet tot wijziging van de provinciewet van 30 april 1836 en van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen

**AMENDEMENTEN VAN
DE H. CANNAERTS**

ART. 10, 11, 12, 12bis, 15 en 31

R.A 16553

ART. 10

Het voorgestelde artikel 52 te vervangen als volgt :

"De provincieraad kan op de hiernavolgende wijze stemmen : ofwel mondeling, ofwel electronisch, ofwel bij zitten en opstaan, ofwel geheim. Het huishoudelijk reglement van de raad bepaalt de toe te passen wijze van stemmen. Telkens als een derde van de aanwezige leden hierom verzoekt, wordt er mondeling of electronisch gestemd. Enkel de voordracht van kandidaten, benoemingen tot ambten, en tuchtstraffen geschieden bij geheime stemming en eveneens bij volstrekke meerderheid van stemmen. De voorzitter stemt laatst."

VERANTWOORDING

Andere wijzen van stemmen dan de mondelinge of bij zitten en opstaan moeten mogelijk zijn : hierbij wordt ook de mogelijkheid van het electronisch stemmen voorzien. De wettekst wordt aangevuld door te verwijzen naar het huishoudelijk reglement van de raad, met dien verstande dat de mondelinge of electronische stemming steeds kan geëist worden. In dit verband lijkt het overdreven dat één raadslid de mondelinge of electronische stemming kan eisen, waardoor hij de werking van de raad voortdurend zou kunnen bezwaren. Het lijkt verdedigbaar dat een derde van de raadsleden de mondelinge of electronische stemming zou kunnen aanvragen.

ART. 11

Artikel 11 te vervangen als volgt :

“ART. 11.-

Artikel 55 van dezelfde wet wordt aangevuld met volgende paragraaf :

"Na elke vergadering van de provincieraad wordt een beknopt verslag opgesteld dat ten hoogste binnen een termijn van zeven vrije dagen aan de raadsleden wordt toegezonden. Conform artikel 119 van deze wet worden de notulen van de vergaderingen van de provincieraad binnen de maand ondertekend door de voorzitter van de raad en de griffier."

VERANTWOORDING

Deze wijziging komt tegemoet aan de wens van de raadsleden om zo vlug mogelijk een verslag te krijgen van de vergaderingen van de provincieraad. Dit verslag dient een beknopte weergave te bevatten van de debatten, de integrale besluiten alsmede de uitslag van de stemmingen. Alhoewel artikel 55, tweede lid, van de provinciewet voorschrijft dat de notulen ten minste een half uur voor het openen van de vergadering ter tafel zullen worden gelegd, is het duidelijk dat dit niet voldoende is om de raadsleden de waarborg te geven dat zij allen op grondige wijze kennis kunnen nemen van de notulen. De wijziging komt dan ook tegemoet aan dit verlangen.

Om te vermijden dat het zeer lang duurt vooraleer de notulen van de provincieraadszittingen in het notulenboek worden ingeschreven, wordt de tijdspanne hiervoor beperkt tot één maand.

ART. 12

Artikel 12 te vervangen als volgt :

"ART. 12.-

Artikel 57 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt :

a) het eerste lid wordt vervangen door volgende bepaling :

"Behalve in spoedeisende gevallen geschiedt de bijeenroeping van de raad schriftelijk en aan huis, ten minste zeven vrije dagen voor die van de vergadering. Zij bevat de agenda, een beknopte toelichting en desgevallend de voorstellen van beslissing.

De op initiatief van de bestendige deputatie of van de voorzitter van de raad op de agenda ingeschreven punten maken het voorwerp uit van een dossier. Behalve wanneer het gaat om benoemingen, verordeningen, voordracht van kandidaten of tuchtstraffen en met uitzondering van de spoedeisende gevallen moeten deze dossiers een ontwerp op voorstel van beslissing bevatten, dat vooraf aan de leden wordt meegedeeld.

Voor elk agendapunt worden de dossiers of de voorhanden zijnde stukken op het provinciebestuur ter inzage gelegd van de leden van de raad vanaf het moment dat de agendapunten bekendgemaakt zijn."

b) het tweede en derde lid worden vervangen door de volgende bepaling als tweede lid van het artikel :

"Elk voorstel dat niet op de agenda voorkomt moet uiterlijk vijf vrije dagen voor de vergadering schriftelijk overgemaakt worden aan de voorzitter, die het eraan toevoegt. Het voorstel moet vergezeld zijn van een verklarende nota of van elk document dat de raad kan voorlichten."

VERANTWOORDING

Deze wijziging laat de raadsleden toe gedurende een langere periode grondig kennis te nemen van de punten die op de agenda voorkomen en om zich hierover een oordeel te vormen aan de hand van de verschillende stukken die in het dossier aanwezig zijn. Over de volledigheid van een dossier of de voorhanden zijnde stukken wordt alleen geoordeeld door de raad die terzake zijn politieke verantwoordelijkheid ten volle moet opnemen.

Vanwege het provincieraadslid wordt gevraagd om tijdig zijn agendapunt aan de voorzitter van de provincieraad of diegene die hem vervangt te overhandigen. Op die manier kan er een ernstige bespreking volgen in de provincieraad.

ART. 12bis (nieuw)

Artikel 12bis (nieuw) in te voegen, luidende :

“ART. 12bis.-

In dezelfde wet wordt een nieuw artikel 57bis ingevoegd luidend als volgt :

"Art. 57bis. -Plaats, dag, uur en de agenda bevattend de punten te behandelen in de openbare zitting, worden openbaar bekendgemaakt door aanplakking op de zetel van het provinciehuis evenals aan ieder gemeentehuis van de provincie. Voor deze bekendmakingen gelden dezelfde termijnen als die welke voorgeschreven zijn in artikel 57 voor de bijeenroeping van de provincieraad. De pers en de media worden op de hoogte gesteld van de agenda van de openbare zitting. Op hun verzoek wordt deze agenda tevens meegedeeld aan alle andere belangstellenden."

VERANTWOORDING

Binnen het streven naar een grotere openbaarheid van het provinciaal beleid is het gewenst dat de openbare raadsvergaderingen zo ruim mogelijk ter kennis gebracht worden.

ART. 15

Artikel 15 te vervangen als volgt :

“ART. 15.-

Artikel 65, eerste lid, van dezelfde wet wordt aangevuld als volgt :

De provincieraad beslist over alle zaken van provinciaal belang voor zover deze niet door of krachtens de wet aan de Bestendige Deputatie of aan de Gouverneur zijn toegewezen.

VERANTWOORDING

Hier wordt duidelijk vastgelegd wat de beslissingsbevoegdheid van de provincieraad omvat zodat er hierover geen discussie mogelijk is.

ART. 31

Artikel 31 te vervangen als volgt :

“ART. 31.-

Artikel 119, derde lid wordt als volgt aangevuld
"De aldus voorgeschreven akten, evenals de *notulen* van alle beraadslagingen worden binnen de maand getekend door de griffier, hetzij samen met de voorzitter van de raad of van de bestendige deputatie, hetzij samen met de leden van de bestendige deputatie die eraan hebben deelgenomen, overeenkomstig hetgeen door het reglement bepaald is."

VERANTWOORDING

Het opstellen van de akten, beraadslagingen en besluiten moet gebeuren binnen de maand zodat al deze stukken tijdig ter beschikking zijn voor de geïnteresseerde raadsleden.

Leo CANNAERTS

★

★ ★

ART. 10

Remplacer l'article 52 proposé par ce qui suit :

“Le conseil provincial peut voter selon les modes suivants : soit le vote à haute voix, soit le vote électronique, soit le vote par assis et levé, soit le scrutin secret. Le règlement d'ordre intérieur du conseil fixe le mode de votation à appliquer.

Chaque fois qu'un tiers des membres présents en font la demande, le vote est oral ou électronique.

Seules la présentation de candidats, les nominations à des fonctions et l'infliction du peines disciplinaires ont lieu au scrutin secret, ainsi qu'à la majorité absolue des voix.

Le président vote en dernier lieu.”

JUSTIFICATION

Des modes de votation autres que le vote à haute voix ou par assis et levé doivent être possibles : le présent amendement prévoit également la possibilité du vote électronique. Le texte de la loi est complété par un renvoi au règlement d'ordre intérieur du conseil, étant entendu que le vote à haute voix ou électronique peut toujours être exigé. A cet égard, il semble exagéré qu'un conseiller puisse à lui seul exiger le vote à haute voix ou électronique, ce qui alourdirait en permanence le fonctionnement du conseil. Il semble défendable qu'un tiers des conseillers puissent demander le vote à haute voix ou électronique.

ART. 11

L'article 55 de la même loi est complété par l'alinéa suivant :

“Après chaque séance du conseil provincial, un compte rendu analytique est rédigé, qui est envoyé aux conseillers dans un délai maximum de sept jours francs.

Conformément à l'article 119 de la présente loi, les procès-verbaux des séances du conseil provincial sont signés, dans le mois, par le président du conseil et par le greffier.”

JUSTIFICATION

Cette modification répond au désir des conseillers d'obtenir le plus rapidement possible un compte rendu des séances du conseil provincial. Ce compte rendu doit comporter un résumé sommaire des débats, les résolutions intégrales ainsi que le résultat des votes. Bien que l'article 55, deuxième alinéa, de la loi provinciale dispose que le procès-verbal sera déposé sur le bureau du conseil une demi-heure au moins avant l'ouverture de la séance, il est évident que cela ne suffit pas pour garantir aux conseillers qu'ils pourront tous prendre connaissance du procès-verbal de manière approfondie. La modification proposée répond dès lors à ce souhait.

Pour éviter qu'un laps de temps fort long ne s'écoule avant la transcription du procès-verbal des séances du conseil provincial au registre des procès-verbaux, le délai imparti pour ce faire est limité à un mois.

ART. 12

Remplacer cet article par ce qui suit :

“A l’article 57 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

a) Le premier alinéa est remplacé par la disposition suivante :

“Excepté dans les cas d’urgence, la convocation du conseil se fait par écrit et à domicile, au moins sept jours francs avant celui de la séance. Elle contient l’ordre du jour, des explications sommaires et, le cas échéant, les propositions de décision.

Les points inscrits à l’ordre du jour à l’initiative de la députation permanente ou du président du conseil font l’objet d’un dossier. Sauf lorsqu’il s’agit de nominations, de règlements, de la présentation de candidats ou de peines disciplinaires et à l’exception des cas d’urgence, ces dossiers doivent contenir un projet ou une proposition de décision, qui est communiqué préalablement aux membres.

Pour chaque point de l’ordre du jour, les dossiers ou les documents disponibles sont soumis à l’inspection des membres du conseil au siège de l’administration provinciale à partir du moment où les points de l’ordre du jour ont été rendus publics.”

b) le deuxième et le troisième alinéas sont remplacés par la disposition suivante, qui devient le deuxième alinéa de l’article :

“Toute proposition ne figurant pas à l’ordre du jour est remise par écrit au président qui doit l’y ajouter au moins cinq jours francs avant celui de la séance. La proposition doit être accompagnée d’une note explicative ou de tout document propre à éclairer le conseil.”

JUSTIFICATION

Cette modification permet aux conseillers de prendre connaissance de manière approfondie, pendant une période plus longue, des points qui figurent à l’ordre du jour et de se forger une opinion à leur sujet sur la base des différents documents présents dans le dossier. La question de savoir si un dossier ou les documents disponibles sont

complets est tranchée par le seul conseil, qui doit assumer pleinement ses responsabilités politiques en la matière.

On demande au conseiller provincial de remettre en temps voulu son point de l'ordre du jour au président du conseil ou à celui qui le remplace. Une discussion sérieuse pourra ainsi avoir lieu au conseil provincial.

ART. 12bis (nouveau)

Insérer un article 12bis (nouveau), libellé comme suit :

“Dans la même loi est inséré un article 57bis (nouveau), libellé comme suit :

“ART. 57bis.- Les lieu, jour, heure et ordre du jour comprenant les points à examiner en séance publique sont annoncés par voie d’affichage au siège de l’administration provinciale, ainsi qu’à chaque maison communale de la province.

Ces publications sont soumises aux mêmes délais que ceux que prévoit l’article 57 pour la convocation du conseil provincial. La presse et les médias sont avisés de l’ordre du jour de la séance publique. A leur demande, cet ordre du jour est également communiqué à tous les autres intéressés.”

JUSTIFICATION

Dans l’optique d’une plus grande publicité de la politique provinciale, il est souhaitable que les séances publiques du conseil fassent l’objet d’une publication la plus large possible.

ART. 15

Remplacer cet article par ce qui suit :

“L’article 65, premier alinéa, de la même loi est remplacé par l’alinéa suivant :

“Le conseil provincial prononce sur toutes les affaires d’intérêt provincial, pour autant que celles-ci n’ont pas été attribuées par ou en vertu de la loi à la députation permanente ou au gouverneur.”

JUSTIFICATION

Le présent amendement définit clairement ce qu’englobe le pouvoir de décision du conseil provincial, pour prévenir toute discussion à ce sujet.

ART. 31

Remplacer cet article par ce qui suit :

“L'article 119, troisième alinéa, de la même loi est remplacé par l'alinéa suivant :

“Les actes ainsi transcrits, de même que les procès-verbaux de toutes les délibérations, sont signés dans le mois par le greffier, soit avec le président du conseil ou de la députation permanente, soit avec les membres de la députation permanente qui y ont assisté, conformément à ce qui est statué par le règlement.”

JUSTIFICATION

La rédaction des actes et délibérations doit se faire dans le mois, de sorte que tous ces documents puissent être mis en temps utile à la disposition des conseillers intéressés.

1037 - 1 (1993-1994)

Document de commission n° 4

Intérieur

1037 - 1 (1993-1994)

Commissiestuk nr. 4

Binnenlandse Aangelegenheden

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1993 - 1994

17 juin 1994

Proposition de loi modifiant la loi provinciale du 30 avril 1836 et la loi du 19 octobre 1921 organique des élections provinciales

**AMENDEMENTS PROPOSES PAR
MM. SCHARFF ET FLAGOTHIER**

ART. 17bis, 19bis, 20

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1993 - 1994

17 juni 1994

Voorstel van wet tot wijziging van de provinciewet van 30 april 1836 en van de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen

**AMENDEMENTEN VAN
DE HH. SCHARFF EN FLAGOTHIER**

ART. 17bis, 19bis, 20

ART. 17bis (nouveau)

Insérer un article 17bis (nouveau), libellé comme suit :

“ART. 17bis.-

Un article 85bis rédigé comme suit est inséré dans la même loi:

“Art. 85bis. -

*Le Conseil provincial discute chaque année les politiques supra communales et intercommunales regroupant plusieurs communes de la province à l'occasion de l'examen des budgets et des comptes des différentes intercommunales. Cette discussion a lieu entre le dépôt des propositions des budgets et des comptes devant les organes des intercommunales et leur approbation par ces mêmes organes. **

ART. 19bis (nouveau)

Insérer un article 19bis (nouveau), libellé comme suit :

“ART. 19bis.-

La Députation permanente du Conseil est composée de trois membres dans chaque province.

Toutefois, le Conseil provincial peut augmenter ce nombre sans dépasser le nombre de six, dans les provinces dépassant 1 million d'habitants.

Un de ses membres au moins sera pris, dans chaque arrondissement judiciaire parmi les conseillers élus ou domiciliés dans le ressort.

Par dérogation à l'alinéa précédent, un des membres au moins de la Députation permanente du Conseil provincial de la province du Brabant flamand sera pris dans l'arrondissement de Hal-Vilvorde parmi les conseillers élus ou domiciliés dans le ressort. 47

ART . 20

Remplacer cet article comme suit :

“L’article 100 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

“Art. 100.-

Le Conseil peut à tout moment adopter une motion de méfiance à l’égard de la Députation permanente, ou d’un ou plusieurs de ses membres.

Cette motion n’est recevable que si elle présente un successeur à la députation permanente ou à un ou plusieurs de ses membres selon le cas.

Le vote sur la motion ne peut intervenir qu’à l’expiration d’un délai de 48 heures. La motion ne peut être adoptée qu’à la majorité des membres du Conseil.

L’adoption de la motion emporte la démission de la députation ou du ou des membres contestés, ainsi que l’installation de la nouvelle députation ou du ou des nouveaux membres.

JUSTIFICATION

La dernière réforme de l’Etat a maintenu les provinces, tout en modifiant sur certains points l’institution provinciale. Ces points sont les suivants :

- *représentation garantie de chaque province au Sénat;*
- *prolongation du mandat provincial à six ans en parallèle avec le mandat communal;*

- *élections provinciales le même jour que les élections communales;*
- *alignement du système électoral pour le Conseil provincial sur celui de la loi électorale communale : vote plurinominal, possibilité de plusieurs votes sur la même liste.*

Poursuivant sur cet acquis et désireux de changer la nature du pouvoir provincial, pour en faire, au-delà d'une seule commune, une autorité proche des citoyens, les principes ci-après sont proposés :

- *modernisation des provinces;*
- *démocratisation des provinces : meilleur contrôle de la Députation permanente par le Conseil provincial;*
- *renforcement des pouvoirs du Conseil provincial;*
- *renforcement du rôle de la province comme trait d'union entre les communes d'une part et entre les communes et les autres niveaux de pouvoir, d'autre part;*
- *attribution de compétences déléguées aux provinces dans une série de domaines (environnement, santé, enseignement, ...).*

La présente proposition de loi modifiant la loi provinciale s'inscrit dans le cadre de ces principes. Trois préoccupations particulières s'y manifestent.

Tout d'abord, il est proposé d'ajouter un article à la loi provinciale, à la fin du chapitre II du titre VI. Ce chapitre est consacré aux compétences du Conseil provincial. La proposition entend ajouter une nouvelle compétence au Conseil provincial, pour en faire un forum de discussion démocratique des politiques supracommunales et intercommunales. C'est pourquoi le Conseil serait consulté obligatoirement avant l'approbation des budgets et des comptes des intercommunales associant plusieurs communes de la province, par les organes compétents de ces intercommunales. Une discussion pourrait ainsi s'ouvrir, chaque année, à l'occasion de l'examen de ces budgets et comptes. Cet examen serait une formalité obligatoire préalable à l'adoption des budgets et comptes des intercommunales par leurs organes compétents. Ceux-ci resteraient seuls investis du pouvoir de décision. L'examen par le Conseil provincial des budgets et comptes de ces intercommunales ne pourrait en aucun cas déboucher sur le vote d'un règlement ni d'un budget, ni sur l'approbation des comptes.

Un article 85 bis devrait être ajouté à la loi provinciale pour atteindre cet objectif.

Ensuite, il s'agit de modifier, sous deux aspects importants, la composition de la députation permanente du Conseil provincial (dont le nom pourrait d'ailleurs devenir, au lieu de "députation permanente", "Gouvernement provincial"; une proposition de loi différente est à l'étude dans ce sens).

D'une part, la députation permanente serait composée de trois membres minimum et de six membres maximum, mais, dans ce dernier cas, uniquement après décision du Conseil provincial dans les seules provinces comptant plus d'un million d'habitants. Actuellement, il y a six députés permanents par province. L'article 96 devrait être modifié pour changer ce nombre dans le sens indiqué

Enfin, le contrôle démocratique du Conseil provincial sur l'action de la Députation permanente serait renforcé par l'inscription dans la loi du mécanisme de la motion de méfiance constructive telle qu'elle existe déjà depuis 1980 dans les Communautés et les Régions. L'article 71 de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980 serait transposé à cet effet au niveau du Conseil provincial et de la Députation permanente. L'article 100 de la loi provinciale doit être complété en ce sens.

Pierre SCHARFF
Georges FLAGOTHIER.

*

*

*

ART. 17*bis* (nieuw)

Een artikel 17*bis* (nieuw) in te voegen, luidende :

“In dezelfde wet wordt een artikel 85*bis* ingevoegd, luidende :

“Art. 85*bis*.- De provincieraad bespreekt elk jaar het bovengemeentelijk beleid en het intercommunaal beleid voor verschillende gemeenten op het grondgebied van de provincie naar aanleiding van de bespreking van de begrotingen en rekeningen van de verschillende intercommunales. Die bespreking heeft plaats in de periode tussen de indiening van de voorstellen van begroting en rekeningen neergelegd bij de instanties van de intercommunales en hun goedkeuring door diezelfde instanties.”

ART. 19bis (nieuw)

Een artikel 19bis (nieuw) in te voegen, luidende :

“ART. 19bis.-

Artikel 96 van de provinciewet wordt vervangen als volgt :

De bestendige feputatie van de provincieraad bestaat in elke provincie uit drie leden.

De provincieraad kan dit aantal evenwel verhogen zonder dat het meer dan zes mag bedragen in de provincies met meer dan een miljoen inwoners.

Ten minste één lid wordt in ieder gerechtelijk arrondissement genomen uit de raadsleden die in het gebied gekozen zijn of aldaar hun woonplaats hebben.

In afwijking van het vorige lid wordt ten minste één lid van de bestendige deputatie van de provincieraad van de provincie Vlaams Brabant in het arrondissement Halle-Vilvoorde genomen uit de raadsleden die in het gebied gekozen zijn of aldaar hun woonplaats hebben.

ART. 20

Dit artikel te vervangen als volgt :

“Artikel 100 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

“Art. 100.- De Raad kan te allen tijde een motie van wantrouwen aannemen tegen de bestendige deputatie of een of meer van haar leden.

Deze motie is alleen dan ontvankelijk indien zij een opvolger voorstelt, naargelang van het geval, voor de bestendige deputatie of voor een of meer van haar leden.

Over de motie kan eerst gestemd worden na verloop van een termijn van 48 uur. Ze kan slechts aangenomen worden bij de meerderheid van de leden van de Raad.

De aanneming van de motie heeft het ontslag van de deputatie of van het betwiste lid of de betwiste leden tot gevolg, benevens de aanstelling van de nieuwe deputatie of van het nieuwe lid of de nieuwe leden.”

VERANTWOORDING

Bij de jongste staatshervorming werden de provincies behouden, maar werd de provinciale instelling op bepaalde punten gewijzigd. Die punten zijn de volgende :

- gewaarborgde vertegenwoordiging van elke provincie in de Senaat;
- verlenging van het provinciaal mandaat tot zes jaar, naar het voorbeeld van het gemeentelijk mandaat;
- provincieraadsverkiezingen op dezelfde dag als de gemeenteraadsverkiezingen;
- afstemming van het kiessysteem voor de provincieraad op het kiessysteem voor de gemeenteraad : mogelijkheid om op verschillende namen van dezelfde lijst te stemmen.

Uitgaande van die verworvenheden en met de bedoeling de aard van het provinciale gezag te wijzigen, om er op het niveau dat dat van de gemeente stijgt, een instantie van te maken die zich dicht bij de burgers bevindt worden de volgende principes voorgesteld :

- modernisering van de provincies;
- democratisering van de provincies : meer toezicht van de provincieraad op de bestendige deputatie;
- grotere bevoegdheden van de provincieraad;
- grotere rol van de provincie als bindteken tussen de gemeenten enerzijds en tussen de gemeenten en de andere gezagsniveaus anderzijds;
- toekenning van gedelegeerde bevoegdheden aan de provincies op een aantal terreinen (milieu, gezondheid, onderwijs, ...)

Dit wetsvoorstel tot wijziging van de provinciewet onderschrijft die principes. Het wetsvoorstel geeft in het bijzonder blijk van een drievoudige zorg.

In de eerste plaats wordt voorgesteld aan het einde van hoofdstuk II van titel VI van de provinciewet een artikel toe te voegen. Dat hoofdstuk is gewijd aan de bevoegdheden van de provincieraad. Het voorstel wil de provincieraad een nieuwe bevoegdheid toekennen teneinde er een democratisch forum van te maken voor de bespreking van het bovengemeentelijke en het intercommunale beleid. Daarom zou de raad verplicht geraadpleegd moeten worden, vóór de goedkeuring van de begrotingen en van de rekeningen van de intercommunales waarvan verschillende gemeenten van de provincie deel uitmaken, door de bevoegde instanties van die intercommunales. Op die manier zou elk jaar naar aanleiding van de bespreking van die begrotingen en rekeningen een debat kunnen plaatshebben. Dat debat zou een formaliteit zijn die moet worden in acht genomen voor de goedkeuring van de begrotingen en rekeningen van de intercommunales door hun bevoegde instanties. Alleen die instanties blijven bevoegd om te beslissen. Het onderzoek door de provincieraad van de begrotingen en de rekeningen van die intercommunales zou in geen geval mogen leiden tot de goedkeuring van een reglement of van een begroting noch tot de goedkeuring van de rekeningen.

Om dat doel te bereiken zou men een artikel 85*bis* moeten toevoegen aan de provinciewet.

Ten slotte is het de bedoeling twee belangrijke aspecten te wijzigen in de samenstelling van de bestendige deputatie van de provincieraad (waarvan de naam trouwens in plaats van “bestendige deputatie” veranderd kan worden in “provinciegouvernement”; een apart wetsvoorstel in die zin ligt ter studie voor).

Eenzijds zou de bestendige deputatie uit minstens drie leden en hoogstens zes leden bestaan, maar in dit laatste geval alleen na beslissing van de provincieraad in de provincies die meer dan een miljoen inwoners tellen. Thans zijn er zes bestendig afgevaardigden per provincie. Om dit aantal in de aangegeven zin te wijzigen, is een wijziging van artikel 96 noodzakelijk.

Ten slotte zou men de democratische controle van de provincieraad op de werkzaamheden van de bestendige deputatie versterken door het mechanisme van de constructieve motie van wantrouwen, die sinds 1980 bestaat in de Gemeenschappen en de Gewesten, in de wet op te nemen. De regeling in artikel 71 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 zou daartoe overgenomen worden op het vlak van de provincieraad en de bestendige deputatie. Artikel 100 van de provinciewet moet in die zin aangevuld worden.

1037 - 1 (1993-1994)

Document de commission n° 5

Intérieur

1037 - 1 (1993-1994)

Commissiestuk nr. 5

Binnenlandse Aangelegenheden

SENAT DE BELGIQUE

Session de 1993 - 1994

30 juin 1994

Proposition de loi modifiant la loi provinciale du 30
avril 1836 et la loi du 19 octobre 1921 organique des
élections provinciales

**AMENDEMENTS PROPOSES PAR
M. QUINTELIER**

ART. 31, 31bis, 36bis

BELGISCHE SENAAT

Zitting 1993 - 1994

30 juni 1994

Voorstel van wet tot wijziging van de provinciewet
van 30 april 1836 en van de wet van 19 oktober 1921
tot regeling van de provincieraadsverkiezingen

**AMENDEMENTEN VAN
DE H. QUINTELIER**

ART. 31, 31bis, 36bis

ART. 31

Dit artikel aan te vullen als volgt :

“Hetzelfde artikel wordt aangevuld met een vierde lid, luidende :

“De briefwisseling in provinciale zaken wordt mede-ondertekend door de provinciegriffier - administrateur-generaal”.

VERANTWOORDING

Het voorgestelde systeem sluit nauw aan bij de regeling die door de gemeentewet voorzien is voor de ondertekening van de gemeentelijke briefwisseling en waarin wordt gesteld dat de akte en de briefwisseling van de gemeente ondertekend wordt door de burgemeester en mede-ondertekend wordt door de gemeentesecretaris. (art. 109 NGW)

ART. 31bis (nieuw)

Een artikel 31bis (nieuw) in te voegen, luidende :

“ART. 31bis.- In alle artikelen van de provinciewet waarin de woorden “provinciegriffier” of “griffier” voorkomen, worden deze termen vervangen door de woorden “provinciegriffier - administrateur-generaal”.

VERANTWOORDING

De titel provinciegriffier is archaisch. Hij verwijst naar een ambt met andere opdrachten bij de rechterlijke macht. Ook de griffiers bij de respectieve parlementaire vergaderingen bevinden zich niet in een gelijkaardige situatie vermits zij enkel instaan voor het vlot verloop der zittingen en niet voor de administratief-inhoudelijke behandeling der dossiers. Desondanks voert de griffier van de Vlaamse Raad de titel “griffier-secretaris-generaal”.

Deze naamwijziging duidt aan dat deze ambtenaar niet alleen de functie vervult van griffier bij de provinciale raad en de Bestendige Deputatie, maar tevens belast is met de algemene leiding van alle bij de provinciebesturen tewerkgestelde personeelsleden.

De aanpassing is een louter technische wijziging die kan gebeuren naar analogie van het decreet van 4 mei 1994 tot aanpassing van decreten, wetten, koninklijke en ministeriële besluiten aan de federale terminologie en aan de toepassing van artikel 198 van de Grondwet.

ART. 36bis (nieuw)

Een artikel 36bis (nieuw) in te voegen, luidende :

“ART. 36bis.- Artikel 126, laatste lid, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

“Op gemotiveerd verzoek van de provincieraad, regelt de Koning de overheveling van het federaal personeel van het provinciaal gouvernement naar het personeel van de provincie, benoemd overeenkomstig art. 65, tweede lid, van de provinciewet.

Op gemotiveerd verzoek van de provincieraad regelt de bevoegde gemeenschaps- of gewestregering de overheveling van het personeel van de gemeenschappen en de gewesten tewerkgesteld in het provinciebestuur naar het personeel van de provincie, benoemd overeenkomstig art. 65, tweede lid, van de provinciewet”.

VERANTWOORDING

De wet van 6 juli 1986 wijzigde het art. 126 PW met ondermeer de bedoeling om het personeel van het provinciaal gouvernement naar het personeel van de provincie over te hevelen.

Ingevolge de derde fase van de staatshervorming vond de uitvoering van deze doelstelling in 1988 geen doorgang. Het K.B. van 25 juli 1989 tot vaststelling van de wijze waarop de personeelsleden van de ministeries overgaan naar de Gemeenschaps- en Gewestexecutieve leidde er immers toe dat het rijkspersoneel van de provinciale gouvernementen ambtshalve volgens de 80/20 regel werd opgesplitst in een nationale kern van rijksambtenaren (20%) en in een personeelsformatie van gemeenschaps- en gewestpersoneel (80%). De 80/20 regel werd bij de uitwerking van de bijzondere wet van 16 januari 1989 op de financiering van de gemeenschappen en de gewesten ingesteld op grond van het feit dat 80% van de kredieten die op de staatsbegroting waren uitgetrokken ten behoeve van de provinciale gouvernementen als rijksdienst werden overgeheveld naar de gewesten en gemeenschappen. (Parl. Doc. Kamer, Gew. Zitt., 1988-1989, nr. 635/20 d.d. 4 januari 1989)

In elk provinciebestuur zijn er bijgevolg 3 verschillende categorieën personeelsleden die hetzij het statuut bezitten van het personeel van de provincie, hetzij het statuut bezitten van het personeel van het gewest of de gemeenschap, hetzij het statuut bezitten van federaal ambtenaar.

Deze toestand is vanuit organisatorisch standpunt niet te verantwoorden en evenmin houdbaar omdat de drie personeelsstatuten thans verder uit elkaar groeien. Bovendien werd een situatie in het leven geroepen die noch door de grondwetgever, noch door de bijzondere wetgever gewild werd bij de uittekening van de derde fase van de staatshervorming. Integendeel, de wetgever had in 1987 reeds de bedoeling het toenmalig rijkspersoneel over te hevelen naar het personeel van de provincie en gaf hiertoe de uitdrukkelijke opdracht aan de Koning in art. 126, laatste lid.

Zowel de federale als de gemeenschaps- en/of gewestambtenaren zijn in het provinciebestuur onderworpen aan het gezag van de gouverneur en de provinciegriffier. Er is bijgevolg enerzijds een eenheid van gezag en leiding over het ganse personeel, doch dit principe wordt anderzijds ondergraven door een verschil in het statuut van personeelsleden zelf.

Noch de federale, noch de gemeenschaps- en/of gewestambtenaren bij de provinciebesturen, ontvangen rechtstreekse instructies van de centrale overheden voor het vervullen van hun werkzaamheden. Zij werken allen samen aan zowel provinciale opdrachten als aan taken van medebewind die door de federale en door de gemeenschaps- en/of de gewestelijke overheid aan de provinciale bestuursorganen zijn toevertrouwd.

Een vergelijking kan worden getrokken met de gemeentebesturen. Daar worden eveneens taken en opdrachten van medebewind uitsluitend uitgevoerd door gemeenteambtenaren waarvan het statuut exclusief door de gemeenteraad wordt bepaald en die onder het uitsluitend gezag werken van de gemeentesecretaris onder toezicht van het College van Burgemeester en Schepenen.

Teneinde te vermijden dat een overheveling van de federale en gewestambtenaren zou worden verhinderd ingevolge het ontbreken van een globale consensus hierover wordt voorgesteld dat het initiatief tot overheveling uitgaat van de provincieraad en dat bijgevolg een overheveling kan worden geregeld per provincie.

De overheveling mag evenwel geen afbreuk doen aan de verworven rechten en loopbaanperspectieven van het betrokken personeel en zal uiteraard het voorwerp uitmaken van de toepassing van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden wat betreft haar personeel.

Leonard QUINTELIER.

ART. 31bis (nouveau)

Insérer un article 31bis (nouveau), libellé comme suit :

“ART. 31bis.- Dans tous les articles de la loi provinciale où ils figurent, les mots “greffier provincial” ou “greffier” sont remplacés par le terme “greffier provincial-administrateur général”.

JUSTIFICATION

Le titre de greffier provincial est archaïque. Il fait référence à une fonction de l'ordre judiciaire comportant d'autres missions. Les greffiers des diverses assemblées parlementaires ne se trouvent pas non plus dans une situation comparable, puisqu'ils ne sont chargés que de veiller au bon déroulement des séances, et non de traiter administrativement le contenu des dossiers. Malgré cela, le greffier du Conseil flamand porte le titre de “greffier-secrétaire général”.

La modification proposée indique que ce fonctionnaire ne remplit pas seulement la fonction de greffier du conseil provincial et de la députation permanente, mais qu'il est en même temps chargé de la direction générale de tous les agents occupés dans les services provinciaux.

Il s'agit d'une adaptation purement technique qui peut s'opérer par analogie avec le décret du 4 mai 1994 adaptant les décrets, lois, arrêtés royaux et ministériels à la terminologie fédérale et à l'application de l'article 198 de la Constitution.

ART. 36bis (nouveau)

Insérer un article 36bis (nouveau), libellé comme suit :

“ART. 36bis.- L'article 126, dernier alinéa, de la même loi est remplacé par les dispositions suivantes :

“A la demande motivée du conseil provincial, le Roi règle le transfert du personnel fédéral du gouvernement provincial au cadre du personnel de la province, nommé conformément à l'article 65, deuxième alinéa, de la loi provinciale.

A la demande motivée du conseil provincial, le Gouvernement de communauté ou de région compétent règle le transfert du personnel des communautés et des régions affecté au gouvernement provincial au cadre du personnel de la province, nommé conformément à l'article 65, deuxième alinéa, de la loi provinciale.”

JUSTIFICATION

La loi du 6 juillet 1987 a modifié l'article 126 de la loi provinciale dans le but, notamment, de transférer le personnel du gouvernement provincial au cadre du personnel de la province.

Cet objectif n'a pu être réalisé en 1988 par suite de la troisième phase de la réforme de l'Etat. En effet, l'arrêté royal du 25 juillet 1989 déterminant les modalités de transfert du personnel des ministères aux exécutifs des communautés et des régions a eu pour conséquence que les agents de l'Etat des gouvernements provinciaux ont été répartis d'office selon la règle 80/20 en un noyau national d'agents de l'Etat (20%) et en un cadre de personnel de communauté et de région (80%). La règle 80/20 a été fixée lors de l'élaboration de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des communautés et des régions en raison du fait que 80% des crédits qui avaient été inscrits au budget de l'Etat à l'intention des gouvernements provinciaux en tant que service de l'Etat étaient transférés aux communautés et aux régions (Doc. Chambre, session 1988-1989, n° 635/20, 4 janvier 1989).

Dans chaque administration provinciale, il y a par conséquent trois catégories différentes d'agents, possédant soit le statut du personnel de la province, soit le statut du personnel de la région ou de la communauté, soit le statut de fonctionnaire fédéral.

Du point de vue de l'organisation, cette situation est injustifiable et intenable, les trois statuts divergeant de plus en plus. En outre, on a créé une situation qui n'a été voulue ni par le constituant ni par le législateur spécial lors de l'élaboration de la troisième phase de la réforme de l'État. Au contraire, dès 1987, le législateur avait l'intention de transférer le personnel de l'État de l'époque au personnel de la province et il avait habilité explicitement le Roi pour ce faire, à l'article 126, dernier alinéa.

Tant les fonctionnaires fédéraux que ceux des communautés et des régions sont soumis, au gouvernement provincial, à l'autorité du gouverneur et du greffier provincial. En conséquence, il y a, d'une part, unité d'autorité et de direction sur l'ensemble du personnel, mais ce principe se trouve sapé par ailleurs par une différence dans le statut même des membres du personnel.

Ni les fonctionnaires fédéraux, ni les fonctionnaires de communauté et de région auprès des administrations provinciales ne reçoivent d'instructions directes des autorités centrales pour l'accomplissement de leurs missions. Ils travaillent tous ensemble aussi bien à des missions provinciales qu'à des tâches d'administration commune qui sont confiées aux organes administratifs provinciaux par l'autorité fédérale et/ou par l'autorité communautaire ou régionale.

On peut faire une comparaison avec les administrations communales. A ce niveau également, des tâches et des missions d'administration commune sont exécutées exclusivement par des fonctionnaires communaux, dont le statut est fixé exclusivement par le conseil provincial, et qui travaillent sous l'autorité exclusive du secrétaire communal, sous le contrôle du collège des bourgmestre et échevins.

Pour éviter qu'en l'absence d'un consensus global à ce sujet, un transfert des agents fédéraux et régionaux ne puisse pas se faire, nous proposons que le conseil provincial prenne l'initiative du transfert et que, par conséquent, on puisse organiser celui-ci par province.

Ce transfert ne peut toutefois porter atteinte aux droits acquis et aux perspectives de carrière du personnel concerné et il devra évidemment faire l'objet de l'application de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de ces autorités.
